

Årsmelding 2022

Lillesand

Kommunedirektørens oppsummering

I 2022 har kommunens drift gradvis normalisert seg etter pandemien. Det har likevel ikke vært et normalår. Hele verden preges av Russlands krigføring i Ukraina. Ringvirkningene er store, spesielt innen energimarkedet. I Norge opplever vi høye strømpriser, generelt høy prisvekst og renteoppgang. Dette preger innbyggernes private økonomi, og det preger kommunens økonomi. Kommunens arbeid med å bosette 96 flyktninger som følge av krigen i Ukraina har innvirkning på mange kommunale tjenester. Gjennom året er det derfor gjort en rekke budsjettjusteringer for å øke opp bemanning innenfor flere av kommunens tjenester.

Kommunens økonomiske resultat må også sees i lys av at kommunen ikke lenger er en SIO-kommune og ikke lenger får kompensert for utgifter innenfor pleie og omsorg gjennom direkte statlig øremerkede tilskudd. Arbeidet med å tilpasse driften til nye økonomiske rammebetingelser, både gjennom program Lillesand 2024, samt gamle og nye vedtak om rammekutt er krevende.

Årsresultatet er klart bedre enn opprinnelig årsbudsjett, der kommunen budsjetterte med å bruke store deler av disposisjonsfondet. Hovedforklaringen er merinntekter knyttet til den svært gode skatteinngangen.

Resultatet gir kommunen økte økonomiske reserver og gjør at en er bedre rustet for å håndtere usikkerhet knyttet til bl.a. realisering av vedtatte innsparingstiltak på tjenestoområdene.

Finansielle måltall

Netto driftsresultat

Lillesand kommune fikk et negativt netto driftsresultat på 2,7 mill. kroner i 2022. Kommunens brutto driftsinntekter i 2022 utgjorde 1,105 milliarder kroner og netto driftsresultatet målt i prosent av brutto driftsinntekter blir da - 0,2 %. Netto driftsresultat er lavere enn kommunens kortsiktige finansielle måltall på 0,5 %.

Netto driftsresultat er svakere enn i 2021, der netto driftsresultatet var positivt med 14,7 mill. kroner eller 1,4 % av brutto driftsinntekter.

Selv om netto driftsresultat er negativt er resultatet klart bedre enn regulert budsjett, der netto driftsresultat ble estimert til - 41,3 mill. kroner.

Samlet skattevekst for 2022 ble på hele 18 % i Lillesand kommune sammenliknet med 2021. Skatteinngangen utgjorde 429,4 mill. kroner i 2022. Det er om lag 65,5 mill. kroner høyere enn året før. Sammenliknet med regulert budsjett for 2022 ble skatteinntektene (etter inntektsutjevning) 28,9 mill. kroner høyere. Dette skaper et betydelig bedre netto driftsresultat enn budsjettert.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfondet pr. 31.12.2022 utgjør 80,6 mill. kr eller om lag 7,3 % av brutto driftsinntekter. Størrelsen på disposisjonsfond oppfyller kommunens finansielle måltall på 5 % i 2022.

Gjeld

Kommunen har høy lånegjeld. Netto lånegjeld i 2022 var på 1 368 mill. kr, dvs. 124 % av brutto driftsinntekter, men likevel under måltallet for 2022 på 150 %.

Finans

Finansforvaltningen har i 2022 vært utført i tråd med finansreglementets bestemmelser.

Korona

I 2022 har det også vært ekstra kostnader for kommunen tilknyttet pandemien. Kommunen har mottatt statlige tilskudd, både øremerkede tilskudd og rammetilskudd. Samlet sett viser regnestykket at kommunen tilnærmet har fått full kompensasjon for pandemien.

Rammeområdene er ikke kompensert budsjettmessig for direkte utgifter tilknyttet korona. Dette skyldes at midlene kom sent i desember og dermed var det ikke mulig å gjøre en budsjettjustering, siden dette må vedtas politisk.

Resultat rammeområdene

Årsberetningen omtaler regnskapsmessige avvik på rammeområdene og enhetsnivå, samt gjennomførte tiltak og måloppnåelse. Det er til dels store avvik på rammeområdene.

- Rammeområde kommunedirektørens stab rapporterer om et mindreforbruk på 2,4 mill. kroner. Korrigert for utgifter til pandemien er det reelle mindreforbruket 2,9 mill. kr. Årsaken til dette er enkeltstående forhold som at ekstra inntekter tilknyttet bredbåndutbygging som ble utgiftsført i 2021, lavere lisensutgifter grunnet feilbudsjettering m.m.
- Rammeområde for helse og kultur hadde et merforbruk på 4,5 mill. kr. Dette skyldes i hovedsak økte kostnader i forbindelse med pandemien. Korrigert for utgifter til pandemien har sektoren et mindreforbruk på 4 mill. kr i 2022. Usikkerhet om en fikk dekket kostnadene til pandemien, det første året kommunen ikke var SIO-kommune samt fortløpende nye vedtak om tjenester har gjort det krevende med økonomioppfølging. Resultatet er godt i en sektor som preges av økt tjenestebehov og stor usikkerhet.
- Rammeområde for skole og PPT har et merforbruk på 11,3 mill. kr. Korrigert for utgifter til pandemien er det reelle merforbruket 9,1 mill. kr. Skolene opplever at budsjetttrammene er krevende. Lærernorm og lovpålagt spesialundervisning må dekkes inn. Økningen i antall elever med spesielle behov for oppfølging gir utfordringer. For de minste skolene blir dette spesielt krevende.
- Rammeområde barnehager rapporterer om et mindreforbruk på 4,2 mill. kroner. Korrigert for utgifter til pandemien er det reelle mindreforbruket 5,1 mill. kr. Avviket skyldes i all hovedsak redusert tilskudd til private barnehager, samt stram og god økonomistyring i alle de kommunale barnehagene. Enhetene har vært svært gode til å tilpasse driften til barnetallet.
- Rammeområde for tekniske tjenester, VA og havn har samlet et merforbruk på 6,2 mill. kr. Korrigert for utgifter til pandemien er det reelle merforbruket 5,4 mill. kr. Dette skyldes økte energiutgifter, tapte inntekter på kommunale utleieboliger som delvis skyldes tomgangs leie, uforutsette utgifter knyttet til driften av enkelte bygg og høyere drivstoffutgifter. I tillegg har det vært merinntekter på havn og mindreforbruk lønn på VA samt økt bruk av fondsmidler tilknyttet selvkostfond.

Bak disse tallene, både positive og negative, finner vi kommunens ansatte som nok et år viser stor omstillingsevne, endringsvilje, engasjement og ekstraordinær innsats. Dette gjør det mulig å rapportere om et år med god forvaltning, et godt tjenestetilbud, og at Lillesand er et godt og trygt sted å bo.

Honnør og stor takk til alle ansatte!

Guri Ulltveit-Moe

kommunedirektør

Økonomirapportering drift

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud.	Rev.bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Frie disponible inntekter						
Rammetilskudd	-111 673	-311 402	-287 840	-298 162	10 322	3,6 %
Skatt på inntekt/formue	-363 858	-347 191	-390 903	-429 419	38 516	9,9 %
Eiendomsskatt annen eiendom	-5 399	-8 607	-8 607	-6 035	-2 572	-29,9 %
Eiendomsskatt boliger og fritidseiendommer	-17 091	-23 778	-23 778	-25 987	2 209	9,3 %
Skjønnstilskudd	-2 706	-930	-1 775	-1 775	0	0,0 %
Inntektsutjevning	-21 335	-26 445	-20 780	-11 209	-9 571	-46,1 %
Andre statlige overføringer	-272	0	0	-1 108	1 108	0,0 %
Komp.for inv.ved grunnskolereform 05-06	0	0	0	0	0	0,0 %
Integreringstilskudd fra staten	-18 197	-10 712	-31 000	-30 598	-402	-1,3 %
SIO Statligfinansiering av omsorgstjenester	-274 263	-4 710	-4 710	-4 710	0	0,0 %
Sum Frie disponible inntekter	-814 793	-733 774	-769 393	-809 003	39 610	-5,1 %

Rammetilskudd, skjønnstilskudd, inntektsutjevning

Rammetilskuddet, skjønnstilskudd og inntektsutjevning utgjorde 311,1 mill. kr og var på nivå med regulert budsjett. Gjennom året har kommune fått økt rammetilskudd for å kompensere for utgifter til pandemien. Samtidig ble inntektsutjevningen lavere som følge av økte skatteinntekter.

Inntekts og formueskatt

Skatteinngangen i Lillesand kommune ble på hele 429,4 mill. kroner i 2022. Det er 65,6 mill. kroner (18,0 %) høyere enn året før og om lag 38,5 mill. kr høyere enn forventet for året.

Den samlede skatteveksten for kommunene er også markant høyere enn forventet. Landsveksten for kommunene ble på 12,7 %. Hovedgrunnene til denne veksten i skatteinngangen skyldes forhold fra 2021 med økt forskuddstrekk, økt forskuddsskatt og innbetalt restskatt. Ved Stortingets behandling av statsbudsjettet ble det vedtatt en økning i utbytteskatten fra 2022. Dette førte til at mange skattytere tok ut ekstraordinært utbytte i 2021. Det ble bare i begrenset grad innbetalt tilleggsforskudd i 2021 for det ekstraordinære utbyttet, med den følge at skatten på dette utbyttet kom som innbetalt restskatt i 2022. Økte uttak av utbytter i 2021, kombinert med blant annet lave renter og dermed også lave rentefradrag, medførte også at kommunenes andel av samlet skatt fra personlige skatteyttere til alle skattekreditorer ble undervurdert i den løpende foreløpige fordelingen av skatteinntektene gjennom 2021. Dette resulterte i at kommuner og fylkeskommuner først fikk disse inntektene tilført ved det korrigerte fordelingsoppgjøret for 2021 i skatteinngangen for november i 2022. Det ble også fordelt mye midler til kommunesektoren ved avregningen av marginavsetningen.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatten bidro med en inntekt på 32,0 mill. kr. I regulert budsjett var det forventet en inntekt på 32,4 mill. kr. Skattesatsen var 2 promille for boliger og fritidseiendommer og 3 promille for næringsseiendom. Det ble foretatt en kontorjusteringer av takstene på eiendommer i 2022 med 3,5 %, bunnfradraget på 600 000 kr ble fjernet og det ble beregnet en reduksjonsfaktor på 37 % av opprinnelig takst.

Andre generelle driftsinntekter

Andre generelle driftsinntekter utgjorde 31,7 mill. kr. Det er et avvik i forhold til regulert budsjett på 0,7 mill. kr. Avviket skyldes hovedsakelig ekstra utbetaling fra Fiskeridirektoratet sitt havbruksfond, samt litt mindre integreringstilskudd enn forventet.

Inntekter fra Statlig finansiering av omsorgstjenestene

Lillesand kommune var med i det statlige prosjektet SIO (Statlig finansiering av omsorgstjenestene) som opprinnelig skulle vedvart ut 2022, men det ble avsluttet 1 år før tiden. Dermed er det vesentlig nedgang i disse inntektene sett opp mot 2021, men samtidig er rammetilskuddet økt da finansieringen av omsorgstjenestene er tilbake i rammetilskuddet. Det som gjenstår her er inntektspåslaget hvor kommunen mottok 4,7 mill. kr som er på nivå med regulert budsjett.

Sentrale utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud.	Rev.bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sentrale utgifter						
Fast lønn (standard)	0	14 355	625	0	625	100,0 %
Pensjonsinnsk. KLP	0	2 112	0	0	0	0,0 %
Arbeidsgiveravg.	0	2 322	0	0	0	0,0 %
Årsavgift/forsikring egne tr.	134	940	83	0	83	100,0 %
Forsikring personell	-198	710	376	-290	666	177,1 %
Yrkesskadeforsikring	279	350	350	369	-19	-5,6 %
Årets premieavvik	-29 905	-18 658	-15 137	-9 620	-5 516	-36,4 %
Amortisering tidligere års premieavvik	10 464	13 871	13 871	12 844	1 027	7,4 %
Sum Sentrale utgifter	-19 226	16 001	169	3 303	-3 134	-1853,9 %

Sentrale utgifter består av poster som lønnsreserve, pensjonsføringer inkludert premieavvik og amortisering, forsikring mm.

I sum er det et avvik på 3,1 mill. kr som i hovedsak skyldes lavere inntektsføring av premieavvik enn budsjettet.

Premieavviket kan splittes i to deler, årets premieavvik og nedbetaling av tidligere års premieavvik. Betalt pensjonspremie kan svinge mye fra år til år, bl.a. som følge av når på året lønnstillegg gis og hvor mye som brukes av premiefondet. Pensjonskostnaden beregnes på basis av framtidige utbetalinger av pensjon. Beregnet kostnad er følsom for fastsatt rente, avkastning på innskutt kapital og lønnsvekst. Det er kostnaden som skal regnskapsføres og ikke kontantstrømmene (betalt pensjonspremie). Forskjellen mellom årets innbetalinger og årets beregnede kostnad kalles årets premieavvik. I 2022 ble årets premieavvik på 9,6 mill. kr, et beløp som inntektsføres og som skal betales tilbake de syv neste årene. Avviket ifht. regulert budsjett ble på 5,5 mill. kr. Positivt premieavvik "blåser opp" netto driftsresultat med 9,6 mill. kr.

I tillegg må kommunen nedbetale tidligere års positive premieavvik. Beløpet som avdras i 2022 utgjør 12,8 mill. kr, et avvik på 1,0 mill. kr ifht. regulert budsjett.

Pensjonspremien fra KLP og SPK belastes enhetene ved hver lønnsutbetaling.

Finansinntekter og -utgifter

Årsmelding 2022

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud.	Rev.bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Finansinntekter/-utgifter						
Renteinntekter	-6 418	-7 300	-7 800	-15 887	8 087	103,7 %
Utbytte og eieruttak	-17 274	-16 100	-22 024	-22 024	0	0,0 %
Renteutgifter	31 256	27 271	34 601	37 925	-3 325	-9,6 %
Avdrag på lån	52 096	56 800	58 483	58 658	-176	-0,3 %
Sum Finansinntekter/-utgifter	59 661	60 671	63 259	58 673	4 587	7,3 %

Renteinntekter og utbytter

Renteinntekter utgjorde 15,9 mill. kr. Det er et avvik i forhold til regulert budsjett på 8,1 mill. kr. Hovedgrunnen til denne merinntekten er kraftig økning i markedsrenten i 2. halvår som man ikke forutså i budsjetteringen og heller ikke valgte å korrigere ved 2. tertial. Policyen har vært å være konservativ i både rentesats og beregningsgrunnlaget. Lillesand kommune har også økt startlån og ved høyere markedsrente har også renteinntektene på disse utlånene økt.

Lillesand kommune har mottatt utbytte fra Lillesand næringsarealer (LINA) på 5,0 mill. kr og fra Agder Energi på 17,0 mill. kr, som er i henhold til regulert budsjett.

Renteutgifter og avdrag på lån

Renteutgifter utgjorde 37,9 mill. kr, og det er 3,3 mill. kr høyere enn regulert budsjett. Avdrag på lån utgjorde 58,7 mill. kr, og det 0,2 mill. kr høyere enn regulert budsjett.

Netto finansutgifter

Netto finansutgiftene utgjorde 58,7 mill. kr. Det er 4,6 mill. kr lavere enn regulert budsjett. Dette skyldes endring i rentesatser som har gitt høyere renteinntekter, samt høyere renteutgifter.

Utvikling i netto driftsresultat

Beløp i 1000

	Regnskap i fjor	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
Bruk av avsetninger						
Bruk av bundne driftsfond	-15 387	-15 108	-8 350	-11 347	2 998	35,9 %
Bruk av disposisjonsfond	-23 059	-35 345	-33 181	0	-33 181	-100,0 %
Sum bruk av avsetninger	-38 447	-50 454	-41 531	-11 347	-30 184	-72,7 %
Avsetninger						
Overføring til investering	540	0	250	100	150	60,0 %
Avsetninger til bundne driftsfond	5 124	0	0	5 991	-5 991	0,0 %
Avsetninger til disposisjonsfond	47 436	0	0	2 513	-2 513	0,0 %
Sum avsetninger	53 099	0	250	8 603	-8 353	-3341,4 %
Netto driftsresultat	-14 653	50 454	41 281	2 744	38 537	93,4 %
Sum driftsinntekter	-1 076 658	-969 733	-1 018 178	-1 104 511	86 332	8,5 %
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	1,4 %	-5,2 %	-4,1 %	-0,2 %	44,6 %	0,0 %

Netto driftsresultat

Lillesand kommune fikk i 2022 et negativt netto driftsresultat på 2,7 mill. kroner eller om lag -0,3 % av brutto driftsinntektene. Dette er 38,5 mill. kr høyere enn regulert budsjett. Hovedårsaken til det gode

resultatet er økte skatteinntekter. Netto driftsresultat er svakere enn i 2021 da netto driftsresultatet var på 14,7 mill. kroner eller 1,4 % av brutto driftsinntekter.

Resultatet ligger ikke innenfor kommunens finansielle måltall gjeldene i perioden 2021-2024 på 0,5 %.

Disponering av netto driftsresultat

Det er overført 0,1 mill. kr fra driftsregnskapet til investeringregnskapet som ble vedtatt i bystyrets sak 136/21.

I løpet av året har kommunen brukt øremerket midler fra tidligere år på tilsammen 11,3 mill. kr, men har også avsatt noe midler på tilsammen 6,0 mill. kr. Netto bruk av bundne driftsfond utgjør 5,3 mill. kr, hvor majoriteten av dette er bruk av VA fond.

Ettersom det er netto bruk av bundne driftsfond som er høyere enn det negative driftsresultatet resulterer dette i at kommunen kan styrke disposisjonsfondet med 2,5 mill. kr.

Balansen (se §5-8 Balanseregnskapet)

Balanseregnskapet viser kommunens eiendeler, gjeld og egenkapital. Kommunens eiendeler utgjør ca. 3 751 mill. kr og økte med 79 mill. kr, eller 2,1 % fra 2021. Eiendelene er i hovedsak anleggsmidler med bokført verdi på ca. 3 335 mill. kr.

Egenkapitalen består av fondsmidler og kapitalkonto. Egenkapitalen pr 31.12.22 er 849 mill. kr. Dette er en reduksjon på 2 mill. kr. eller ca. -0,3 % fra 2021.

Langsiktig gjeld består av pensjonsforpliktelser og langsiktige lån. Den langsiktige gjelden inkl. pensjonsforpliktelser utgjør 2 759 mill. kr. Det er en økning på 77 mill. kr. eller 2,8 % fra 2021.

Finansielle måltall

Ifølge kommunelovens § 14-2 skal kommunestyret vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Begrunnelsen for dette er å framheve kommunestyrets ansvar for en langsiktig økonomiforvaltning. Måltallene skal:

- gi økt bevissthet
- gi bedre beslutningsgrunnlag og informasjon om kommunens virksomhet drives økonomisk forsvarlig

Bystyret vedtok i 2020 følgende finansielle måltall:

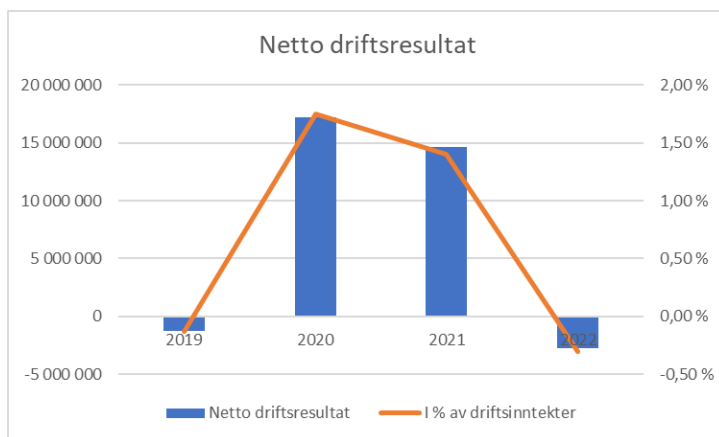
Nøkkeltall	Mål (2020-2024)	Mål langsiktig
Netto driftsresultat i pst. av driftsinntektene	0,50 %	1,75 %
Disposisjonsfond i pst. av driftsinntektene	5 %	10 %
Netto lånegjeld i pst. av driftsinntektene	150 %	120 %

Netto driftsresultat er tallet som oftest brukes når man sammenligner kommuners resultat. Dette viser resultatet av kommunens drift, inkludert eksterne finanstransaksjoner.

Netto driftsresultat 2019-2022:

År	2019	2020	2021	2022
Netto driftsresultat (kr)	-1 266 957	17 214 004	14 652 514	-2 743 833
I % av driftsinntekter	-0,13 %	1,75 %	1,4 %	-0,2 %

Netto driftsresultat ligger under kommunens kortsiktige finansielle måltall på 0,5 % i 2022.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering av drifts- eller investeringsutgifter.

Tabellen under viser utviklingen i fondsmidlene de senere årene. Disposisjonsfondet pr. 31.12.2022 utgjør 80,6 mill. kr eller om lag 7,3 % av brutto driftsinntekter. Størrelsen på disposisjonsfond oppfyller kommunens finansielle måltall på 5 % i 2022.

Fondsavsetninger (1000 kr)	2019	2020	2021	2022
Disposisjonsfond	37 854	53 728	78 105	80 617
Bundne driftsfond	32 341	41 676	31 279	25 923
Ubundne investeringsfond	19 731	37 431	41 469	52 250
Bundne investeringsfond	33 177	36 047	33 064	32 147
Sum fondsavsetninger	123 103	168 882	183 917	190 937

Netto lånegjeld

Kommunen har høy lånegjeld. Netto lånegjeld i 2022 var på 1 368 mill. kr, dvs. 124 % av brutto driftsinntekter, men likevel under måltallet for 2022 på 150 %.

Netto lånegjeld (Kommunetall ekskl. foretak og selskap)	2019	2020	2021	2022
Netto lånegjeld (mill. kr)	1 250	1 374	1 312	1 368
Netto lånegjeld (% av brutto driftsinntekter)	131 %	147 %	122 %	124 %

Gjeldsutvikling i 1000 kr:

Gjeldsutvikling	2019	2020	2021	2022
Kortsiktig gjeld	144 039	129 478	137 731	142 362
Langsiktig gjeld	1 350 020	1 541 626	1 713 181	1 708 796
Gjeld eks pensjon. forplikt.	1 494 059	1 671 104	1 850 912	1 851 158
Pensjonsforpliktelse	1 032 115	986 285	969 355	1 050 482
SUM Gjeld totalt	2 533 985	2 657 389	2 820 267	2 901 640
Hvor av VA gjeld	405 466	434 209	426 230	438 838
Hvor av Formidlingslån	100 481	120 049	198 700	249 024
Hvor av Sertifikatlån	702 346	868 346	408 000	177 000
Hvor av Obligasjonslån	365 000	160 000	739 346	937 346

Gjeldsutviklingen vises i tabellen over. Formidlingslån er også medregnet. Forskrift om pensjonspremier fastsetter pensjonsforpliktelse som langsiktig gjeld og er skilt ut med egen linje. VA-gjeld har egen rad og er beregnet etter minimumsavdragsmetoden.

Finansforvaltning

Ifølge kommunens finans- og gjeldsforvaltningsreglement, vedtatt 9.2.2022 skal styringen av låneporteføljen skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnader.

Forvaltningen skal legges opp i henhold til følgende:

- a) Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall
- b) Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (durasjon – vektet rentebindingstid) på samlet rentebærende gjeld skal til enhver tid være mellom 1 og 5 år.
- c) Minimum 1/3 av gjeldsporteføljen skal ha flytende rente (rentebinding kortere enn ett år), minimum 1/3 skal ha fast rente, mens 1/3 skal vurderes ut ifra markedssituasjonen.
- d) Maksimum 75 % av kommunens samlede gjeldsportefølje skal komme til refinansiering neste 12 måneder.
- e) Et enkeltlån/instrument kan maksimalt ha rentebinding på 10 år.

For å oppnå ønsket rentebinding, gis det anledning til å ta i bruk framtidige renteavtaler (FRA) og rentebytte-avtaler (SWAP). Rentesikringsinstrumentene kan benyttes i den hensikt å endre renteeksponeringen for kommunens lånegjeld.

Avviksanalyse

Avviksanalysen gir en oversikt over porteføljens gjennomsnittlige rentebindingstid og sikringsgrad for 1, 2, 3 og 4 år etter rapporteringsdato.

Kommunen har ved utgangen av 2022 en langsiktig gjeld på 1,702 mrd. kr hvorav 44 % har fast rente, dvs. rentebinding lengre enn ett år. Gjennomsnittlig rente var 3,08 % og porteføljen har en gjennomsnittlig rentebindingstid på 2,2 år. Kortsiktig rentefølsomhet ved en økning i renten på 1 prosentpoeng er på ca. 5,9 mill. kr for kommende år.

Per 31.12.2022 er gjeldsporteføljen i henhold til gjeldende finans- og gjeldforvaltningsreglement.

KOSTRA hovedtall

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet
Økonomi				
Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger	96 226	99 512	100 954	96 513
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,1 %	-0,9 %	-0,4 %	1,5 %
Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger	95 172	100 421	101 312	95 085
Frie inntekter i kroner per innbygger	44 292	64 854	66 210	65 160
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,6 %	-0,2 %	0,6 %	2,4 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	123 647	126 520	86 150	96 731
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	128,5 %	127,1 %	85,3 %	100,2 %

Status investeringer

Investeringsstakten i Lillesand kommune har i 2022 vært lavere enn forventet i revidert budsjett, og mindreforbruket skyldes i all hovedsak at investeringene er blitt forsinket/utsatt. Investeringsregnskapet viser at de tyngste investeringene ble foretatt innen VA, formålsbygg, idrettsanlegg og IKT.

I oversikten § 5-5 *Bevilgningsoversikt investering første ledd*, er investeringsregnskapet vist i sin helhet. Oversikten viser både årets finansieringsbehov, og ekstern og intern finansiering. Det kommer frem at det er investert ca. 145,8 mill. kr mot 67,3 mill. kr i 2021. Justert budsjett for 2022 var på 280,6 mill. kr og det er da ubrukte investeringsmidler tilsvarende 134,8 mill. kr. Alle prosjektene kan man se omtale av ved å "klikke" seg inn på de aktuelle prosjektene i tabellen "Status investeringsprosjekter" under som viser brutto investeringer i 2022. Prosjekter med merforbruk foreslås dekket av ubrukte investeringsmidler. Det er totalt et merforbruk på 12,7 mill. kr på prosjektene i 2022, men majoriteten av dette skyldes en teknisk overføring av den nye delen av rådhuset fra Administrasjonsbygg AS til Lillesand kommune på 10,0 mill. kr som er dekket inn via en refusjonsføring på 10,0 mill. kr.

Kommunedirektøren foreslår å overføre 75,0 mill. kr av de ubrukte investeringsmidlene til 2023 som vil medføre økt bruk av lån inntil 61,0 mill. kr. Till dette benyttes 59,0 mill. kr av ubrukte lånemidler fra tidligere år samt inntil 2,0 mill. kr i økt låneopptak for 2023.

I budsjettet for 2022 var det budsjettert med salg av eiendommer for 19,8 mill. kr. Regnskapet viser at det er solgt eiendommer for 13,9 mill. kr som knytter seg hovedsakelig til salg av utrangerte kommunale boliger.

Investeringsprosjektene blir i all hovedsak finansiert med låneopptak. I tillegg til lånemidler så er momskompensasjon, tilskudd fra andre, salg av varige driftsmidler, bruk av fond og mottatte avdrag på lån de største finansieringskildene.

Status investering og finansiering (2A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Investeringer i varige driftsmidler	63 422	173 629	278 539	143 781
Tilskudd til andres investeringer	2 217	160	160	160
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 711	1 900	1 900	1 852
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	67 349	175 689	280 599	145 794
Kompensasjon for merverdiavgift	-7 126	-15 776	-33 060	-17 219
Tilskudd fra andre	-38 010	0	0	-18 819
Salg av varige driftsmidler	-10 815	-19 800	-19 800	-13 876
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	-13 368	-138 213	-225 588	-105 748
Sum investeringsinntekter	-69 319	-173 789	-278 449	-155 662
Videreutlån	58 170	40 000	60 000	64 833

Årsmelding 2022

	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Bruk av lån til videreutlån	-57 128	-40 000	-60 000	-64 833
Avdrag på lån til videreutlån	6 348	0	0	9 676
Mottatte avdrag på videreutlån	-5 803	0	0	-9 571
Netto utgifter videreutlån	1 587	0	0	105
Overføring fra drift	-540	0	-250	-100
Avsetninger til bundne investeringsfond	-162	0	0	279
Bruk av bundne investeringsfond	-2 954	0	0	-1 196
Avsetninger til ubundet investeringsfond	9 374	0	0	12 633
Bruk av ubundet investeringsfond	-5 336	-1 900	-1 900	-1 852
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	383	-1 900	-2 150	9 763
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0

Status investeringsprosjekter

Lillesand

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett			
	Rev. bud.	Regnskap	Status	Avvik i kr
Havn				
Ny brygge Kaldvell	500	480	Ferdig	20
Ny kai Verven	4 599	361	Forsinket	4 238
Tollbodkaia	100	120	Ferdig	-20
Utvidelse gjestehavna	0	73	Iht. plan	-73
Sum - Havn	5 199	1 034		4 164
Kommunedirektør med stab				
Biler, utstyr og inventar	1 000	1 030	Iht. plan	-30
Brannsikkerhet og generell rehab. Formålsbygg	2 000	1 935	Iht. plan	65
IKT hovedprosjekt	10 050	9 531	Iht. plan	519
Intern finans	1 900	11 852	Iht. plan	-9 952
Kjøp av tomt på Kokkenes gnr. 47 brn. 433	10 000	3 515	Ferdig	6 485
Salg kommunale boliger	0	273	Iht. plan	-273
Salg kommunale eiendommer	0	862	Iht. plan	-862
Velferdsteknologi - Digitale tavler	3 107	826	Iht. plan	2 280
Sum - Kommunedirektør med stab	28 057	29 824		-1 768
Sektor for Barnehage				
Rehabilitering/ oppgradering barnehage	200	334	Iht. plan	-134
Rehabilitering/ oppgradering uteområde barnehage	300	172	Iht. plan	128
Sum - Sektor for Barnehage	500	506		-6
Sektor for Helse og kultur				
Avfuktingsanlegg	0	20	Ferdig	-20
Møglestuhallen				
Ballbinge Høvåg skole	729	740	Iht. plan	-11
Dagsenter demente	1 600	1 509	Ferdig	91
Dagsenter habilitering	16	9	Ferdig	7
Dagsenter Habilitering, ombygging uteområdet Prestegården	1 000	119	Iht. plan	881
Dagsturhytte	1 150	1 301	Ferdig	-151
Holta kunstgress - rehabilitering hovedbane	19 307	16 076	Iht. plan	3 232
Kirke	160	160	Ferdig	0
Kulturminner - synliggjøring	178	29	Forsinket	150
Flakkvannsbanen				
Ny brygge Slåttholmen	150	0	Forsinket	150
Ny Turnhall	9 091	925	Forsinket	8 166
Nye tilrettelagte boliger (til psykisk helse)	26 555	1 154	Forsinket	25 401
Ombygging Høvågheimen for hjemmesykepleien	1 235	0	Forsinket	1 235
Omsorgsboliger Dovre	660	507	Ferdig	154
Oppfølging av boligsosial handlingsplan- kjøp	3 250	44	Forsinket	3 206
Oppfølging av boligsosial handlingsplan-	3 250	1 341	Iht. plan	1 909

Årsmelding 2022

	Årets budsjett			
	Rev. bud.	Regnskap	Status	Avvik i kr
Investering				
rehabilitering				
Prestholt 6-8 renovering	1 823	1 659	Iht. plan	164
tomannsbolig 2021				
Rehabilitering museer	100	66	Iht. plan	34
Rehabilitering/	1 800	572	Iht. plan	1 228
oppgradering Dovreheimen				
Skatehall (Nedre Hestheia)	1 803	31	Forsinket	1 771
Skatepark Høvåg	386	16	Iht. plan	370
Turstier og lysløyper	1 750	1 791	Iht. plan	-41
Sum - Sektor for Helse og kultur	75 994	28 069		47 925
Sektor for Skole og PPT				
Brentemoen skole - El-motor båt	213	156	Iht. plan	57
Gymsal Brentemoen skole	150	0	Iht. plan	150
Læremidler fagfornyelsen	3 638	3 597	Forsinket	41
Ombygging Borkedalen	2 000	627	Iht. plan	1 373
Ombygging Brentemoen	150	0	Iht. plan	150
Opprustning skolegård Brentemoen	21	0	Iht. plan	21
Opprustning uteområde Høvåg skole	13	16	Iht. plan	-3
Rehabilitering/oppgradering skole	2 400	2 698	Iht. plan	-298
Rehabilitering/oppgradering uteområde skole	400	316	Iht. plan	84
Tingsaker skole - ny gymsal	37 049	34 672	Forsinket	2 377
Utvidelse LUS	500	136	Iht. plan	364
Sum - Sektor for Skole og PPT	46 533	42 218		4 315
Sektor for Tekniske tjenester				
Anlegge parkeringsplass-brannstasjonen	2 000	1 442	Forsinket	558
Gangareal Kjerlingland - Vestre Nyland	3 500	0	Forsinket	3 500
Geodata, utvikling og vedlikehold av digitale kartdata	200	206	Iht. plan	-6
Hovedplan bygg	1 500	1 451	Iht. plan	49
Infrastruktur Dovre	6 577	913	Iht. plan	5 664
Infrastruktur LUS/ Turnhall	5 000	566	Iht. plan	4 434
Kaifront Beddingen	1 000	0	Forsinket	1 000
Kartlegging av behov på lekeplasser	400	14	Iht. plan	386
Kjøp av vei	250	100	Forsinket	150
Mobil Dieseltank	100	77	Iht. plan	23
Nedgravd søppelanlegg havna	2 000	0	Forsinket	2 000
Oppgradering veilys og veilyskabler	1 500	712	Iht. plan	788
Oppgradert asfalt	1 400	1 797	Iht. plan	-397
Parkeringshus	185	429	Forsinket	-244
Registrering og vedtak skilt i kommunen	200	0	Forsinket	200
Reguleringsplan Kjetil Mo's plass	500	0	Forsinket	500
Rehabilitering aktivitetsanlegg Lillesand Stadion	300	0	Forsinket	300

Årsmelding 2022

Investering	Årets budsjett			
	Rev. bud.	Regnskap	Status	Avvik i kr
Rehabilitering/oppgradering Høvågheimen	0	16	Ikke vurdert	-16
Sangereidåsen Renselegg for sulfidholdig avrenning	1 029	0	Forsinket	1 029
Snuplass Gaupemyr	1 000	0	Forsinket	1 000
Strømtilførsel til Gaupemyr industriområde	2 500	2 676	Forsinket	-176
Styrking sentrum	2 526	506	Forsinket	2 019
TS Tiltak	1 500	1 112	Iht. plan	388
Utskifting biler - byggdrift	800	520	Iht. plan	280
Utskifting biler - utedrift	0	28	Ferdig	-28
Vei vindmøllepark	1 750	0	Forsinket	1 750
Sum - Sektor for Tekniske tjenester	37 716	12 566		25 150
VA Selvfinansierende				
Hovedplan VA	86 600	31 577	Forsinket	55 023
Sum - VA Selvfinansierende	86 600	31 577		55 023
Sum	280 599	145 794		134 805

Delprosjekt

Enkelte av hovedprosjektene består av flere delprosjekter og under her fremkommer tabeller som viser delprosjektene tilknyttet hovedprosjekter.

Hovedplan VA - delprosjekter

Beløp i 1000 kr

Prosjekt (T)	Revidert årsbudsjett Regnskap hiå. Status framdrift			
Avløpsledning Lofthus-Viadukten-Jernbanegt.	0	1	Forsinket	
Avløpsledning Høvåg – Kjøbmansvik	0	38	Forsinket	
Avløpsledning Kjerlingland - Fjeldal	0	632	Forsinket	
Avløpsledning Kjøbmansvik – Fossbekk	0	34	Forsinket	
Avløpsledninger Havnegata Langbrygga Rosenberggate	0	330	Forsinket	
Grimevann vannkildeundersøkelse	1 000	0	Forsinket	
HB Bjellandsåsen	14 000	27	Forsinket	
Nytt renseanlegg Lillesand	500	54	Forsinket	
Ombygging Høvåg RA	0	4	Forsinket	
Ombygging Kjøbmansvik RA	0	4	Forsinket	
Oppgradering Haldal stem	0	17	Forsinket	
PS Kirkekilen	0	89	Forsinket	
PS Grøgårdsmyr	0	2 459	Forsinket	
PS Skuggevik	0	2 347	Forsinket	
PS Ørnefjell	1 500	0	Forsinket	

Årsmelding 2022

Prosjekt (T)	Revidert årsbudsjett Regnskap hiå. Status framdrift		
Reservevannledning Lillesand - Kristiansand	0	1	Forsinket
Sanering knutepunkt	2 000	0	Forsinket
Sanering landtakskummer	100	0	Forsinket
Sanering ledningsnett	1 000	0	Forsinket
Sekundærrensing Fossbekk RA	21 000	19 958	Forsinket
UV anlegg Grimevann	3 000	1 080	Forsinket
VA anlegg Frydentopp Stykkene	3 000	0	Forsinket
Vann- og avløpsledning Høvåg- Kjøpmannsvik	0	99	Forsinket
Vann og avløpssanering Hæstadsvingen	0	635	Forsinket
Vann- og avløpssanering Oddekleiva - Sandsmyra	0	30	Forsinket
Vann og avløpssanering Storgata	11 500	2 139	Forsinket
Vannledning Hesleviga	0	1	Forsinket
Vannledning Kjerlingland - Fjeldal	27 000	632	Forsinket
Vannledning Lofthus- Viadukten-Jernbanegt.	0	398	Forsinket
Vannledning Ågerøya Stranda	0	269	Forsinket
Vannledninger Havnegata Langbrygga Rosenberggate	1 000	300	Forsinket
Totalsum	86 600	31 577	

IKT Hovedprosjekt - delprosjekter

Beløp i 1000 kr

Prosjekt (T)	Revidert årsbudsjett Regnskap hiå. Status framdrift		
Anskaffelse økonomisystemer	200	234	Iht. plan
Digitalisering (digital post/arkiv)	400	225	Iht. plan
Fagsystemer	800	1 234	Iht. plan
Innkjøp kopimaskiner/skrivere	450	528	Iht. plan
IT-investering barnehage	200	93	Iht. plan
IT-investering skole	1 100	1 507	Iht. plan
IT-utstyr Lillesand voksenopplæring	100	0	Iht. plan
Nettbrett	100	102	Iht. plan
Nettverksinfrastruktur	800	900	Iht. plan
Nytt utstyr i møterom	250	435	Iht. plan

Årsmelding 2022

Prosjekt (T)	Revidert årsbudsjett Regnskap hiå. Status framdrift		
PC-oppgradering	1 900	2 749	Iht. plan
Prosjektledelse IKT	800	0	Iht. plan
Serveroppgraderinger	1 800	550	Iht. plan
Smart by Lillesand	200	225	Iht. plan
Telefoniutstyr	100	101	Iht. plan
Trådløst nett	650	400	Iht. plan
Velferdsteknologi	200	249	Iht. plan
Totalsum	10 050	9 531	

Økonomiske konsekvenser av korona

I 2022 har det også vært ekstra kostnader for kommunen tilknyttet pandemien. Kommunen har mottatt statlige tilskudd, både øremerkede tilskudd og rammetilskudd. Samlet sett viser regnestykket at kommunen ikke har blitt fullstendig kompensert for pandemien.

Inntekter	Totalt
Økt innbyggertilskudd og smittevern	-10 187 000
Økt ramme vaksinasjonsutgifter	-2 016 000
Øremerkede midler lokale virksomheter	-295 000
Totalt inntekter	-12 498 000
Utgifter	
Sektor 3 - Kommunedirektør med stab	481 685
Sektor 4 - Helse og kultur	9 145 620
Sektor 5 - Skole og PPT	2 146 592
Sektor 6 - Barnehager	971 863
Sektor 7-9 - Tekniske tjenester, VA og Havn	823 170
Totale utgifter/tapte inntekter	13 568 930
Differanse	1 070 930

Totalt har kommunen fått 12,5 mill. kroner i statlig støtte, hvorav ca. 0,3 mill. kr i næringsfondsmidler.

Av de 12,5 mill. kroner i statlig støtte er 10,2 mill. kr tilknyttet inndekning for merutgifter kommunen har hatt for korona. Ytterligere 2,1 mill. kr er statlig støtte for merutgifter tilknyttet vaksinasjonsutgifter. Kommunens direkteførte merutgifter tilknyttet korona i 2022 er samlet NOK 12,4 mill. kr, mens kommunens direkteførte utgifter tilknyttet vaksinasjon er samlet NOK 0,9 mill. kr. Totalt har Lillesand kommune en merutgift i 2022 på 1,1 mill. kr tilknyttet korona og vaksinasjon.

Sektorene er ikke kompensert budsjettmessig for direkte utgifter tilknyttet korona pga de ekstra midlene mottatt kom sent i desember og dermed kunne man ikke foreta en budsjettjustering tilknyttet disse midlene.

Program Lillesand 2024

Fire aktive prosjekter rapporterer til program Lillesand 2024:

Prosjekt 1 Bemanning og organisering, prosjekt 2 Helse og omsorg, prosjekt 5 Areal- og kostnadseffektiv bygningsmasse og prosjekt 8 Innkjøpsfunksjonen.

Tre prosjekter er overført til linjeoppgave, men rapporterer gevinster til Lillesand 2024:

Prosjekt 3 Barnehage, prosjekt 7 Digitalisering, prosjekt 9 Inntektsstrømmer.

Prosjekt 3 barnehage er i 2022 i mål med sin totale gevinstrealisering på 4 millioner, og avsluttes som prosjekt i program Lillesand 2024.

To prosjekter som er tatt ut av programmet i sin helhet fordi gevinstpotensialet har falt bort:

Prosjekt 4 Skolestruktur og prosjekt 6 Investering.

Alle prosjektene gjennomførte en ny gevinstvurdering i programgruppa i juni.

Prosjekter som det fremdeles knyttes usikkerhet til om, og hvordan, gevinster kan hentes ut i 2023 og 2024, og gevinstens størrelse, er spesielt gjeldene for prosjekt 2 Helse og omsorg, prosjekt 7 Digitalisering, prosjekt 8 Innkjøpsfunksjonen og deler av prosjekt 9 Inntektsstrømmer, pga bortfall av gevinst knyttet til eiendomsskatt (retaksering) og økte brukerbetalinger, ref. bystyrets vedtak 19.10.2022 om ikke å øke gebyrene i 2023 utover kommunal deflator.

Status i de fire aktive prosjektene

Prosjekt 1 Bemanning og organisering:

Prosjektet har vært sortert i tre delprosjekter. Sluttrapport er levert og behandlet i KLT, samt i programgruppemøte 05.12.22. Her ble det besluttet at gevinstkravet på 3 mill. kr for programperioden ikke knyttes til Prosjekt 1, da tiltakene som allerede er gjennomført og som foreslås i rapporten vil ha effekt og potensielle gevinster ute i linjen/tjenesteområdene.

I sluttrapporten er ulike tiltak beskrevet og ansvaret er fordelt ut i linjen.

Delprosjekt 1: Lederstruktur og lederprinsipper.

Etablert ny lederstruktur i sektorene i tråd med vedtatt lederstruktur og prinsipper.

Delprosjekt 2: Engasjement- og prosjektstillinger.

Stillinger og funksjoner som er av midlertidig karakter, slik som engasjementer og prosjektstillinger, gjennomgås og vurderes avviklet eller videreført. Fortløpende oppgave som håndteres i linja med bistand fra HR.

Delprosjekt 2: Gjennomgang av administrative ressurser.

I dette ligger en kartlegging av oppgaver til disse funksjonene/stillingene. Blant annet for å optimalisere ressursbruken av disse funksjonene og sikre støtte til alle enheter. HR stab skal forestå denne gjennomgangen i 2023.

Prosjekt 2 Helse og omsorg:

Prosjektet er sortert i fire delprosjekter

Delprosjekt 1: Hjemmetjeneste og institusjon med tilhørende underprosjekter.

Omsorg Høvåg og omsorg sentrum er omorganisert til en enhet med felles enhetsleder. Det har også blitt gjennomført en vurdering og kartlegging av enhetens avdelinger og det er gjennomført noen justeringer og reduksjon av avdelingsledernivå.

Øvrige underprosjekter under delprosjekt 1 har kartlagt og synliggjort kostnadsutfordringer og fremlagt mulighetsrom for justeringer for å effektivisere drift f.eks. nattevaktprosjektet, bemanningsenhet, samling av resurskrevende brukere og senger ved Høvågheimen for å effektivisere bruk av personell i henhold til bemanningsnorm.

Delprosjekt 2: Tildelingstjeneste og praksis

Gjennom deltagelse i SIO og månedlig gjennomgang av samsvar behov og tjenestenivå, er det i dag en større bevissthet om tjenestenivå og tildelingspraksis. Det er utarbeidet informasjonsbrosjyre for å beskrive tjenestenivå og for å avklare forventninger hos innbyggere.

Delprosjekt 3: Internkontroll og styringsinformasjon

Det er utarbeidet et felles rapporteringsskjema på gitte styringsdata samt kontrollrutiner og praksis som er utviklet gjennom SIO prosjektet.

Delprosjekt 4: Utfasing av SIO

Kostnader knyttet til inntektspåslaget er identifisert og utfasingen er igangsatt.

Prosjekt 5 Areal- og kostnadseffektiv bygningsmasse:

Prosjektet ledes fra kommunalsjefens stab, og har i tillegg til å systematisere oversikt oversikt over kommunens eide, innleide og utleide bygg og arealer, jobbet med rutiner for **innleie** av bygg og arealer i 2022. Prosjektet har tidligere ferdigstilt retningslinjer for **utleie** av kommunale bygg og arealer, samt rutine for endret bruk av kommunale bygg.

Prosjekt 8 Innkjøpsfunksjon

Gevinstpotensialet er knyttet til å forbedre innkjøpsfunksjonen for å oppnå bedre prisbetingelser og ved oppfølging av rammeavtaler/kontrakter.

I kommunens anskaffelsesstrategi fokuseres på

- Økt bevissthet i organisasjonen om anskaffelser
- Bedre internkontroll knyttet til anskaffelser
- Økt kompetanse og kapasitet for å bistå ledere i anskaffelser
- Bedre bruk av digitale verktøy
- Økt fokus på kontraktsoppfølging

Det har i løpet av året vært jobbet med å ferdigstille handlingsplan for oppfølging av mål og strategier. Noe arbeid gjenstår. 4 medarbeidere har gjennomført kurs i offentlige anskaffelser. Det har vært gitt veiledning i forbindelse med anskaffelser og det har også vært gjennomført kontroll av at rammeavtalene brukes, og brukes riktig. Prosjektets økonomiske gevinster avhenger av at prosjektet leverer på nevnte hovedprodukter, samt at disse har en forankring i hele virksomheten.

Gevinstrealiseringstabell lagt til grunn i forslag til økonomiplanen pr 19.10.2022:

Oversikt over innsparinger (mill.kr)	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024	ØP 2025	ØP 2026
Lillesand 2024 prosjekt 1 Bemanning og organisering	-0,6	-0,6	-3,0	-3,0	-3,0
Lillesand 2024 prosjekt 2 Helse og omsorg		-10,0	-10,0	-15,0	-15,0
Lillesand 2024 prosjekt 3 Barnehage	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Lillesand 2024 prosjekt 4 Skolestruktur					
Lillesand 2024 prosjekt 5 Areal - og kostnadseffektiv bygningmasse				-1,0	-1,0
Lillesand 2024 prosjekt 6 Investering					
Lillesand 2024 prosjekt 7 Digitalisering		0,0	-1,0	-1,0	-1,0
Lillesand 2024 prosjekt 8 Innkjøpsfunksjonen		0,0	-1,5	-2,5	-2,5
Lillesand 2024 prosjekt 9 - Inntektsstrømmer: økt parkeringsavgift			0,0	-1,5	-1,5
Lillesand 2024 prosjekt 9 - Inntektsstrømmer: økte brukerbetaling		0,0	-1,0	-1,0	-1,0
Lillesand 2024 prosjekt 9 - Inntektsstrømmer: økt utbytte		-2,0	-2,5	-2,5	-2,5
Lillesand 2024 prosjekt 9 - Inntektsstrømmer: økt eiendomsskatt som følge av retaksering			0,0	0,0	0,0
Totalt Lillesand 2024	-4,6	-16,6	-23,0	-31,5	-31,5

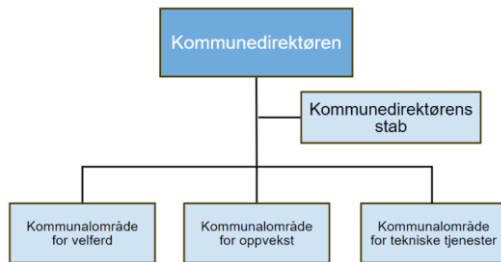
Bystyret vedtok i forbindelse med behandlingen av budsjett og økonomiplan 2023-2026 å redusere gevinstkravet knyttet til økte brukerbetaling i 2024 med 0,5 mill. kr.

Organisering

Organisasjonsmodell

Politisk struktur i Lillesand kommune er bygget opp etter utvalgsmodellen. Før kommunevalget hadde kommunen et helse-, kultur- og velferdsutvalg, et oppvekstutvalg, administrasjonsutvalg, planutvalg, formannskap og bystyre. Nytt bystyre vedtok å slå sammen kultur- og velferdsutvalget og oppvekstutvalget til tjenesteutvalget. Planutvalget fikk endret navn til plan- og miljøutvalget.

Administrativt er kommunen delt inn i ulike kommunalområder (tidligere sektorer). I 2022 er det etablert kommunalområde for Velferd (tidligere sektor for helse og kultur) og kommunalområde for Oppvekst (tidligere sektor for skole og barnehage) og kommunalområde for tekniske tjenester. Nye kommunalsjefer er tilsatt for kommunalområdene Oppvekst og Velferd.

Intern organisering

«Lillesand kommune er til for innbyggerne. Vårt samfunnsoppdrag er å levere gode tjenester og å sikre god samfunnsutvikling. For å løse fremtidens utfordringer og sikre godt omdømme må vi ha en organisasjon som er innovativ, opptatt av forbedring og har kompetente medarbeidere. Verdien åpenhet, respekt og humor er styrende for de ansattes arbeid.» (Jf. forordet i kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030)

Lillesand kommune er kommunens største arbeidsplass. De ansatte i organisasjonen bidrar til og står for den faktiske gjennomføringen av kommunens tjenestetilbud. Å beholde og sikre tilgang på riktig og kvalifisert arbeidskraft er derfor sentralt for å nå målene i kommuneplanen.

Ved overgangen til 2022 er det 21 enheter i organisasjonen. Disse er ledet av enhetsledere som rapporterer til respektive kommunalsjefer.

Lillesand kommune har hatt følgende organisasjonsendring i 2022:

Våren 2022 ble det gjennomført en prosess i sektor for helse og kultur, samt sektor for skole og barnehage i forbindelse med pensjonsavgang for kommunalsjefene i de respektive sektorene. Prosessen innebar endringer i porteføljen til de ulike sektorene og sektorbegrepet ble erstattet med kommunalområde Velferd (sektor for helse og kultur) og kommunalområde Oppvekst (sektor for skole og barnehage). I denne prosessen ble enhet for kultur midlertidig lagt til kommunedirektøren. Tverrfaglig helse ble flyttet fra helse og kultur til kommunalområde for oppvekst.

Enhet omsorg Høvåg og omsorg sentrum slått sammen til enhet for omsorg og mestring.

Oppdatert organisasjonskart finnes på kommunens hjemmeside.

Personalstatistikk

Årsverk og ansettelsesforhold

I dette kapittelet følger statistikk innen ulike personalområder. Statistikken er hentet fra kommunens lønns- og personalsystem, saksarkivet, KS, KLP, SPK og SSB. Pr. 31.12.2022 var det 960 ansatte (820,1 årsverk) i Lillesand kommune, hvorav 837 fast ansatte, 27 ansatte i fødselspermisjon og 96 ansatte i ulike vikariater og midlertidige ordninger.

Antall årsverk innen ulike grupper pr 31.12.

	2020	2021	2022	

Faste årsverk	672,3	686,1	669,1
Fødselspermisjon	19,4	10,1	24,6
Sum faste årsverk	691,7	696,2	693,7
Vikariat og vakant	65,2	68,5	84,6
Engasjement prosjekt	23,4	18,2	15,3
Lærlinger	22,0	26,0	24,0
Politikere	2,5	2,5	2,5
Totale årsverk	804,8	811,4	820,1

Nærmere beskrivelse av de ulike gruppene:

«Faste årsverk»: Ansatte med et fast tilsettingsforhold, inkludert sykemeldte inntil 52 uker.

«Fødselspermisjon»: Ansatte i fødselspermisjon som mottar lønn iht. stillingsprosent. Lønnsutgifter blir refundert fra NAV.

«Faste årsverk + fødselspermisjon»: Grunnlag for tabell fordeling og endring av årsverk pr enhet.

«Vikariat»: Ansatte i vikarstillinger erstatter ansatte med sykefravær, fødselspermisjon eller ansatte med permisjon uten lønn.

«Engasjement / prosjekt»: Årsverkene er i hovedsak knyttet mot enkeltvedtak hvor hele eller deler av lønnsutgiftene dekkes ved refusjon.

«Politikere»: Politikere som mottar fast, årlig godtgjørelse iht reglement, godtgjørelse for folkevalgte.

«Totale årsverk»: Årsverk som Lillesand kommune har faste lønnsforpliktelser for på angitt tidspunkt.

Engasjement-/prosjektstillinger utgjør 15,3 årsverk, og er redusert med 2,9 årsverk i forhold til samme tidspunkt i 2021.

Fordeling av årsverk for engasjementer/prosjekter pr. 31.12

Sektor	2020	2021	2022
Kommunedirektør med stab	3,5	3,6	2,9
Helse og kultur	13,1	7,4	5,5
Skole	3,9	4,9	5,6
Barnehage	3,0	1,3	1,0
Tekniske tjenester + VA og havn	0,0	1,0	0,3

Totalt	23,4	18,2	15,3
---------------	-------------	-------------	-------------

Vikariater og vakante stillinger utgjør 84,6 årsverk, og har økt med 16,1 årsverk i forhold til samme tidspunkt i 2021. Dette kan ses i sammenheng med økning i antall fødselspermisjoner og høyt sykefravær.

Fordeling av årsverk for vikariater og vakante stillinger pr 31.12.

Sektor	2020	2021	2022
Kommunedirektør med stab	1,8	3,8	3,2
Helse og kultur	20,8	23,8	30,0
Skole	25,8	31,2	39,2
Barnehage	11,5	6,2	7,7
Tekniske tjenester + VA og havn	5,3	3,5	4,5
Totalt	65,2	68,5	84,6

Tabellen under viser antall årsverk for gruppene fast ansatte og ansatte i fødselspermisjon pr. 31.12 i gjeldende år, inndelt pr. rammeområde. Kolonnen lengst til høyre viser endringer fra 2021 til 2022.

Årsverk pr rammeområde pr. 31.12 – faste og foreldrepermisjon

Rammeområde	2020	2021	2022	Endring 2021-2022
Kommunedirektør med stab	29,2	24,8	29,2	4,4
Helse og kultur	342,7	350,4	347,3	- 3,1
Skole	193,7	194,8	186,8	-8,0
Barnehage	59,1	53,4	53,2	-0,2
Tekniske tjenester +VA og havn	67,0	72,8	77,2	4,4
Sum årsverk	691,7	696,2	693,7	-2,5

Endringer i rammeområder i 2022

Endringer i rammeområdene beskrives som følger;

Årsmelding 2022

Kommunedirektør med stab har fått 1,0 nytt årsverk i politisk sekretariat, og det er i perioden overført 1,0 årsverk rådgiver økonomi fra helse og kultur til stab økonomi/prosjekt. Videre er 2,4 årsverk innenfor kommunedirektørens stab tilbake fra permisjon pr 31.12.22.

Tekniske tjenester har styrket bemanningen blant annet innenfor VA og byggesak.

Øvrige endringer skyldes i hovedsak permisjoner.

Arbeidede timer - merarbeid

Det ble i 2022 arbeidet 193 498 timer utover normal arbeidstid. Dette er en liten nedgang i forhold til 197 643 timer i 2021. Inkludert i disse timene er ordinære timer for ekstraarbeid/tilkalling, vikartimer, overtidstimer og personell på timer med pensjonistlønn. Fordeling av timer iht sektor er vist under.

Arbeidede ekstratimer pr. 31.12 – alle ansettelsesforhold, inkludert tilkallingsvikarer

Sektor	Ordinære timer/ tilkalling	Vikartimer	Overtidstimer	Pensjonistlønn	Totalt 2022	Endring
Kommunedirektør med stab	500	49	536	0	1 085	-608
Helse og kultur	58 981	74 720	13 210	5 776	152 687	4 383
Skole	9 047	6 255	1 330	138	16 770	2 011
Barnehage	2 560	9 131	240	667	12 598	-3 982
Tekniske tjenester +VA og havn	6 236	3 038	1 034	50	10 358	-5 949
Sum timer	77 324	93 193	16 350	6 631	193 498	-4 145

Herav er 31 489 timer knyttet mot oppgitte prosjektnummer/ansvarsnummer – under nevnes alle prosjekter med mer enn 100 timer;

Prosjekt/beskrivelse	Timer
Forsterket avd. barnehage	649
Allmennpedagogisk tilrettelegging	167
Diverse - SIO	421

Målrettet styrking av helsetjenester	451
Flyktninger	165
God hverdagsfritid for alle	495
Kommunalt rusarbeid	1 931
Sommerjobb skoleungdom	2 596
Timer knyttet mot ressurskrevende brukere	6 908
Timer knyttet mot koronavirus	14 115
Timer knyttet mot vaksinerings	1 472
Lokalhistorie Lillesand	227
Brøyting	1 229

Til fratrekk fra kostnadene ved merarbeid kommer blant annet refusjoner fra NAV for sykemeldte/foreldrepermisjon og prosjektmidler finansiert av øvrige offentlige instanser.

Alderssammensetning

Gjennomsnittsalderen på fast ansatte har en liten økning i forhold til samme tidspunkt i 2021.

Tabellen under viser gjennomsnittsalder pr sektor og totalt for Lillesand kommune.

Gjennomsnittsalder fast ansatte pr sektor

Sektor	2020	2021	2022
Rammeområde kommunedirektør med stab	45,1	46,3	45,7
Rammeområder helse og kultur	45,6	45,3	45,0
Rammeområde skole	45,4	45,3	46,2
Rammeområde barnehage	43,3	43	44,3
Rammeområde tekniske tjenester (inkl. VA og havn)	49,8	46,6	47,0
Hele kommunen	45,7	45,3	45,4

Gjennomsnittsalderen har en liten økning, og er litt høyere for kvinner enn for menn.

Gjennomsnittsalder fast ansatte menn og kvinner

Kjønn	2020	2021	2022
Kvinner	45,9	45,5	45,7
Menn	45,1	44,6	44,7

Tabellen under viser antall personer i ulike aldersgrupper i kommunen, og viser en økning i aldersgruppen fra 50 – 59 år.

Aldersgruppering fast ansatte

Aldersgruppe	2020	2020 %	2021	2021 %	2022	2022 %
18-29 år	78	9,4	83	9,8	77	9,2
30-39 år	198	23,8	203	24,1	202	24,1
40-49 år	214	25,8	229	27,2	228	27,3
50-59 år	226	27,3	219	26	224	26,8
60-66 år	105	12,7	101	12	99	11,8
Over 67 år	8	1	8	0,9	7	0,8
TOTALT	829	100	843	100	837	100

Tabellen under viser antall arbeidstakere fra 56 år og eldre, fordelt på hver sektor.

Antall ansatte 56+ pr sektor

Sektor	2020		2021		2022	
	56+	Totalt ansatte	56 +	Totalt ansatte	56 +	Totalt ansatte
Rammeområde kommunedirektør med stab	7	31	5	25	9	29
Rammeområde helse og kultur	116	455	116	465	114	461
Rammeområde skole	42	214	41	216	47	207
Rammeområde	8	61	8	59	10	59

barnehage						
Rammeområde tekniske tjenester (inkl. VA og havn)	24	68	22	78	22	81
Hele kommunen	197	829	192	843	202	837

Antall ansatte på 56 år og eldre viser at sektorene står overfor et behov for nyrekruttering. Det er vanskelig å fremskrive sikre tall siden det er relativt usikkert når den enkelte velger å gå av med pensjon.

Sykefravær

Lillesand kommune har samarbeidsavtale med NAV lokalt og NAV arbeidslivssenter, samarbeidet er et viktig bidrag til hvordan vi kan jobbe systematisk med å forebygge sykefravær og bidra til god oppfølging av sykemeldte arbeidstakere. HMS-rådgiver fra bedriftshelsetjenesten og Stab HR bidrar i tillegg med lederstøtte, veiledning og opplæring innenfor nærværarbeid og sykefraværsoppfølging. HMS teamene på den enkelte enhet vil også være en viktig arena å sette fokus på nærvær og forebygging av sykefravær.

Ytterligere omtale om sykefravær finnes under det enkelte kommunalområdet.

Differensiert % sykefravær

-	2020	2021	2022
Korttidsfravær	2,16	2,48	2,54
Langtidsfravær	6,58	7,79	7,16
Sum	8,74	10,27	9,70

Økningen i sykefraværet de to siste årene antas å skyldes slitasje pga høyt sykefravær under koronapandemien. 1 kvartal 2022 var også preget av fravær knyttet til høyt antall korona-smittede blant ansatte.

Prosent sykefravær pr år fordelt på rammeområder

Sektor	2020	2021	2022
Rammeområde kommunedirektør med stab	3,93	2,42	1,89
Rammeområder helse og kultur	8,70	11,12	11,92
Rammeområde	7,71	9,71	8,08

skole			
Rammeområde barnehage	13,23	14,09	10,49
Rammeområde tekniske tjenester (inkl. VA og havn)	11,60	9,36	7,86
Hele kommunen	8,74	10,27	9,70

Ledere med personalansvar har oppfølgingsansvaret for sykemeldte arbeidstakere. NAV tilbyr gode digitale løsninger både for arbeidsgiver, lege og den sykemeldte. Dette sikrer god dokumentasjon i sykefraværsoppfølgingen.

Det er viktig både for arbeidsgiver og arbeidstaker at det tidlig i et sykefraværsløp, tilrettelegges for at den ansatte skal kunne stå i sin stilling så langt arbeidshelsen tillater det.

Lønn og pensjon

Lønnsforhandlinger

Tariffoppgjøret 2022 endte med brudd i de sentrale forhandlingene. Utdanningsforbundet, Skolenes landsforbund og Norsk Lektorlag avsto meklerens forslag og iverksatte arbeidskamp. Regjeringen stanset streiken med tvungen lønnsnemnd 27 september 2022. Resultatet for medlemmer i de 3 lærerorganisasjonene ble derfor avgjort i Rikslønnsnemnda så sent som februar 2023. Rikslønnsnemndas kjennelse medførte forskjøvet virkningstidspunkt for sentrale tillegg etter HTA kap. 4 til 27. september 2022.

Forhandlingsresultat i kap. 3 og 5

Virkningsdato ble satt til 01.05.2022

Lønnsstigning

Hovedtariffavtalen	2019	2020	2021	2022
Kap. 3, punkt 3.4.1	4,50	0,60	3,32	3,85
Kap. 3, punkt 3.4.2	4,40	0,60	3,29	4,35
Kap. 3, punkt 3.4.3	3,60	0,60	3,42	3,35
Kap. 5 punkt 5.2	3,50	0,60	3,,30	3,60

Kap.3.4.1 omhandler kommunens toppledelse.

Kap. 3.4.2 omhandler enhetsledere

Kap. 3.4.3 omhandler assisterende rektorer og avdelingsledere

Kap. 5.2 omhandler bl.a. ledere, rådgivere, ingeniører, leger og jordmødre.

Alle offentlige virksomheter forplikter annethvert år etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26 å gjennomføre en kartlegging av lønnsforskjeller mellom kvinner og menn, tabellene viser tall for Lillesand kommune pr. 01.12.2022.

Tabell 4b Lillesand kommune. Kapittel og arbeidstakergruppe. Kvinner.

Ansatte etter antall, årsverk, gjennomsnittlig månedslønne, grunnlønn og variabel overtid pr. månedsværk. Tall pr. 1.12.2022. Endring av lønn og årsverk 2021 - 2022.

Kapittel	Arbeidstakergruppe	Antall stillinger	Antall årsverk	Månedslønne	Grunnlønn	Variabel overtid	Vekst i månedslønne 1.12.21-1.12.22	Vekst i grunnlønn 1.12.21-1.12.22	Vekst i årsverk 1.12.21-1.12.22
3	Alle	841	584	47.355	44.196	726	3,4%	3,8%	-2,3%
	Alle	51	43	63.315	62.872	56	7,4%	7,2%	-5,3%
	Ledere kap. 3.4.1	5	5	90.767	89.934	0	5,2%	4,2%	25,0%
	Ledere kap. 3.4.2	18	13	68.741	67.824	23	6,2%	4,8%	-7,1%
4	Ledere kap. 3.4.3	28	25	55.003	54.885	83	5,7%	6,5%	-8,8%
	Alle	748	510	45.565	41.989	804	3,0%	3,5%	-2,3%
	Ledere kap. 4	10	8	48.040	46.557	721	4,8%	5,3%	-9,3%
	Stillinger uten særskilt krav om utdanning	148	75	37.715	33.502	1.007	3,2%	3,3%	-5,6%
	Fagarbeiderstillinger/tilsvarende fagarbeiderstillinger	252	164	41.982	37.887	845	1,3%	2,4%	-3,0%
	Stillinger med krav om fagbrev og 1-årig fagskoleutdanning	3	3	46.898	39.901	1.561	.	.	.
	Lærer og Stillinger med krav om 3-årig U/H-utdanning	176	131	48.250	44.337	974	2,7%	3,7%	1,7%
	Adjunkt og Stillinger med krav om 4-årig U/H-utdanning	58	44	50.349	47.381	264	6,5%	4,6%	-22%
	Adjunkt med tilleggsgutdanning og Stillinger med krav om 5-årig	69	60	52.284	50.202	756	2,6%	2,7%	-3,6%
	Lektor og Stillinger med krav om mastergrad	18	13	50.613	49.878	9	5,9%	6,6%	78,8%
	Lektor med tilleggsgutdanning	14	13	55.399	53.198	110	4,0%	4,0%	15,0%
	Alle	42	31	54.638	54.571	369	3,7%	3,7%	1,7%
	Andre	41	30	54.700	54.630	381	4,1%	4,1%	5,3%
5	Utdanningsstillinger	1	1	52.796	52.796	0	2,8%	2,8%	0,0%

Tabell 4c Lillesand kommune. Kapittel og arbeidstakergruppe. Menn.

Ansatte etter antall, årsverk, gjennomsnittlig månedslønne, grunnlønn og variabel overtid pr. månedsværk. Tall pr. 1.12.2022. Endring av lønn og årsverk 2021 - 2022.

Kapittel	Arbeidstakergruppe	Antall stillinger	Antall årsverk	Månedslønne	Grunnlønn	Variabel overtid	Vekst i månedslønne 1.12.21-1.12.22	Vekst i grunnlønn 1.12.21-1.12.22	Vekst i årsverk 1.12.21-1.12.22
3	Alle	307	199	49.356	46.206	1.072	3,7%	3,8%	0,1%
	Alle	22	20	64.036	63.432	0	2,7%	3,2%	5,3%
	Ledere kap. 3.4.1	2	2	85.272	85.272	0	1,0%	3,5%	0,0%
	Ledere kap. 3.4.2	11	9	67.593	67.297	0	3,2%	3,2%	12,5%
4	Ledere kap. 3.4.3	9	9	55.760	54.715	0	2,1%	2,3%	0,0%
	Alle	251	157	46.258	42.334	1.298	3,6%	3,3%	-2,4%
	Ledere kap. 4	7	4	53.045	48.920	477	6,4%	3,2%	-21%
	Stillinger uten særskilt krav om utdanning	56	32	39.478	33.765	1.722	-0,1%	0,9%	-13%
	Fagarbeiderstillinger/tilsvarende fagarbeiderstillinger	90	42	42.415	38.221	2.019	7,6%	5,3%	6,2%
	Stillinger med krav om fagbrev og 1-årig fagskoleutdanning	1	0	52.185	38.567	0	-9,0%	3,2%	0,0%
	Lærer og Stillinger med krav om 3-årig U/H-utdanning	42	31	48.069	44.388	170	2,6%	2,8%	0,7%
	Adjunkt og Stillinger med krav om 4-årig U/H-utdanning	16	15	49.294	45.987	431	4,5%	5,0%	10,0%
	Adjunkt med tilleggsgutdanning og Stillinger med krav om 5-årig	31	27	53.599	51.186	1.838	4,0%	3,5%	-2,5%
	Lektor og Stillinger med krav om mastergrad	2	1	53.755	51.709	0	4,7%	2,6%	-36%
	Lektor med tilleggsgutdanning	6	5	54.727	53.270	0	-1,8%	-0,9%	-12%
	Alle	34	23	57.830	57.794	458	0,9%	1,0%	15,9%
	Ledere	1	1	61.773	61.773	5.658	4,0%	4,0%	0,0%
5	Andre	33	22	57.648	57.611	218	0,8%	0,9%	16,8%

Rekruttering og turnover

Arbeidsgiver merker fortsatt et økt press på lønnsnivå for å beholde ansatte. Lillesand kommune kan ikke konkurrere med det private næringsliv når det gjelder lønn for enkelte etterspurte yrkesgrupper, og må derfor bli bedre på å bygge omdømme og markedsføre kommunen som en attraktiv arbeidsgiver med et meningsfylt samfunns oppdrag, bredde i oppgavene, samt muligheter for faglig og personlig utvikling.

Turnover beregnes med utgangspunkt i antall fast ansatte som har sluttet i en periode delt på gjennomsnittlig antall ansatte i samme periode. Midlertidige stillinger og pensjonsavgang er ikke med i beregningen.

Det var en turnover på 3,7 % i 2022 – fordelt pr sektor som vist under. Turnover i 2021 var på 4,7 %.

Turnover

Rammeområder	Kommunedirektør m/stab	Helse og kultur	Skole	Barnehage	Teknisk	Totalt
Sluttet	5	17	6	2	1	31
Gj.snitt ansatte	29	461	207	59	81	837
Turnover	17,2	3,7	2,9	3,4	1,2	3,7

I 2022 ble det utlyst 286 stillinger fordelt på 142 annonser. Dette var både interne og eksterne utlysninger, samt vikariater, engasjementer og sommervikarer. Av stillingene som ble utlyst var 35 % vikariater, 1 % engasjement, 25 % sommervikariat, 19 % fast heltid og 21 % fast deltid. Til disse stillingene var det 4 509 søkere, herav 37.3 % menn, 62,4 % kvinner og 0.3 % som ikke ønsket å oppgi kjønn.

Det vil alltid være kostnader knyttet til rekrutterings-prosessen og innfasing av nyansatte. Lillesand kommune opplever i stor grad å tiltrekke seg godt kvalifiserte søkere til flesteparten av stillingene, med unntak av ledige sykepleier og vernepleier stillinger. Ledige sykepleierstillinger lyses ofte ut flere ganger for å få tak i kvalifisert personell.

Pensjon

Fremover er det vesentlig at våre arbeidstakere står så lenge som mulig i yrkeslivet, da behovet for arbeidskraft spesielt innenfor helse- og omsorgsyrkene vil øke betydelig i årene som kommer. Tabellen under viser endringer i status yrkesaktive.

Det er viktig at våre ansatte er klar over sine rettigheter knyttet til pensjon. KLP har bidratt med individuelle veiledningssamtaler pr. telefon til de av våre ansatte som ønsket dette. Tilbudet gikk til alle ansatte 60 år+ innmeldt i KLP.

KLP/SPK tilbyr i tillegg bistand og råd med pensjonsrådgiver ved kontakt via sine hjemmesider. Endringer i personvernlovgivningen innebærer at den ansatte selv må søke om AFP, uføre og alderspensjon til pensjonskassene. Stab HR har en kontrollerfunksjon ved innsending av søknader digitalt fra ansatte.

Fra aktiv til pensjonist

Fra status	Til status	KLP Fellesordningen 18			KLP Sykepleierordningen			Statens pensjonskasse		
		2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Aktiv	Delvis ufør	7	3	8	0	1	2	6	6	6

Aktiv	Delvis AFP 62-64	0	0	3	0	0	0	1	0	0
Aktiv	Delvis AFP 65-66	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Aktiv	Ufør	5	8	8	0	0	0	10	9	10
Aktiv	AFP 62-64	5	7	3	0	0	0	1	1	0
Aktiv	AFP 65-66	3	2	0	0	0	2	3	3	2
Aktiv	Alderspensjon	6	4	5	0	1	2	2		
Aktiv	Død	0	1	1	0	0				

Offentlig ansatte har mulighet for å ta ut avtalefestet pensjon fra fylte 62 år, dersom de har tilstrekkelig opptjening. Ved gjennomføring av medarbeidersamtaler skal leder diskutere behov i nye livsfaser med tanke på motivasjon og arbeidsfastholdene.

Lillesand kommune har ikke lenger en uttalt seniorpolitikk. For alle livsfaser gjelder behovet for involvering og deltakelse i lærings- og utviklingsprosesser samt å øke sin kompetanse i tråd med samfunnsmandatet for å kunne mestre arbeidet.

Internkontroll

Kontroll og styring

I kommunelovens § 14-7 om årsberetning heter det bl.a. at årsberetningen skal redegjøres for "tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard."

Kommuneloven har lagt det øverste ansvaret for tilsyn med den kommunale forvaltningen til bystyret. Tilsvarende så tilligger bystyret med å påse at regnskaper revideres på en betryggende måte.

Egenkontroll er definert som den kontrollvirksomheten kommunen utfører overfor sin egen virksomhet gjennom kontrollutvalget, revisjon og kommunedirektørens internkontroll.

Kontrollutvalg

Ved konstituering skal bystyret selv velge et kontrollutvalg. På bystyrets vegne utfører kontrollutvalget det løpende tilsynet med forvaltningen og kommunens egenkontrollansvar.

Kontrollutvalgets oppgaver er i utgangspunktet gitt i den nye kommunelovens § 23, og i forskrift om kontrollutvalg av 2019, men bystyret kan konkret be utvalget utføre særskilte tilsynsoppgaver på sine vegne. Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av bystyret og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalget får sekretariatsbistand fra VETAKS – Vestfold, Telemark og Agder Kontrollutvalgssekretariat IKS (VETAKS). VETAKS er eid av 34 kommuner, og 2 fylkeskommuner og er landets største kontrollutvalgssekretariat. VETAKS har 9 ansatte.

I 2022 hadde kontrollutvalget 6 møter og behandlet 44 saker. Sakskart, saksdokumenter og protokoller legges løpende ut på kommunens og sekretariatets hjemmeside. Kontrollutvalgets årsberetning behandles av bystyret i en egen sak.

Eierkontroll

Eierkontroll er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget og et viktig virkemiddel for å sikre at kommunalt eierskap underlegges demokratisk styring og kontroll. Prosjektplan for eierskapskontroll av Lillesand Næringsareal AS (LINA AS) ble vedtatt av kontrollutvalget i møte 18.10.22, og blir behandlet i kontrollutvalgets første møte i 2023.

Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er et verktøy som bystyret og kontrollutvalget skal bruke for å sikre at kommunen drives på en måte som ivaretar innbyggernes behov og rettigheter best mulig. Forvaltningsrevisjon er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget undersøke om kommunen etterlever regelverk, når fastsatte mål, og om ressursene forvaltes på en effektiv måte. Kontrollutvalget har i 2022 bestilt to forvaltningsrevisjonsrapporter om helse og omsorgstjenester med fokus på bemanning og personalressurser, samt Struktur1 med fokus på ansvarsdeling med økonomiavdelingen.

Regnskapsrevisjon

Revisjon av årsregnskapet er en sentral del av kommunens egenkontroll. Revisor skal gi trygghet for at en kan stole på informasjonen kommunen gir om sin økonomi. Dette er en viktig oppgave. Revisor er en uavhengig og objektiv tredjeperson som gjennom sine kontroller kan avdekke, og forebygge feil og mangler i den økonomiske rapporteringen. Revisor vil i tillegg veilede kommunen for å bidra til å forebygge og avdekke feil og misligheter.

Kommunen er medeier i, og har avtale om levering av revisjonstjenester fra Aust-Agder revisjon IKS. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for kommunen.

Internkontroll

Kommunens retningslinjer for internkontroll er hjemlet i kommunelovs § 25.

Kommunedirektørens internkontroll er beskrevet i dokumentet «Styringssystemet for Lillesand kommune». Det beskriver organisering, ansvarsfordeling, viktige arenaer etc., knyttet til styring av kommunen. Dokumentet revideres ved behov og minst én gang i året.

Viktige styrende dokumenter for kommunedirektørens internkontroll er bl.a.:

- Økonomireglementet og investeringsreglement
- Finansreglementet- og gjeldsforvaltningsreglement
- Eierskapsmelding
- Etske retningslinjer
- Informasjonsreglementet

Kvalitetssystem

Internkontroll er systematiske tiltak som sikrer at virksomhetens aktiviteter planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med vedtak, og lov og forskrift. Internkontroll skal ivaretas i alt vi gjør. Internkontroll og kvalitet er to sider av samme sak.

I kommunens digital internkontroll- og kvalitetsløsning (EQS) er reglementer, prosedyrer og rutiner gjort tilgjengelige for ledere og alle ansatte. Revisjon av styrende dokumentene foretas

regelmessig. Avvikshåndtering i EQS omfatter prosessen fra avviket blir meldt til det er lukket. Det å registrere og behandle avvik er en viktig del av internkontroll for hele organisasjonen på alle nivåer.

Tilgjengeligheten av styrende dokumenter, avvikshåndteringen og statistikken bruker kommunen aktivt i sitt kontinuerlige arbeid for å sikre kvalitet, systematikk og dokumentasjon.

Avvik meldes i forhold til:

- Brudd på arbeidsmiljø (HMS)
- Brudd på tjenestenes kvalitet, med andre ord brudd på lov og forskrift, brudd på den kvalitetsstandard vi har (og som vi blir målt etter) og egne rutiner
- Vold, trusler og/eller trakassering

Den bidrar til å sikre helhet og standardisering.

I 2022 ble det etablert et tverrsektorielt team som er pådriver og ressurs for kommunens helhetlige arbeid med internkontroll, i tråd med kommunens egne retningslinjer og i henhold til kommunelovens § 25-1 og § 25-2. Dette teamet bidrar til samordning og helhet ved å ha følgende fokusområder:

- Bidra til å samordne det helhetlige internkontrollarbeidet i kommunen
- Fungere som møteplass på tvers av tjenesteområdene for å dele erfaringer og diskutere aktuelle problemstillinger og risiko knyttet til internkontroll
- Bidra til forståelse, forankring og motivasjon for internkontroll i og på tvers av tjenesteområdene; herunder bidra med opplæring og kompetanse.
- Bidra i utforming og oppdatering av standardiserte maler, verktøy, rutiner, veiledere o.l. til bruk i internkontrollarbeidet.
- Bidra med innhold ved rapportering i årsberetningen
- Bidra med innspill til overordnet årshjul for kvalitetsarbeidet, som godkjennes i kommunedirektørens ledergruppe.

Statlig tilsyn

Arkivverket

13.10.22 gjennomførte Arkivverket tilsyn med kommunens arkiv og dokumentasjonsforvaltning. Handlingsplan for å lukke 5 avvik er godkjent.

Arbeidstilsynet

15.11.2023 gjennomførte Arbeidstilsynet tilsyn med NAV om kravene i arbeidsmiljøregelverket følges. Det ble varslet 3 pålegg, med frist 31.3.2023.

Statsforvalteren

15.06.2022 gjennomførte Statsforvalteren tilsyn – kunstgressbaner med plastholdig fyllmateriale. Det ble pålegg om undersøkelser og tiltaksplan for opprydding av plastforurensning ved Lillesand stadion.

13. og 14.10.2022 gjennomførte Statsforvalteren tilsyn med tjenesten økonomisk rådgivning- Lov om sosiale tjenester i NAV. Det ble varslet ett lovbrudd, med frist 01.04.23

Februar 2022 gjennomførte Statsforvalteren tilsyn med skoleskyss. Det var flere avvik som ble lukket september 2022.

Delegering

Delegasjonsordningen vedtas av bystyret i løpet av første året i ny bystyreperiode (jf. kommuneloven). Dette gjelder både delegasjon fra bystyret til underutvalgene og delegasjon fra bystyret til kommunedirektøren.

Lillesand bystyre har gitt kommunedirektøren myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller i saker som ikke er av prinsipiell betydning og som ikke er delegert ordfører. Dersom det er tvil om hvorvidt en sak er "ikke-prinsipiell", eller det er tvil om hvordan en slik sak skal behandles, har ordfører og kommunedirektør ansvaret for å klarlegge dette. Dersom det fortsatt er tvil, går saken til politisk behandling.

Kommunedirektøren videredelegerer den tildelte myndigheten, via kommunalsjefer til enhetsledere. De med delegert ansvar fra kommunedirektøren har mulighet til videredelegering av fullmaktene. Dette skal skje skriftlig.

Lillesand kommune bruker web-basert verktøy for delegering. Verktøyet gir offentlig innsyn i den delegerte myndigheten til råd og utvalg, samt administrativ delegering fra kommunedirektøren til ledere og ansatte.

Etikk

Folkevalgte og ansatte skal overholde de lover, forskrifter og reglementer som gjelder for kommunens virksomhet. Dette innebærer også å forholde seg lojalt til vedtak fattet av folkevalgte og administrative organ.

Kommunen har etiske retningslinjer for folkevalgte og etiske retningslinjer for ansatte. Retningslinjene sier at folkevalgte/ kommunens ansatte skal legge stor vekt på redelighet og åpenhet, være bevisste at de danner grunnlaget for innbyggernes tillit til kommunen, og skal derfor ta aktiv avstand fra enhver uetisk forvaltningspraksis.

De etiske retningslinjene omhandler følgende tema:

- lojalitet i forhold til lover, avtaler, retningslinjer og rutiner
- gaver og andre fordeler
- representasjon
- integritet, interessekonflikter og habilitet
- bruk av kommunens utstyr, biler mv.
- ekstraarbeid

HMS

Kommunedirektørens ledergruppe og de tillitsvalgte arbeider for å trygge arbeidsplassene i tråd med samfunnsmandatet. Lederne er ansvarlige for å utvikle enhetene til helsefremmende arbeidsplasser, der også HMS er integrert i daglig drift. Medbestemmelsesmøter forutsettes gjennomført på de ulike ledelsesnivåene i organisasjonen.

HMS-team (leder, verneombud og tillitsvalgte) er etablert i alle enheter for å sikre en bred tilnærming til arbeidsmiljøet.

Varsling

Varsling er å videreformidle kritikkverdige forhold til en ansvarlig som kan gjøre noe med det. Kritikkverdige forhold er brudd på lover, interne regler/ retningslinjer eller etiske normer.

Ansatte oppfordres til å varsle om kritikkverdige forhold, fordi det kan bidra til å utvikle kommunen positivt. Varsling brukes i de tilfeller den ansatte selv opplever at saken er av en slik karakter at det ikke er nok å melde avvik.

Eksempler på kritikkverdige forhold kan være:

- Forhold som kan medføre fare for liv og helse
- Mobbing og trakassering
- Korrupsjon
- Maktmisbruk
- Økonomiske misligheter
- Brudd på taushetsplikt
- Diskriminering

Varslingsrutiner og varslingsknapp er tilgjengelig i kommunens kvalitetsløsning (EQS) og på kommunens ansattportal.

Bystyret vedtok i sak 035/22 at kommunen skal etablere et alternativt eksternt varslingsmottak for behandling av varsler etter arbeidsmiljøloven (aml.) kapittel 2 A. Lillesand kommune gjennomførte i 2022 en åpen anbudskonkurranse og valgte BDO Advokater AS som leverandør.

Innsyn og åpenhet

Innsyn i saksbehandlingen øker innbyggernes engasjement for lokaldemokratiet, og gir dessuten mulighet til å kontrollere og påvirke kommunens virksomhet. Lillesand kommune publiserer postlister og dokumenter på innbyggerportalen. Lillesand kommune praktiserer meroffentlighet i henhold til offentleglova.

Kommunens politikere, ansatte og ledere er registrert i Styrevervregisteret. KS' styrevervregister er et webbasert register som gir oversikt over folkevalgte, ansattes og styremedlemmers verv og økonomiske interesser. Registeret er gratis og åpent for allmennheten.

Rettstvister

Kommunen har i løpet av året vedtatt engasjert i ulike rettstvister.

- Kunstgressbanene på Holta. Uenighet om erstatningssummen. Pågående.
- Barnehagesøksmål – Krav om ugyldiggjøring av vedtak om tilskudd til private barnehager i 2020, 2021, 2022

Eller så har kommunen brukt noen ressurser på advokatkostnader tilknyttet enkeltsaker der kommunen har blitt stevnet (i hovedsak saker som gjelder krav om erstatning).

Likestilling

Kjønnsfordeling – fast ansatte

Ved utgangen av 2022 var det 837 personer i aktivt arbeid med fast ansettelse i kommunen; 626 kvinner og 211 menn. Det betyr at kjønnsfordelingen i arbeidsstokken som helhet var 74,8 % kvinner og 25,2 % menn.

Tabellene under viser kjønnsfordelingen blant fast ansatte i kommunen, samt kjønnsfordelingen i den øverste ledelsen.

Kjønnsfordeling ansatte i organisasjonen som helhet

-	-	2020	2021	2022	
Antall	Kvinner	77,80 %	76,10 %	74,8 %	
-	Menn	22,20 %	23,90 %	25,2 %	
Årsverk	Kvinner	77,10 %	75,20 %	74,2 %	
-	Menn	22,90 %	24,80 %	25,8 %	

Kjønnsfordeling innen ledelse (kommunedirektørens ledergruppe og enhetsledelse)

-	År	2020	2021	2022	
Kvinner	Antall	16	17	18	
-	Prosent	66,7 %	65,4 %	62,1 %	
Menn	Antall	8	9	11	
-	Prosent	33,3 %	34,6 %	37,9 %	

Som det kommer frem av tabellen er det 34,6 % menn i lederstillinger, mens det er 24,8 % menn i organisasjonen som helhet. Antall menn har en økning både innen ledelse og i organisasjonen for øvrig.

Deltidsstillinger

Gjennomsnittlig stillingsbrøk for en fast ansatt i Lillesand kommune (se tabellen under) var 79,9 % i 2022. Det er en nedgang på 1,5 prosent fra 2021.

Gjennomsnittlig stillingsprosent for fast ansatte

	2020	2021	2022	
Stillingsprosent	81,10 %	81,40 %	79,9 %	

Antall fast ansatte i deltidsstillinger

År		2020	2021	2022	
0,1-24,9 %	Kvinner	33	28	45	

Årsmelding 2022

-	Menn	10	9	18
25,0-49,9 %	Kvinner	37	46	47
-	Menn	17	22	19
50,0-74,9 %	Kvinner	127	125	102
-	Menn	19	16	18
75,0-99,9 %	Kvinner	162	142	142
-	Menn	26	28	23
Antall personer		431	416	414
Andel deltid		52 %	49 %	49 %

Ved utgangen av 2022 arbeidet 49 % av de ansatte i deltidsstillinger, samme som i 2021. Tabellen viser antall fast ansatte med mindre enn 100 % stilling. Hvor mange av disse som har en stilling utenfor kommunen, eller som har en trygdeytelse i tillegg, har ikke administrasjonen opplysninger om.

Tabellen under viser antall ansatte med deltid, prosent deltid og gjennomsnitt stillingsprosent pr sektor.

Antall fast ansatte i deltidsstillinger fordelt på sektor

Rammeområde	2020			2021			2022			2022
-	Antall deltid	Tot. ant. faste	Prosent deltid	Antall deltid	Tot. ant. faste	Prosent deltid	Antall deltid	Tot. ant. faste	Prosent deltid	Gj. snitt stillings%
Kommunedirektør med stab	4	31	13 %	1	25	4 %	2	29	7 %	97 %
Helse og kultur	322	455	71 %	309	465	67 %	299	461	65 %	73 %
Skole	71	214	33 %	69	216	32 %	72	207	35 %	87 %
Barnehage	25	61	41 %	27	59	46 %	27	59	46 %	87 %
Tekniske tjenester +VA og havn	9	68	13 %	10	78	13 %	14	81	17 %	90 %
Sum årsverk	431	829	52 %	416	843	49 %	414	837	49 %	80 %

Andel heltid i Lillesand kommune er 51 % - samme som i 2021.

År	2020	2021	2022	
% Heltid	48 %	51 %	51 %	

HMS

Vernerunde og arbeidsmiljøkartlegging

Elektronisk vernerunde med fokus på sikkerhet og fysiske forhold ble gjennomført i januar 2022.

Arbeidsmiljøkartlegging med fokus på psykososiale forhold på arbeidsplassen gjennomføres hvert 2.år, neste gang i 2023.

Bedriftshelsetjenesten

Falck Helse leverer bedriftshelsetjenester til kommunen. Samarbeidet fungerer godt og de tjenester med god kvalitet. Via HMS-nettverket møter bedriftshelsetjenesten kommunenes kontaktpersoner 1 gang i året til erfaringsutveksling og nytenkning innenfor HMS-området.

Falck Helse gir anbefalinger til arbeidsgiver og ansatte om hva som skal til for å sikre god arbeidshelse, i tillegg til bistand i arbeidsmiljøprosesser, opplæring i HMS, helseundersøkelser m.v.

I 2022 har BHT bistått i prosesser rundt psykososialt og organisatorisk arbeidsmiljø, helseundersøkelser og opplæring i Eco online. I tillegg gir de veiledning og støtte til ledere og ansatte etter behov.

Rapportering på trusler, sjikane og vold

Det ble meldt 627 tilfeller av trusler, sjikane og vold i kommunens avvikssystem (EQS) i 2022 - fordelt med 526 tilfeller i helse og kultur, 99 tilfeller på skole og 2 tilfeller i teknisk sektor.

183 av tilfellene som er rapportert som fysisk vold, skyldes ulike fysiske angrep som slag, spark, spyting, kloring, klyping mm. 117 av disse tilfellene er knyttet mot ansatte i sektor for helse og kultur, og 66 av tilfellene er knyttet mot skole.

Kommunen har tilgjengelig digitalt kurs for forebygging av vold og trusler på arbeidsplassen for alle ansatte. I tillegg gjennomføres det jevnlig kurs for ansatte i mestring av vold og trusler.

Personskader som oppstår på arbeidsplassen skal meldes til NAV og forsikringsselskapet. Hvorvidt skadene medfører varig men og dermed utgjør en yrkesskade avgjøres av NAV/lege og er således en sak mellom den ansatte og NAV/forsikringsselskapet.

Eierskapsstyring

Eierskapsstrategi og eierstyring

I 2010 utarbeidet Lillesand kommune en eierskapsmelding og en eierskapsstrategi. Kommunens eierskapspolitikk består av de overordnede prinsipper som legges til grunn for forvaltningen av kommunens virksomheter og eierinteresser. Revidert eierskapsmeldingen ble vedtatt av bystyret oktober 2018.

Eierskapsmeldingen omhandler blant annet:

- Intensjon med kommunalt eierskap
- Prinsipper for godt kommunalt eierskap
- Rutiner for kommunikasjon mellom kommunen og virksomheten
- Styresammensetninger, styrehonorarer, opplæring og habilitet
- Tilsyn og kontroll

Eierskapsmeldingen og eierstrategien skal revideres minst én gang pr valgperiode.

I 2022 ble det nedsatt en politisk arbeidsgruppe som utarbeidet en ny eierstrategi for LiBiR IKS. Denne ble vedtatt av formannskapet i sak 048/22.

Bystyret har iflere omganger behandlet fusjonen med Agder Energi og Glitre Energi. I sak 064/22 sa bystyret ja til fusjonen.

Selskapene Kokkenes Utvikling AS og Ankerfestet AS er avviklet i 2022 i henhold til tidligere politiske vedtak. Eiendommen er overført til Lillesand kommune og selskapenes gjeld til Lillesand kommune er slettet.

Avigo var i en prosess for å se mulig fusjon med Jobbklar uten at dette førte frem.

Oversikt over eierskap

Lillesand kommune har valgt å organisere sin virksomhet på ulike måter. Hovedtyngden av den kommunale virksomheten skjer i den ordinære kommunale organisasjonen, administrativt underlagt kommunedirektøren og med bystyret som øverste organ. Det finnes en rekke interkommunale samarbeid og selskaper, samt at kommunen har heleide aksjeselskaper. I tillegg har kommunen eierandeler i ulike virksomheter.

Lillesand kommune har i regnskapet for 2022 balanseført aksjer og andeler for til sammen ca. 251 mill. kr. Størstedelen av disse verdiene er aksjene i Agder Energi/Å Energi som utgjør ca. 221 mill. kr. Den reelle verdien av selskapet er betydelig høyere.

Oversikt over kommunens eierskap

Virksomhet	Eierandel	Beskrivelse
Heleide aksjeselskaper		
Kokkenes Utvikling AS	100 %	Avviklet i 2022
Ankerfestet AS	100 %	Avviklet i 2022.
Aksjeselskaper med kun offentlige eierinteresser		
Lillesand Næringsarealer AS	50 %	Eies sammen med Kristiansand næringssselskap. Selskapet har en rekke

		datterselskaper.
Sørlandsparken Øst AS		Heleid datterselskap til Lillesand Næringsarealer AS
Returkraft AS	6,52 %	Eierandel gjennom LIBIR. Øvrige eiere er renovasjonsselskaper på Agder
Aksjeselskaper også med private eierinteresser		
Agder Energi AS/Å Energi	1,66 %	Agder Energi er i 2022 fusjonert med Glitre Energi. Nytt navn er Å Energi
Agderbyen eiendomsutvikling AS		Lillesand Næringsarealer eier 50 % av selskapet. Ugland eiendom eier øvrige aksjer.
Agder næringssselskap	0,7 %	Eies av fylkeskommunen, kommunene i Aust-Agder og private banker. Formål er å bidra til økt verdiskapning gjennom å tilby risikovillig kapital til nyetablerte og eksisterende bedrifter.
Avigo AS	31,2 %	Eies sammen med Grimstad kommune, Birkenes kommune, Aust-Agder næringssselskap m. fl. Avigo AS og BIVA AS fusjonerte 1. januar 2016.
Radio L Lillesand Nærradio AS	2,08 %	
Aust-Agder Næringssselskap AS	1,00 %	Selskapet eies av banker, forsikringsselskap, næringsorganisasjoner, Aust-Agder fylkeskommune samt samtlige av fylkets kommuner.
KLP		Egenkapitalinnskudd på 23,0 mill. kr.
Interkommunale selskaper		
Aust-Agder Revisjon IKS	6,5 %	Eies av Agder fylkeskommune og kommuner i Aust-Agder
Aust-Agder Museum og		Eies av Agder

Arkiv IKS		fylkeskommune og kommunene i Aust-Agder
VETAKS – Vestfold, Telemark og Agder Kontrollutvalgssekretariat IKS		Eies av 33 kommuner og 2 fylkeskommuner i Agder, Telemark og Vestfold
Lillesand og Birkenes renovasjonsselskap IKS (LIBIR)	67,25 %	Eies sammen med Birkenes kommune. LIBIR er deleier i Returkraft AS og Lindum Sør AS. Ny eierstrategi vedtatt i 2022.
Kristiansandsregionens Brann og redning IKS	7,60 %	Eies av Kristiansand, Lillesand, Birkenes, Vennesla, Søgne og Songdalen kommuner.
Interkommunalt samarbeid med eget styre (§ 27)		
Region Kristiansand		Tidligere Knutepunkt Sørlandet. Eies av kommunene Kristiansand, Lillesand, Birkenes, Iveland, Vennesla, Songdalen og Søgne
Struktur1		Felles lønns- og regnskapsvirksomhet for Lillesand og Birkenes kommuner
Vertskommunesamarbeid		
Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen		Kristiansand er vertskommune for barnevernstjenesten for Kristiansand, Lillesand og Birkenes kommuner med hjemmel i kommuneloven § 28 – 1b
Felles tekniske tjenester for Birkenes og Lillesand kommuner		Samarbeidet omfatter oppmåling, geodata, eiendomsskatt, jord- og skogbruk, og vilt- og naturforvaltning) mellom Birkenes og Lillesand kommuner etter kommuneloven § 28 – 1b med Birkenes som vertskommune
IT-tjenesten for Birkenes og Lillesand kommuner		Etablert fra 01.04.2018 sammen med Birkenes kommune. Lillesand er vertskommune.

Arbeidsgiverkontroll		Arendal kommune er vertskommune
Kulturskolesamarbeid		Administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven § 28–1b med Birkenes som vertskommune
Legevakt		Samarbeid med Kristiansand og andre kommuner
Responscenter trygghets- og varslingsteknologi		Det er i 2018 inngått et interkommunalt samarbeid om håndtering trygghets- og varslingsteknologi med Kristiansand som vertskommune.
Opplæringskontoret for Offentlig sektor i Agder		Kontorets arbeidsområde er fag underlagt opplæringsloven som naturlig faller inn under offentlig sektor. Det skal bidra til å opprettholde et antall lærlinger i regionen, som er tilstrekkelig til å sikre det behov for faglig arbeidskraft som regionen har.

Befolkningsutvikling og arbeidsmarked

Befolkningsutvikling

Tabell

	2021K4	2022K4	Endring	Prosent endring	Andel 2021	Andel 2022
Befolkning 1. januar	11180	11279	99	0,9 %	-	-
Fødte	97	114	17	17,5 %	0,87 %	1,01 %
Døde	86	83	-3	-3,5 %	0,77 %	0,74 %

Årsmelding 2022

Fødselsoverskudd	11	31	20	181,8 %	0,10 %	0,27 %
Innvandring	65	102	37	56,9 %	0,58 %	0,90 %
Utvandring	37	39	2	5,4 %	0,33 %	0,35 %
Innflytting, innenlandsk	616	589	-27	-4,4 %	5,51 %	5,22 %
Utflytting, innenlandsk	560	543	-17	-3,0 %	5,01 %	4,81 %
Nettoinnflytting inkl. inn- og utvandring	84	109	25	29,8 %	0,75 %	0,97 %
Folkevekst	99	140	41	41,4 %	0,89 %	1,24 %
Befolkning ved utgangen av året	11279	11419	-	-	-	-

Pr 31.12.2022 har Lillesand 11 419 innbyggere; 140 flere enn på samme tid i 2021. Det utgjør 1,24 % befolkningsvekst. I 2021 var befolkningsveksten på 99 personer eller 0,9 %. På landsbasis økte befolkningen med 1,17 % i 2022.

Befolkningsveksten i 2022 kan forklares med 22 % fødselsoverskudd og 78 % nettoinnflytting.

Figuren viser at fødselsoverskuddet har vært relativt stabilt de senere år, men har avtatt fra 2016. I 2022 økte antall fødsler og ble det født 114 personer mot 97 i 2021. Samtidig var det 83 personer som døde i 2022 mot 86 i 2021. Det ga et fødselsoverskudd på 31 personer. I 2021 var fødselsoverskuddet på 11 personer.

Det som i hovedsak forklarer endringene i befolkningsveksten er netto innflytting til kommunen med 109 personer. I 2022 bestod nettoinnflytting av netto innvandring 63 personer og netto innenlandsk innflytting 46 personer.

Hovedårsaken til den høye befolkningsveksten i 2022 er økt innvandring som følge av krigen i Ukraina.

I 2021 var netto innflytting på 84 personer. Prosentvis har nettoinnflytting økt med 30 %. Fødselsoverskuddet økte med 182 %.

Vanligvis er befolkningsveksten størst i 2. og 3. kvartal. Frem til og med 3. kvartal 2022 lå Lillesand an til en lav befolkningsvekst. I 4. kvartal 2022 var det en befolkningsøkning på 85 personer. Det utgjorde 61 % av den totale befolkningsveksten i 2022.

Utvikling pr aldersgruppe

-	2022	2023	Endring	% endring	Andel 2022	Andel landet
0 år	101	117	16	15,8 %	1 %	1 %
1-5 år	571	539	-32	-5,6 %	5 %	5 %
6-12 år	1081	1085	4	0,4 %	10 %	8 %
13-15 år	486	497	11	2,3 %	4 %	4 %
16-19 år	522	560	38	7,3 %	5 %	5 %
20-44 år	3353	3350	-3	-0,1 %	29 %	33 %
45-66 år	3245	3287	42	1,3 %	29 %	28 %
67-79 år	1419	1448	29	2,0 %	13 %	12 %
80-89 år	420	453	33	7,9 %	4 %	4 %
90 år eller eldre	81	83	2	2,5 %	1 %	1 %
-	11279	11419	140	1,2 %	100 %	100 %

Tabellen viser at Lillesand kommune har en større andel enn landsgjennomsnittet i aldersgruppene 6 - 12 år. Lillesand har også en større andel i aldersgruppene 45 – 66 år og 67-89 år, men en lavere andel i aldersgruppen 20-44 år.

Aldersgruppen 0 år har størst vekst fra 2021 til 2022 med 15,8 %. Det er en vesentlig større prosentvis vekst enn landsgjennomsnittet som hadde en nedgang på -7,9 %. Aldersgruppene 16-19 år og 80-89 år har også en stor økning med henholdsvis 7,3 % og 7,9 %.

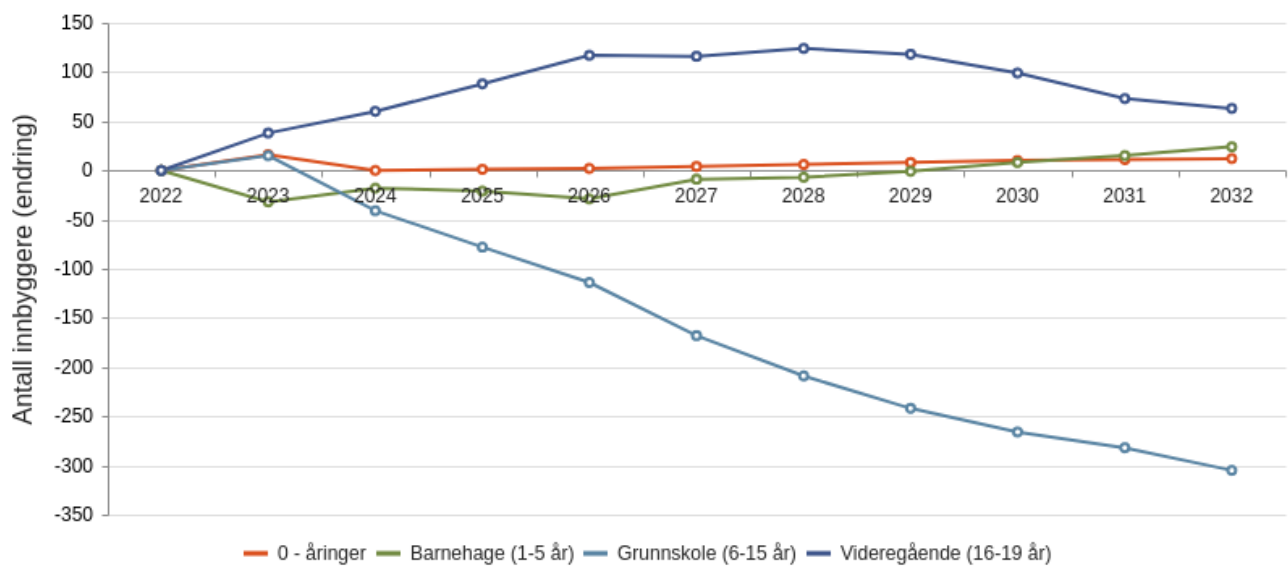
Kommunen har derimot en betydelig nedgang i aldersgruppen 1-5 år år (-5,6 %). På landsbasis er det en liten økning i denne aldersgruppen med 0,2 %. På landsbasis er det aldersgruppen 80-89 år som øker mest med 3,4 %.

Kostnader knyttet til veksten i de eldste aldersgruppene har fra 2016 til 2021 håndtert innen SIO-prosjektet. Den høye veksten i 2022 og utviklingen videre vil skape behov for nye omsorgsplasser i årene som kommer. Nedgangen i aldersgruppen 1-5 år gjør at det er overkapasitet i barnehagene i kommunen.

Utvikling barn og ungdom

Årsmelding 2022

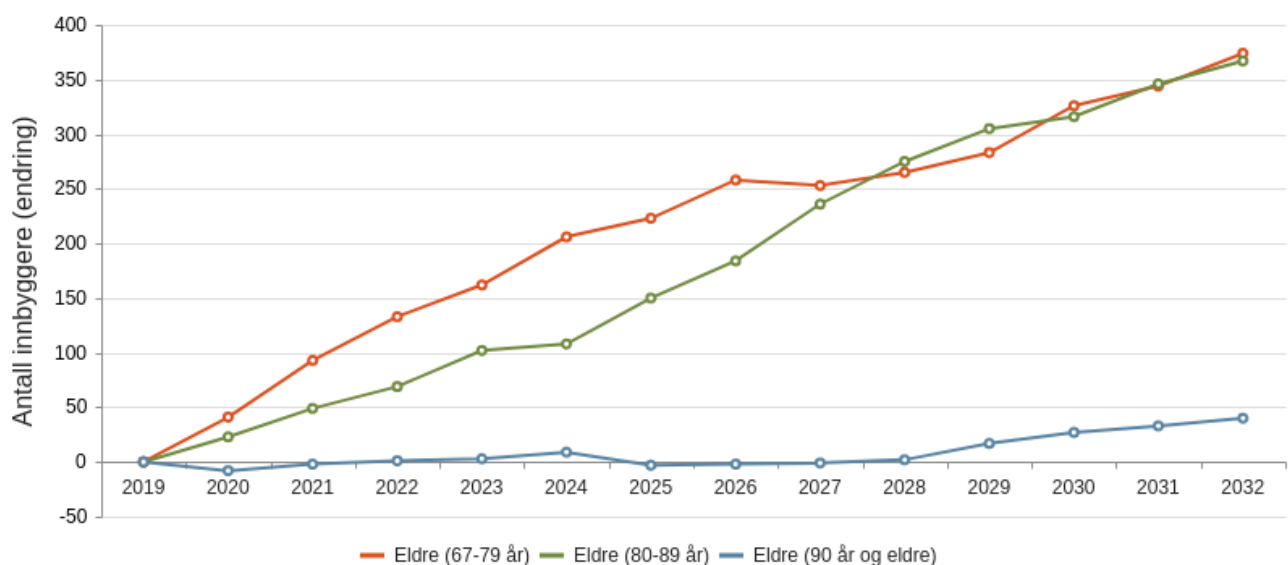
Utvikling barn og ungdom

Aldersgrupper	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0 - åringar	0	16	0	1	2	4	6	8	10	11	12
Barnehage (1-5 år)	0	-32	-18	-21	-29	-9	-7	-1	8	15	24
Grunnskole (6-15 år)	0	15	-41	-78	-114	-168	-209	-242	-266	-282	-305
Videregående (16-19 år)	0	38	60	88	117	116	124	118	99	73	63
SUM	0	37	1	-10	-24	-57	-86	-117	-149	-183	-206

Utvikling eldre

Utvikling eldre

Aldersgrupper	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Eldre (67-79 år)	0	41	93	133	162	206	223	258	253	265	283	326

Aldersgrupper	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Eldre (80-89 år)	0	23	49	69	102	108	150	184	236	275	305	316
Eldre (90 år og eldre)	0	-8	-2	1	3	9	-3	-2	-1	2	17	27
SUM	0	56	140	203	267	323	370	440	488	542	605	669

Arbeidsmarked

Arbeidsmarkedet

Arbeidsmarkedsstatistikk (Kilde: NAV)

	Antall		Andel 18-66 år		Endring	Landet	Andel landet
	2021	2022	2021	2022	2021-2022	2022	2022
Helt ledige	118	106	2,1 %	1,9 %	-10 %	1,8 %	106 %
Arbeidsavklaringspenger	328	326	4,8 %	4,7 %	0 %	4,0 %	118 %
Nedsatt arbeidsevne	441	427	6,5 %	6,2 %	-5 %	5,9 %	105 %
Uføretrygdede	931	925	13,6 %	13,4 %	-1 %	10,5 %	128 %

Ved utgangen av desember 2022 var 106 personer, eller 1,9 % av arbeidsstyrken i kommunen, registrert som helt ledige. På tilsvarende tidspunkt i 2021 var det 118 helt ledige. Arbeidsledigheten i Lillesand er litt over landsgjennomsnittet på 1,8 %.

Arbeidsledigheten i Lillesand gikk ned med 10 % fra desember 2021 til desember 2022. På det høyeste nivå i mars 2020 var 467 helt ledige i Lillesand. Det utgjorde 8,5 % av arbeidsstyrken.

Desember 2022 var det 326 personer (4,7 %) som mottok arbeidsavklaringspenger fra NAV, mot 328 på samme tid i 2021. Andelen er 18 % høyere enn landsgjennomsnittet (4,0 %).

I 2022 var 427 personer (6,5 %) registrert med nedsatt arbeidsevne mot 441 personer i 2021. Det er en nedgang på 5 %. Andelen med nedsatt arbeidsevne er 5 % høyere enn landsgjennomsnittet.

925 personer er registrert som uføre. Det er en nedgang på 6 personer (-0,6 %) fra 2021. Andelen som er uføre er 13,4 % og er 28 % høyere enn landsgjennomsnittet.

Oppfølging av planer

Status kommunale planer

Planer, strategier og utviklingsprosjekt er fordelt på kommuneplanens tre satsingsområder; «Identitet og bærekraftig utvikling», «Folkehelse, livsmestring og tilhørighet» og «Organisasjon for fremtiden». Status og planlagt framdrift omtales nedenfor.

Identitet og bærekraftig utvikling

Revidering av arealdelen

Gjeldende kommuneplanens arealdel er fra 2018. Arealdelens funksjon er å avsette tilstrekkelig areal for ulike formål, lokalisert der det er mest hensiktsmessig for en ønsket samfunnsutvikling. De to siste revideringsrundene har vært begrenset, og det er nå lagt opp til en mer omfattende revidering.

Planprogrammet ble behandlet i Bystyret i oktober 2021. Oppstart av planarbeid, høring av planprogrammet samt konsekvensutredning av arealinnspill er ferdig. Forslag til revidert arealdel er lagt ut på høring. FNs bærekraftsmål og overordnede arealprinsipp fra kommuneplanens samfunnsdel for Lillesand kommune er svært viktige i denne sammenhengen. Målet er å ha en ferdigrevidert arealdel i inneværende valgperiode.

Klima-, miljø og energiplan

En helhetlig planlegging av miljø- og klimaarbeidet i kommunen skal utarbeides. Planen er nødvendig dersom kommunen på sikt skal sikre bærekraftig bruk av arealer, håndtere og redusere pågående vann- og luftforurensning, forvalte natur- og friluftsinnteresser i skjærgården og redusere klimagassutslipp. Målet er å gjennomføre planarbeidet i 2023.

Reiseliv og opplevelsesstrategi

I forbindelse med økonomiplanen 2019-2022 vedtok bystyret å avsette 350.000 kr til satsning på reiseliv. Juni 2019 vedtok formannskapet at det skal utarbeides en reiselivs- og opplevelsesstrategi for Lillesand. Dette er et behov, da Lillesand ikke tidligere har hatt noen egen helhetlig strategi for reiselivssatsingen.

Oppstart prosjektmandat vår 2022, samarbeid med reiselivsforum om spesifikasjoner. Arbeidet er i gang og grunnlagsdata samlet inn, inkluderte input fra bransjen for å se hvordan aktiviteten er gjennom året. Samkjøres med kulturstrategien. Plan er ferdigstilling før sommeren 2023.

Kommunedelplan for trafiksikkerhet

Kommunedelplan for trafiksikkerhet bygger på 0 visjonen og representerer kommunens målsetninger for trafiksikkerhetsarbeidet i kommunen. Hovedmålsetningen med planen er gjennom fysiske tiltak og god opplæring, å trygge oppvekstvilkårene med særlig fokus på barn og unge. Planen revideres hvert fjerde år, hvor fysiske utbedringstiltak på veinettet vurderes og prioriteres ut fra denne.

Strategisk næringsplan

Etter initiativ fra Kristiansand kommune sommeren 2022 ble de fem øvrige kommunene i Kristiansandsregionen invitert til å delta i en rullering av strategisk næringsplan fra 2014. Alle kommunene har tilsluttet seg dette arbeidet og prosjektgruppe for planen er næringsnettverket i Kristiansandsregionen. I arbeidet har strategien fått nytt navn: Fornybarregionen Sørlandet- strategi for verdiskapning i Kristiansandsregionen. Prosjektgruppen foreslår at kommunene i Kristiansandsregionen inviterer til bredt samarbeid om å løfte Sørlandet som fornybarregionen. Planen er ute på høring med frist 24. mars og Regionrådet i Region Kristiansand er styringsgruppe og får strategien til behandling 21. april 2023. Den går videre til endelig politisk behandling i kommune- og bystyret før sommeren. Fra høsten 2023 skal kommunen ta planen videre og utarbeide handlingsplaner for sin kommune.

Folkehelse, livsmestring og tilhørighet

Rammeverk for livsmestring og læring i barnehage og skole

Kvalitetsplan for livsmestring og læring er utarbeidet og i den har kommunen en strategi for å sikre en koordinert innsats for utvikling av barnehagene og skolene. Kvalitetsplanen legger føringer for barnehage- og skoleutvikling og det tverrsektorielle samarbeidet i kommunen i årene fremover.

Innenfor livsmestring og læring er det flere sentrale innsatsfaktorer det kan jobbes målrettet med. I samspill med ny desentralisert kompetanseutviklingsmodell fra direktoratet, så skal fokusområder i sektoren spisses. Den enkelte enhet skal, på bakgrunn av ståsted i egen organisasjon, utarbeide konkrete målsetninger og tiltak for tegn på god praksis, for å jobbe mot de valgte satsningsområdene. Dette gjøres ved bruk av SMTTE-modellen for implementering og evaluering av endring.

Temaplan for barn og unge

Arbeidet med temaplanen er startet opp i 2021. Bystyret behandlet en sak om dette i oktober 2021. Arbeidet med temaplan for barn og unge baserer seg på høy grad av medvirkning, med særlig vekt på barn og unges stemme gjennom hele prosessen.

Målet med planen er å synliggjøre og forsterke samarbeidet om barn og unge i kommunen, og utvikle enda bedre helhet i det tverrfaglige arbeidet for barn, unge og familier. Som en del av dette ønsker vi å forsterke samarbeidet med frivillige organisasjoner og andre aktører, slik at kommunen bidrar som god tilrettelegger for barn og unges fritidsaktivitet. Arbeidet med temaplan for barn og unge bygger på kommuneplanens samfunnsdel, og ses i sammenheng med implementering av BTI (bedre tverrfaglig innsats) og oppvekstreform/barnevernsreform. Planen, nå kalt aktivitetsportal for barn og unge, har blitt utarbeidet som en digital base på hjemmesiden til LK i 2022. Med nyoppstartet barne- og ungdomsråd håper vi å kunne lansere planen i samarbeid med dem. Vi tar sikte på lanseringsfest sommeren 2023. Planen er under stadig utvikling og vil kontinuerlig oppdateres og forbedres.

Kommunedelplan sykkel

Utarbeiding av kommunedelplan for sykkel har ligget som et tiltak i tiltakslista til kommunedelplan for trafiksikkerhet over tid. Hensikten med utarbeidelse av en kommunedelplan for sykkel er å kartlegge status og behov for utbedring og nyetablering av gangvei- og sykkelvei-nettverket (g/s) i kommunen.

Hovedmålet er å sikre barn unges ferdsel i trafikken, men også legge til rette for økt gange og bruk av sykkel. Forslag til kommunedelplan sykkel blir utarbeidet i et samarbeid mellom Statens vegvesen og

Lillesand kommune. Bystyret i sak BS 28/20 og BS 127/22 har bedt om endringer av planforslaget, og forslag til kommunedelplan for sykkel er derfor ikke endelig vedtatt. Revideringen av kommuneplanens arealdel tar fortiden mye av planavdelingens kapasitet, og kommunedelplan for sykkel prioriteres når arealdelen er vedtatt, trolig høsten 2023.

Kulturstrategi

Oppstartsmelding til tjenesteutvalget høsten 2021. I 2022 ble det brukt mye tid på å beskrive nåsituasjonen og analysere utfordringer for kulturfeltet slik de framgår av Kulturindeks 2020. Prosjektplan ble utarbeidet våren 2022 og følges. To åpne møter er gjennomført om utfordringsbilder for museum/kulturarv, kino/kulturhus, bibliotek, kulturskole, frivillighet og barn og unge. Workshop med tjenesteutvalget ble gjennomført november 2022. Aktører innen kultur og næring er invitert til å komme med innspill. Målet er at kulturstrategien kan legges på høring før sommeren 2023, og at den kan vedtas av det avtroppende bystyret i september. Det vil bli samordning med reiselivsstrategien.

Alkoholpolitisk handlingsplan

Alkoholloven § 1-7d pålegger kommunene å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Bystyret vedtok 17.9.2003 en ruspolitisk handlingsplan. Planen begrenser seg til alkohollovgivningen i Lillesand kommune. Planen skal rulleres hvert fjerde år, og ble sist revidert av bystyret i mars 2020.

Vold i nære relasjoner

Bruk av vold er i strid med norsk lov og krenker grunnleggende menneskerettigheter. Lillesand kommune har siden 2006 hatt handlingsplan med tiltaksdel for vold i nære relasjoner. Siste godkjente plan gikk ut i 2018. Ettersom lovverk, føringer og retningslinjer er endret fra 2018 ble det hensiktsmessig å utarbeide en ny handlingsplan med oppstart i 2022. Den nye Handlingsplanen mot vold og overgrep for Lillesand kommune utarbeides i samarbeid med RVTS sør og i gruppe med tre kommuner, Kristiansand, Tønsberg og Sandefjord. Planen skal være ferdig til politisk godkjenning i løpet av 2023. For å lykkes med å bekjempe vold i nære relasjoner og overgrep, må innsatsen være helhetlig og samordnet. Målet er at vi sammen skal bli bedre til å forebygge, avdekke og følge opp personer utsatt for vold og /eller overgrep.

Organisasjon for fremtiden

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)

Kommunen har en sentral rolle i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Beredskapsplikten pålegger kommunene å arbeide helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap, og understreker kommunens viktige rolle som samordner og pådriver i samfunnssikkerhetsarbeidet. *«Kommunen skal gjennomføre en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, herunder kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen og hvordan disse kan påvirke kommunen.» (§2).*

En overordnet og helhetlig ROS-analyse er ikke en plan og ikke et statisk dokument. Den skal revideres minimum hvert 4. år eller ved endringer av risikobildet. Helhetlig ROS for en kommune er viktig for all overordnet planlegging og skal danne grunnlaget for kommunens målrettede arbeid for å redusere risiko og sårbarhet; den skal redusere sannsynligheten for at uønskede hendelser inntreffer og skal redusere skadeomfanget av eventuelle uønskede hendelser. En helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse er hele kommunens anliggende og ansvar og berører alle tjenesteområder.

Ved vedtak av kommunal planstrategi 2016-2019, ble det vedtatt at Lillesand kommunes helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) skal revideres. Arbeid med ROS pågår. Mål om ferdigstilling i løpet av første halvår 2023.

Beredskapsplan

Overordnet plan for beredskapsarbeid og krisehåndtering, med tilhørende plan for varsling, er levende dokumenter som må være oppdatert til enhver tid. I tråd med lov skal overordnet plan revideres hvert år; det betyr i praksis at den er under kontinuerlig revisjon. Kommunens overordnede plan for beredskapsarbeid og krisehåndtering gir retning for kommunens øvrige planverk for beredskap og krise. Det betyr f.eks. at endringer/ revisjoner i overordnet plan kan føre til revisjonsbehov i kommunens øvrige planer for beredskap og krise; både for de overordnede og de lokale. Det påligger nemlig en plikt for de ulike tjenesteområdene å sikre «lokale» planer for å sikre beredskapsarbeid og krisehåndtering for eget tjenesteområde. Dette er en del av fagansvaret.

Revidert beredskapsplaner er i hovedsak ferdige.

Prioritering av plan- og utviklingsoppgaver i perioden 2020 - 2023 (vedtatt)

Plantype og navn	2020	Vår 2021	Høst 2021	Vår 2022	Høst 2022	Vår 2023	Høst 2023
Planer/strategier og utviklingsoppgaver							
Identitet og bærekraftig utvikling							
Arealplan, planprogram + plan*							
Klima- miljø og energiplan**							
Reiselivs-/opplevelsesstrategi**							
Kommunedelplan trafiksikkerhet*							
Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen							
Folkehelse, livsmestring og tilhørighet							
Rammeverk for livsmestring og læring i barnehage og skole*							
Temaplan barn og unge							
Kommunedelplan sykkel**							
Kulturstrategi*							
Veteranplan**							
Alkoholpolitisk plan*	Vedtatt						
Vold i nære relasjoner*							
Organisasjon for fremtiden							
Lillesand 2024***							
(Utviklingsprosjekt)							
Arbeidsgiverstrategi **							

Årsmelding 2022

Digitaliseringsstrategi*							
Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse*							
Beredskapsplan* (overordnet plan for kriseledelse)							

* Revidering eksisterende plan/strategi

** Ny plan/strategi (Strategi for ledelse og medarbeiderskap)

*** Er en utviklingsoppgaver, men vil ta mye fokus i perioden og inkluderer vurderinger av behov for ulike strategier. Tas av den grunn med i denne oversikten

Fokusområder 2022

I tabellen nedenfor vises «fokusområder» som er viktige plan- og utviklingsoppgaver. Fokusområdene skal bidra til å følge opp mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel.

Hva	BS vedtak	Framdrift	Status
1. IDENTITET OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING			
Planprogram revidering arealdel	Planstrategien	2021-2022	Oppstart vår 2021. Ferdig vedtatt
Planprosess revidering arealdel	Planstrategien	2021 - 2023	Planprogram til politisk behandling 2024. Kommuneplanen legges frem for bystyre 8. januar 2023.
Klima, miljø og energiplan	Planstrategien	2021-2023	Oppstart primo 2023.
Hovedplan VA, renseanlegg	Hovedplan VA	2022-2025	Hovedplanen følges opp løpende.
Klimabudsjett	Verbalpunkt 22 i ØP 2021-2024	2023	Integreres i arbeid med ordinært budsjett

Årsmelding 2022

Oppfølging skolestrukturvedtak	BS 054/21	Høst 21 - 2025	Sak om fremdrift for Borkedalen v. Oppfølging Borkedalen pågår. Ver sak tidlig i 2022 som viser hvordan SFO Brentemoen ut av Sjømannsh Arbeidet med å se på hvordan det nedsatt en arbeidsgruppe består sektor, rektor og SFO-leder på Bre skole og barnehage og prosjektlede prosjekt.
Vedta reguleringsplan helårs gågate	BS 078/18	2021-2022	Legges frem til 2. gangs behandling
Detaljplanlegging og opparbeidelse gågate		2022 - 2023	Framdrift for detaljplanlegging og reguleringsplan er vedtatt.
Kjetil Moes plass		2022	Avvente prosess i regi av LINA
Parkeringshus i sentrum		2021-2024	Flere saker er fremmet for bystyre tidkrevende problemstillinger. O 08.01.23.
Revidering av eksisterende plan	Planstrategien	2021-2022	Oppstartmelding til tjenesteutvalg utfordringsbilder i relasjon til Kultur Prosjektplan er utarbeidet og følger om utfordringsbilder for museum, bibliotek, kulturskole, frivillighet o tjenesteutvalget november 2022. invitert til å komme med innspill. I at strategien kan vedtas av det av Det vil bli samordning med reiseliv
Utarbeide reiseliv- opplevelsesstrategi	FS 053/19 Planstrategien	2022	Oppstart prosjektmandat vår 2022 om spesifikasjoner. Arbeidet er i g inkluderte input fra bransjen for å året. Samkjøres med kulturstrategi sommeren 2023.

2. FOLKEHELSE, LIVSMESTRING OG TILHØRIGHET

Oppfølging, gjennomføring og implementering	Vedtatt februar 2020.	Løpende	Oppfølging av planen med fokus p strukturendringer for å rasjonalise av Lillesand 2024.
Barnevernsreformen/ oppvekstreformen		2023	Grunnarbeid og kartlegging er gjer forebyggende plan starter opp jan tverrfaglig arbeidsgruppe i oppvek barnevenstjenesten er represente

Kvalitetsplan for livsmestring og læring i barnehage og skole	Planstrategien	Løpende	Oppfølging av vedtatt kvalitetsplan med utgangspunkt i styringsdokumentet for digital kompetanse og ledelse av enhet. Hver enhet lagd sin plan som er tilpasset. For å strukturere dette arbeidet har vi etablert SMTTE (Samarbeids- og Møte- og Tiltaks- og Evalueringsteam) som vi har tatt med oss fra tidligere år. Den konkretiserer hva som skal til på rett vei mot målet. SMTTE-møtene fungerer som fremdriftsplan utgjøre enhetenes progresjon, legge til rette for refleksjon og endringsarbeidet. Kommunalsjefen følger opp utviklingsarbeid på kommunalområde er på plass.
Temaplan for barn og unge	Planstrategien	Vår 2023	Planen, nå kalt aktivitetsportal for barn og unge, som en digital base på hjemmesiden, og ungdomsråd håper vi å kunne lansere i løpet av våren. Vi tar sikte på lanseringsfest i forbindelse med stadig utvikling og vil kontinuerlig oppdatere.
Organisering av tjenester rettet mot barn og unge	Fokusområder 21	I løpet av 2022	Kommunalområde oppvekst er etablert, og barn og unge er samlet i kommunal plan. Retten for bedre koordinering av tjenester er etablert. Tiltaksplanen ble vedtatt i oktober og modellen ble etablert. Det vært en prosess for å avklare rolle og ansvar, iverksettes 1.2.23.

3. ORGANISASJON FOR FREMTIDEN

Oppfølging	BS 141/20	Løpende	Planstrategien er i hovedtrekk fulgt, men noe forsinket.
Økonomi-og virksomhetsstyring	BS 167/21 budsjettvedtak	Løpende	Det har i 2022 vært fokus på økonomi og tidlige avslutning av SIO, ekstraordinære ekstra nedskjæringer ihht vedtatt budsjett, nytt styringsverktøy (Framsikt) implementert, samt budsjett og tertialrapportering, samt budsjett.
Programledelse	BS 179/19 budsjettvedtak	Løpende	Ledelse av programmet Lillesand 2024. Sikre måloppnåelse.
Bemanning og organisering		2021-2024	Gjennomføres i hht prosjektbeskrivelsen, og realiseres fordi de ligger i kommunal plan. Kvalitetshevede tiltak er gjennomført.
Barnehage		Løpende	Prosjektet er gjennomført og avsluttet. Program Lillesand 2024 frem til 2024.

Helse og omsorg		2023	Gjennomføres i hht prosjektbeskrivelsen. Det forventes å realisere blant annet fordi demografiske endringer og tjenestebehov. Likevel jobbes det fortsatt med å realisere.
Skolestruktur			Tas ut av programmet. Gevinst for kommunen ved å redusere skolestruktur med tre barneskoler.
Areal- og kostnadseffektiv bygningsmasse	BS 179/19 budsjettvedtak	2025	Løpende kvalitetsforbedring av internkontrollsystemet forventes å gi gevinst. Dokumentasjon av gevinstene lagt inn i FDV-systemet Facilit. Sak sendt til bystyret.
Investering			Tas ut av programmet. Gevinst for kommunen ved å redusere investeringer.
Digitalisering	BS 179/19 budsjettvedtak	2024	Tas ut av programmet. Følges opp i 2024. Rapporteres til programmet. Vinteren 2023 ble det gjort gevinstre i prosjekter for digitalisering. Det er i løpet av 2023 rapportert på faktiske gevinster. Det er i løpet av 2023 tilpasset driften etter digitalisering. Usikkerhet knyttet til den økonomiske utviklingen i digitaliseringsprosjekter, og derfor fjernet fra programmet.
Innkjøpsfunksjonen		2024	Tas ut av programmet. Følges opp i 2024. Det er i løpet av 2023 oppfølging av rammeavtaler. Har innkjøpsstrategi er forsinket.
Inntektsstrømmer		2024	Tas ut av programmet. Følges opp i 2024. Eventuelt med egne saker til bystyret om allmentaksering behandlet av bystyret. Det er i løpet av 2023 gjennomført allmentaksering i øst og vest. Det er i løpet av 2023 realisert gevinster ved å øke gebyrer. Det er i løpet av 2023 vedtatt i behandlingen av gebyrer. Det er i løpet av 2023 i gebyrer i 2024 ble fjernet i budsjettvedtaket. Økningen i forventet fremtidige utgifter i 2022.
Utvikling av Dovreområdet		2024	I bystyrets budsjettvedtak er midlene til utvikling av Dovreområdet startet ikke opp i 2022. Arbeidet tar seg opp i 2023. Det er i løpet av 2023 del av hvordan løse fremtidens utfordringer.

Videreføre lederutvikling, oppfølging av lederplattform		2024	Alle enhetsledere og avdelingsledere har gjennomført lederutviklingsprogram i regi av KS gjennomført i 2022. Dette har vært gitt begrensninger for felles samlinger er viktig for at lederne skal kunne realisere ambisjonene satt i Lillesand 2024.
Implementere system og rutiner		2024	Rutiner og system for prosjektmetode. Erfaringen med å bruke prosjektmetode er etablert rutiner for å rapportere framsteg.
Redusert saksbehandlingstid		2022	I 2022 ble ca 500 000 kr ikke fakturert. Dette er betydelig forbedring fra år 2021, 1,8 mill kr. Saksbehandlingstiden er redusert vedtaksbehandling. Her er det utarbeidet viser endringene.
Utarbeide ROS-analyse og revidere beredskapsplan		2022	Revidert beredskapsplaner er i høring pågår. Mål om ferdigstilling i løpet av 2022.
Ansette to nye kommunalsjefer		2022	Kommunalsjef for velferd og kommunalsjef for økonomi og administrasjon ble ansett i oktober 2022. Begge er kommet i arbeid med sine arbeidsoppgaver.

Oppfølging av klima

Innledning

Kommunen rapporterer årlig i årsberetningen på klima og miljø.

Kommunen har to klimaregnskap som tar for seg forskjellige system og type utslipp: A) Klimakostverktøyet og B) Miljødirektoratets kommunefordelte klimagassregnskap.

Bystyret gav sin tilslutning i sak 160/21 at et klimabudsjettet må forankres i en klima -miljø og energiplan. Når en klima, miljø- og energiplan foreligger gir det grunnlag for et klimabudsjett som integreres i kommunens budsjett- og økonomiplan. Planen er nødvendig dersom kommunen på sikt skal sikre bærekraftig bruk av arealer, håndtere og redusere pågående vann- og luftforurensning, forvalte natur- og friluftsinnteresser i skjærgården og redusere klimagassutslipp.

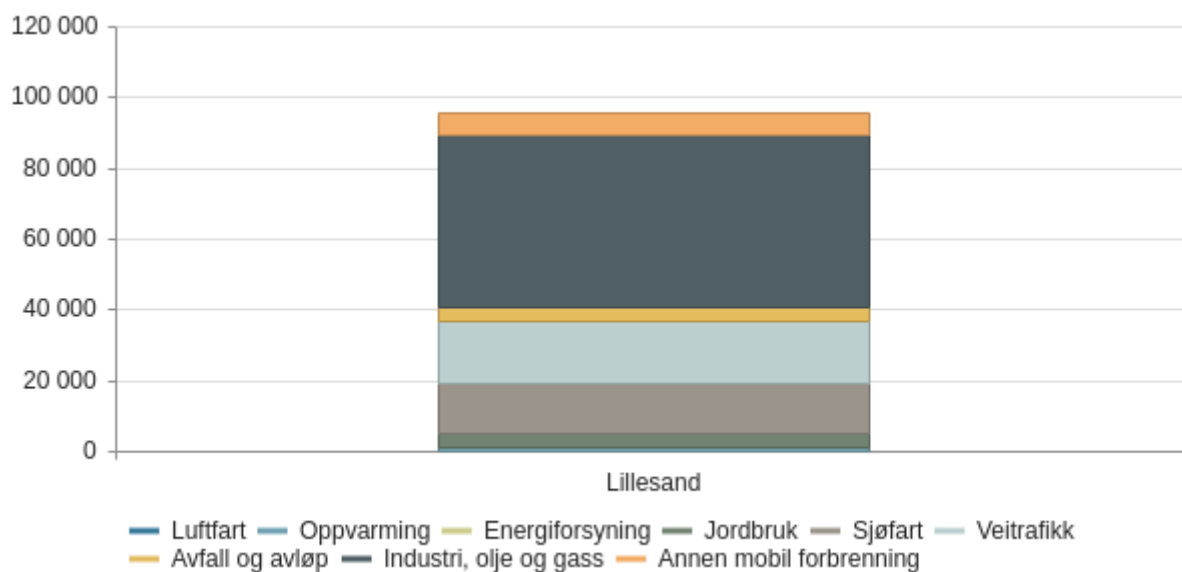
En slik plan vil også være et viktig styringsdokument for å gi føringer i budsjettinstrukser, slik at utslippsreduksjonsmålene kan oppnås. Det er et politisk mål om 55% reduksjon av klimagassutslipp

innen 2030 (gitt i vedtak BS 179/19 Budsjett og økonomiplan Kommuneplanens handlingsdel 2020-2023 Punkt 47) må komme tydelig i frem i overordnet planlegging.

Klimastatistikk

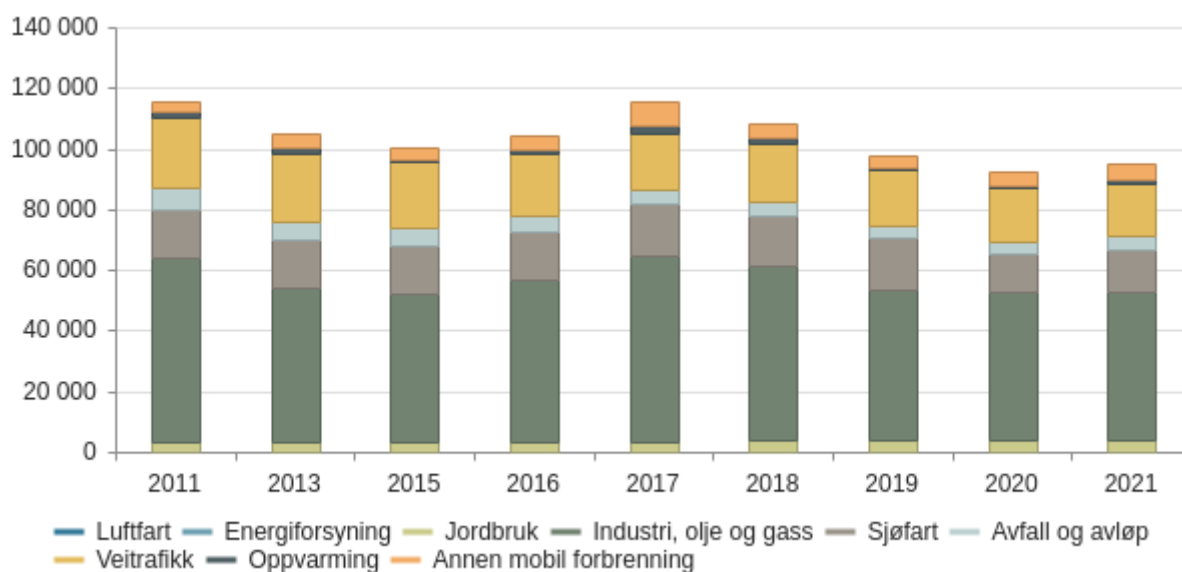
Utslipp av klimagasser per kommune

Grafen viser utslipp av klimagasser i tonn CO2-ekvivalenter

Utslipp av klimagasser per år

Grafen viser utslipp av klimagasser i tonn CO2-ekvivalenter

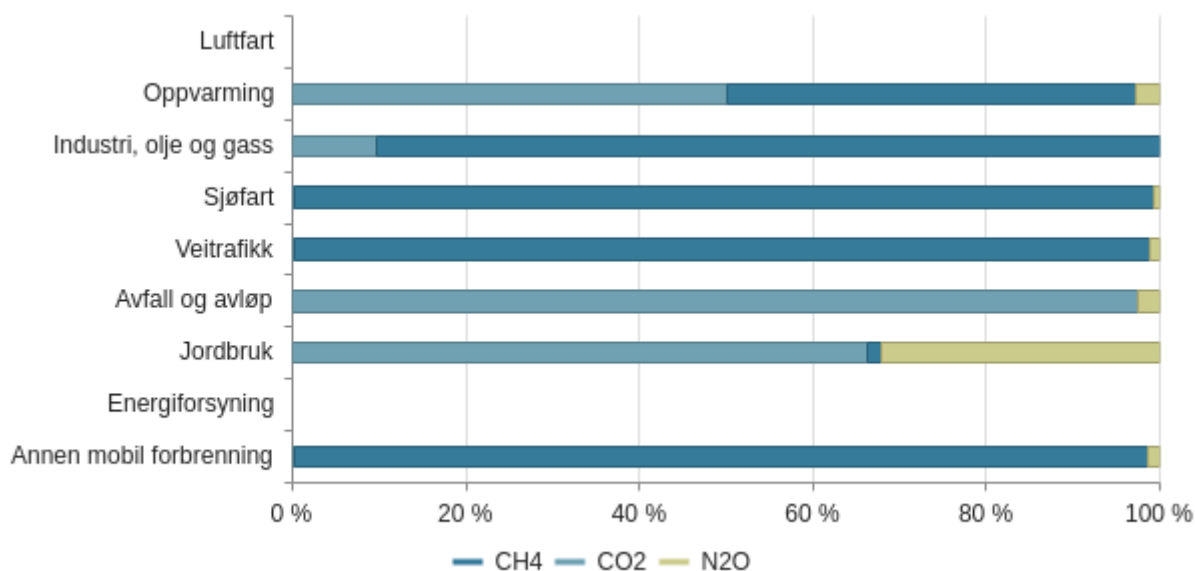
Tabellen viser utslipp av klimagasser i tonn CO2-ekvivalenter

Årsmelding 2022

	2011	2013	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Luftfart	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Industri, olje og gass	60 940,2	50 697,4	48 616,3	53 080,0	61 253,1	57 934,2	49 707,5	48 731,9	48 514,9
Oppvarming	1 869,5	1 646,8	1 022,5	1 388,5	2 077,6	1 655,4	974,9	791,2	859,9
Energiforsyning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jordbruk	3 323,6	3 273,3	3 477,7	3 531,2	3 598,5	3 717,1	3 957,0	4 069,5	4 255,0
Avfall og avløp	6 819,3	6 120,1	5 673,9	5 093,2	4 947,3	4 729,3	4 424,3	4 250,3	4 121,9
Sjøfart	15 907,9	15 907,9	15 907,9	16 032,6	16 876,6	16 408,8	16 720,8	12 581,6	14 251,4
Veitrafikk	23 092,0	22 509,7	21 778,5	20 414,6	18 646,5	19 050,6	18 018,3	17 482,0	17 492,1
Annen mobil forbrenning	3 757,4	4 651,2	4 025,9	4 477,6	7 946,0	5 125,7	4 161,7	4 743,9	5 908,2
Sum	115 709,8	104 806,4	100 502,7	104 017,6	115 345,6	108 621,1	97 964,3	92 650,3	95 403,2

Utslipp av klimagasser per gass

Grafen viser sum utslipp fordelt per sektor og utslippstype

Miljø

Utslipp klimagasser (tonn CO2-ekvivalenter) pr sektor

-	2009	2011	2013	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Industri, olje og gass	38 911,4	60 940,2	50 697,4	48 616,3	53 080	61 253,1	57 934,2	49 707,5	48 731,9	48 514,9
Energiforsyning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppvarming	1 610,1	1 869,5	1 646,8	1 022,5	1 388,5	2 077,6	1 655,4	974,9	791,2	859,9
Veitrafikk	23 962,3	23 186,8	22 621,6	21 894,2	20 526,2	18 754,6	19 173,2	18 151,3	17 623	17 650,1
Sjøfart	15 907,9	15 907,9	15 907,9	15 907,9	16 032,6	16 876,6	16 408,8	16 720,8	12 581,6	14 251,4

Luftfart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Annen mobil forbrenning	4 567,5	3 757,4	4 651,2	4 025,9	4 477,5	7 946	5 125,7	4 161,7	4 743,9	5 908,8
Jordbruk	2 603,1	3 323,6	3 273,3	3 477,7	3 531,2	3 598,5	3 717,1	3 957	4 069,5	4 250,3
Avfall og avløp	7 275,3	6 819,3	6 120,1	5 673,9	5 093,2	4 947,3	4 729,3	4 424,3	4 250,3	4 121,4
Totalt	94 837,6	115 804,7	104 918,3	100 618,4	104 129,2	115 453,7	108 743,7	98 097,5	92 791,4	95 561,8

Klimautslippene i Lillesand økte med 3,0 % fra 2020 til 2021 og utgjør 95 561,8 tonn CO₂-ekvivalenter. Industri, olje og gass-sektoren står for 51 % av utslippene, veitrafikk (18 %) og sjøfart (15 %). Størst økning fra 2020 har sektoren Annen mobil forbrenning med 25 %.

Energiforbruk i kommunale bygg (kilde SSB Kostra)

Lillesand kommune benytter kun strøm som energikilde i kommunale bygg.

Samlet energibruk i egne bygg utgjør 105 kWt pr m² i 2022. Det er en nedgang på -24 % fra 2021. Nivået er 38 % lavere enn landsgjennomsnittet.

Samlet energibruk i barnehagelokaler utgjør 114 kWt pr m² i 2022. Det er en økning på 34 % fra 2021. Økningen har sammenheng med økt aktivitet etter pandemien.

Samlet energibruk i institusjonslokaler utgjør 99 kWt pr m² i 2022. Det er en nedgang på -12 % fra 2021. Nivået er 46 % lavere enn landsgjennomsnittet.

Samlet energibruk i skolelokaler utgjør 70 kWt pr m² i 2022. Det er en nedgang på -11 % fra 2021. Nivået er 43 % lavere enn landsgjennomsnittet.

Klimapartnere Agder

Lillesand kommune meldte seg inn i Klimapartnere Agder i 2018. Klimapartnere er et regionalt nettverk for klimagassreduksjon og grønn forretningsutvikling. Nettverket bidrar bl.a. til økt kunnskap om klimaomstilling, økt samarbeid på tvers av partnere, økt synlighet av grønne løsninger. Gjennom medlemskap forplikter Lillesand kommune seg å føre et klimaregnskap.

Kommunenes Internasjonale Miljøorganisasjon (KIMO)

Lillesand kommune ble medlem av Kommunenes Internasjonale Miljøorganisasjon (KIMO) i 2018. KIMO arbeider over landegrenser for å beskytte, bevare og forbedre havmiljøet. Organisasjonen tilbyr medlemskap for lokale myndigheter og kommuner i kystmiljøet i nordvestlige Europa. KIMO har over 70 medlemmer fordelt på kommuner fra Danmark, Belgia, Færøyene, Tyskland, Nederland, Sverige og Storbritannia.

KIMO arbeider med å utvikle bærekraftige lokalsamfunn på kysten ved å:

- Forhindre forurensing av sjø og kyst i nordvestlige Europa
- Bevare og forbedre lokalsamfunn ved kysten for fremtidige generasjoner
- Beskytte kystsamfunn fra marin forurensing og klimaendringer

- Representere medlemskommunene på internasjonalt og nasjonalt nivå

Blå vekst Agder

Blå vekst er et av fokusområdene i EUs Horisont 2020-program, som en del av hvordan vi skal takle samfunnsmessige utfordringer innenfor klima, miljø, ressurseffektivitet og råmaterialer. Blå vekst er et vidt begrep som tar for seg bærekraftig vekst og utvikling innenfor marin og maritim sektor, og inkluderer industrier som fornybar energi fra havet, marin bioteknologi, akvakultur og kystturisme. I 2018 inngikk Lillesand kommune en partnerskapsavtale med Blå Vekst Agder.

Partnerskap Blå Vekst Agder er dannet for at deltagende kommuner på en best mulig måte kan bidra til gjennomføring av den nasjonale strategien på Sørlandet. De maritime og marine næringene i Norge gir arbeid til over 100 000 personer og skaper store verdier. Den nasjonale strategien er å opprettholde Norges posisjon som en verdensledende maritim og marin nasjon.

Partnerskapet vil blant annet bidra til følgende:

- Økt verdiskaping og flere arbeidsplasser innen blå næringer på Sørlandet; basert på bærekraftig forvaltning av ressursgrunnlaget, og utnyttelse av kompetansemiljø både i næringsliv og FoU-institusjoner.
- Styrke samarbeidet mellom næringsliv og FoU-miljø på akse Flekkefjord-Risør.
- Legge til rette for økt næringsrettet FoU-aktivitet med mål om økt verdiskaping og bærekraftig forvaltning.

Kommunens tjenesteområder

Folkevalgte

Tjenesteområdebeskrivelse

Rammeområdet Folkevalgte omfatter alle folkevalgte organer, samt revisjon og valg. Her ligger også midler til disposisjon for formannskap som tildeles etter søknad fra eksterne aktører til ulike formål.

Oversikt over politiske utvalg

Utvalg	Leder	Medlemmer	Møter	Saker
Administrasjonsutvalget	Einar Holmer Hoven (H)	5	6	20
Bystyret	Einar Holmer Hoven (H)	27	10	139
Formannskapet	Einar Holmer Hoven (H)	9	9	105
Tjenesteutvalget	Oddbjørn Kylland (Sp)	9	8	50
Kontrollutvalget	Bjørn Melbye (Ap)	5	6	44
Plan- og miljøutvalget	Siren Thorvaldsen (H)	9	10	135
Sakkyndig ankenemnd	Roar Ørvik (H)	3	0	0
Valgstyret	Einar Holmer Hoven (H)	3	0	0

Andre råd og utvalg er:

Klagenemnda, viltneemnda, museumsnemnda, trafikksikkerhetsutvalget, eldrerådet, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, barne- og ungdomsrådet, nemnder for eiendomsskatt og forhandlingsutvalget.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
20-Bystyre	4 410	4 337	4 632	295	6,4 %
21-Utvalg	775	820	910	90	9,9 %
22-Revisjon og valg	1 657	1 178	1 173	-5	-0,4 %
Sum	6 842	6 334	6 714	380	5,7 %

Kommentar til status økonomi

Rammeområdet har et mindreforbruk på 0,4 mill. kr i 2022. Dette skyldes mindreforbruk av disponible midler i bystyret med ca 0,3 mill. kr hovedsakelig tilknyttet mindre lønnsutgifter pga det ble i budsjettet økt lønn mens politikerne følger lønnsoppgjøret til stortingspolitikere og effekten er frøs 01.01 året etter endringer der, samt mindre møtegodtgjørelser.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	4 212	3 885	4 141	256	6,2 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	742	635	520	-115	-22,2 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	1 361	1 405	1 383	-22	-1,6 %
Overføringsutgifter	549	484	745	261	35,0 %
Finansutgifter	30	30	30	0	0,0 %
Sum Driftsutgifter	6 895	6 440	6 820	380	5,6 %
Salgsinntekter	0	0	0	0	0,0 %
Refusjoner	-53	-105	-105	0	0,0 %
Overføringsinntekter	0	0	0	0	0,0 %
Sum Driftsinntekter	-53	-105	-105	0	0,0 %
Netto resultat	6 842	6 334	6 714	380	5,7 %

Status politiske vedtak

Verbalvedtak (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
01 - Alle ekstraordinære inntekter i 2022 skal gå til økning av disposisjonsfondet.		Ferdig		Utbytte fra Agder Energi i 2022 ble 5,9 mill. kr over budsjett. Bystyret disponerte midlene i fbm. 1. tertial. Kommunen har fått tilbakeført ordinært skjønnstilskudd på tilsammen 0,8 mill. kr som Statforvalteren hadde trukket ut pga SIO-deltakelse. Tilskuddet er ikke satt på disposisjonsfond, men tildelt sektor 4.
02 - Kommunens		Forsinket		Ikke påbegynt enda for Skallodden, i

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
	eiendom på Skalleodden og areal for boliger m.m. Stykkene klargjøres for salg og selges så snart som mulig.			påvente av arbeidet med arealplan og evt innspill. Stykkene er i prosess og ble lagt frem for politisk behandling i februar 2023. Avklaringer rundt nødboliger nødvendig.
03 - Bystyret ber om en sak tidlig i 2022 på hvordan investeringsmidler konseptfase Borkedalen, 2.000.000 i 2022, skal benyttes.		Ferdig		Jfr. BS 06/22
04 - Bystyret ber om en sak tidlig i 2022 som viser hvordan det kan utredes å flytte BLINK og SFO Brentemoen ut av Sjømannshaven og Sjømannshjemmet.		Forsinket		Arbeidet med å se på hvordan dette kan utredes er startet. Det er nedsatt en arbeidsgruppe bestående av representanter fra teknisk sektor, rektor og SFO-leder på Brentemoen skole, rektor kulturskolen, representant fra kultur. Arbeidsgruppen ledes av prosjektleder fra stab for økonomi og prosjekt. Sak fremmes politisk før sommer 2023.
05 - Bystyret ber om en sak i løpet av 2022, i rimelig god tid før neste budsjettbehandling, der ressurser brukt til idrett i kommunen kartlegges, og der støtte til LIL og Høvdingen synliggjøres.		Ferdig		Sak fremmet i bystyret juni 2022, BS 067/22
06 - Bystyret ber kommunedirektøren vurdere bruk av vakanser der det er mulig, for å spare penger.		Ferdig		
07 - Bystyret ber om en sak til tjenesteutvalget i løpet av 2022 på fordelingsmodell for skolenes budsjetter.		Ferdig		Behandlet i Tjenesteutvalget, sak TU 21/22
08 - Bystyret ber om en sak til tjenesteutvalget i løpet av våren 2022 på om Lillesands skoler kan bli sertifisert som dysleksivennlige.		Ferdig		Behandlet i tjenesteutvalget, sak TU 20/22
09 - Bystyret ber om at gebyrregulativ fra og med 2022 behandles i egen sak i bystyremøte i oktober.	Hovedplan VA legger føringer for gebyrregulativet. Planen fremmes i oktober. Gebyrregulativet behandles i samme møte.	Ferdig		
10 - Bystyret ber kommunedirektøren ta med siste utgave av		Ferdig		Se årsrapport 2021

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Miljødirektoratets kommunefordelte utslippsregnskap for Lillesand i «årsmelding og regnskap for Lillesand kommune» for 2021. Oversikten skal vise hvordan Lillesand ligger an i forhold til målet om 55% kutt ut fra 1990 nivå innen 2030.				
11 - Kommunedirektør bes legge frem en sak for bystyret før sommeren 2022 der tidligere politiske bestillinger som ikke er utkvittert gjennomgå's for a° vurdere om det fortsatt er relevante.		Forsinket		Vedtakslistene for 2021 ble vedlagt tertialrapport 2 og ble behandlet i november 2022. Øvrige vedtakslistene legges fram for bystyret i forbindelse med årsrapport 2022, som behandles i mai 2023.

Kommunedirektør med stab

Tjenesteområdebeskrivelse

Rammeområdet «Kommunedirektør med stab» består av stabs- og støttefunksjoner for kommunen. Direkte under kommunedirektøren er formannskapssekretærer, samfunnsplanlegger/folkehelsekoordinator og juridisk rådgiver organisert. HR-avdelingen er direkte underlagt kommunedirektør og heter Stab HR. Stab for digitalisering, kommunikasjon og kvalitet inkluderer IT-tjenesten i Birkenes og Lillesand kommuner, mens stab for økonomi inkluderer kommunens overføring til Struktur1.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Et viktig fokusområde for kommunedirektøren m. stab har vært å gjennomføre en organisasjonsutviklingsprosess; en organisasjon for fremtiden, med mål om en framtidsrettet, effektiv organisasjonsstruktur. Det har i løpet av året blitt ansatt to ny kommunalsjefer på de to nye kommunalområdene oppvekst og velferd og arbeidet med organisering av tjenester rettet mot barn og unge. Videre er det arbeidet med overordnet lederstruktur, samt organisering av stab, teknisk og kultur. Organisering av stabsfunksjonene er langt på vei avklart og vil bli implementert i løpet av 1. halvår 2023.

Personal

Stabene har en stor oppgaveportefølje og leverer tjenester til hele organisasjonen. Mye ansvar og mange oppgaver ivaretas av en eller få personer. Det er derfor en sårbarhet knyttet sykefravær og vakanser i forhold til gjennomføring av oppgaver.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
30-Kommunedirektør	6 834	10 495	9 859	-636	-6,5 %
31-Økonomi og prosjekt	9 643	10 790	10 814	24	0,2 %
38-Stab for digitalisering, kommunikasjon, kvalitet	36 645	37 849	40 852	3 003	7,4 %
Sum	53 122	59 135	61 526	2 391	3,9 %

Kommentar til status økonomi

Rammeområdet har et samlet mindreforbruk på 2,4 mill. kr i 2022. Korrigert for utgifter til pandemien er det reelle mindreforbruket 2,9 mill. kr. Dette skyldes hovedsakelig ekstra inntekter tilknyttet bredbåndutbygging som ble utgiftsført i 2021 og lavere lisensutgifter grunnet feilbudsjettering motvirket av utgifter knyttet til ekstra utbetaling ifm korona-avtalen, lønnsmidler i forbindelse med opplæring/erfaringsoverføring på politisk sekretariat, samt bortfall av ekstraordinære midler til læringer.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	27 597	29 367	29 657	290	1,0 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	19 702	24 885	21 602	-3 282	-15,2 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	7 645	7 911	7 538	-373	-5,0 %
Overføringsutgifter	3 668	4 092	4 073	-19	-0,5 %
Finansutgifter	9 002	12 019	12 018	-2	0,0 %
Sum Driftsutgifter	67 614	78 274	74 888	-3 386	-4,5 %
Salgsinntekter	-3 228	-5 392	-3 154	2 238	-71,0 %
Refusjoner	-11 265	-13 747	-10 208	3 539	-34,7 %
Overføringsinntekter	0	0	0	0	0,0 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0	0,0 %
Sum Driftsinntekter	-14 493	-19 139	-13 362	5 777	-43,2 %
Netto resultat	53 122	59 135	61 526	2 391	3,9 %

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	0,83 %	3,10 %	3,93 %
Årlig sykefravær 2021	1,35 %	1,07 %	2,42 %
Årlig sykefravær 2022	1,47 %	0,43 %	1,89 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær for rammeområdet er lavt i 2022.

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse - Adm, styring og fellesutgifter

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet
Prioritet				
Netto driftsutgifter per innbygger (100) politisk styring (B)	469	422	412	371
Netto driftsutgifter per innbygger (110) kontroll og revisjon (B)	132	129	127	105
Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B)	4 851	5 353	3 633	3 964

Årsmelding 2022

Netto driftsutgifter per innbygger (121) forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen (B)	172	231	382	358	394
Netto driftsutgifter per innbygger (130) administrasjonslokaler (B)	165	228	682	424	487

Kostra-analyse - Sysselsetting i kommunene

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet
Produktivitet				
Administrasjon, kommune Avtalte årsverk (antall)	142,5	150,4	3 456,7	6 174,2
Annet Avtalte årsverk (antall)	3,8	3,9	561,1	719,0
Barnehage Avtalte årsverk (antall)	65,2	66,8	2 177,8	5 045,5
Grunnskolesektor Avtalte årsverk (antall)	244,3	248,4	6 705,2	11 814,8
Helse- og omsorg Avtalte årsverk (antall)	405,7	408,0	10 485,6	17 030,7
Kultursektoren, kommune Avtalte årsverk (antall)	12,1	12,9	761,4	932,3
Tekniske tjenester Avtalte årsverk (antall)	32,4	35,2	692,5	1 393,2
Dekningsgrad				
Administrasjon, styring og fellesutgifter, kommune Andel avtalte årsverk (prosent)	15,4 %	15,9 %	13,1 %	13,7 %
Annet Andel avtalte årsverk (prosent)	0,4 %	0,4 %	2,1 %	1,6 %
Barnehage Andel avtalte årsverk (prosent)	7,0 %	7,0 %	8,3 %	11,2 %
Grunnskolesektor Andel avtalte årsverk (prosent)	26,4 %	26,3 %	25,5 %	26,2 %
Helse- og omsorg Andel avtalte årsverk (prosent)	43,9 %	43,3 %	39,9 %	37,7 %
Kultursektoren, kommune Andel avtalte årsverk (prosent)	1,3 %	1,3 %	2,9 %	2,0 %
Tekniske tjenester Andel avtalte årsverk (prosent)	3,5 %	3,7 %	2,6 %	3,0 %

Kostra-analyse - Investering, finansiering, balanse

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet
Økonomi				
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter	29,9 %	19,5 %	22,1 %	19,4 %
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	7,4 %	7,2 %	14,0 %	12,9 %
Kortsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	13,3 %	13,1 %	14,7 %	16,4 %
Kortsiktig gjeld i prosent av netto lånegjeld	10,3 %	10,3 %	16,4 %	15,5 %
Langsiktig gjeld ex pensjon i prosent av brutto driftsinntekter	160,2 %	152,5 %	108,4 %	127,7 %
Pensjonsforpliktelse i kroner per innbygger	87 664	94 011	101 389	97 133

Årsmelding 2022

Sertifikatlån i prosent av langsiktig gjeld ex. pensjonsforpliktelser	23,5 %	10,2 %	9,0 %	12,2 %	9,0 %
---	--------	--------	-------	--------	-------

Kostra-analyse - Behovsprofil og inntektskriterier

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
Folkemengde 0 år per 31.12.	101	117	3 012	5 440
Folkemengde 1-5 år per 31.12.	571	539	16 422	30 729
Folkemengde 16-18 år per 31.12.	390	438	11 981	21 965
Folkemengde 20-66 år per 31.12.	6 598	6 637	188 872	340 455
Folkemengde 6-15 år per 31.12.	1 567	1 582	39 893	73 319
Folkemengde 67-79 år per 31.12.	1 419	1 448	37 851	71 347
Folkemengde 80-89 år per 31.12.	420	453	11 584	21 703
Folkemengde 90 år og over per 31.12.	81	83	2 511	4 665
Folkemengde i alt	11 279	11 419	316 051	576 723
Netto innflytting (antall)	84	109	4 597	7 043

Kostra-analyse - Hovedtall drift

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet
Økonomi				
Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger	96 226	99 512	100 954	96 513
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,1 %	-0,9 %	-0,4 %	1,5 %
Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger	95 172	100 421	101 312	95 085
Frie inntekter i kroner per innbygger	44 292	64 854	66 210	65 160
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,6 %	-0,2 %	0,6 %	2,4 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	123 647	126 520	86 150	96 731
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	128,5 %	127,1 %	85,3 %	100,2 %

Kostra-analyse - Folkehelse

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet
Befolkning				
Befolkning - Andel i yrkesaktiv alder (16-66 år)	63,2 %			
Befolkning - Personer som bor alene, 45 år +	21,6	22,1	25,5	26,3
Oppvekst og levekår				
Gjennomføring i vdg.opplæring	76,0 %			
Oppvekst og levekår - Barn av enslige forsørgere	14,0			
Oppvekst og levekår - Bor trangt, 0-17 år	15,0			
Oppvekst og levekår -	2,6			

Årsmelding 2022

Inntektsulikhet, P90/P10

Oppvekst og levekår - Laveste mestringsnivå i lesing, 5. klasse	26,0			
Oppvekst og levekår - Mobbes på skolen 7. klasse		8,0 %		8,3 %
Oppvekst og levekår - Mottakere av uføreytelser (45-66 år)	19,1 %			
Oppvekst og levekår - Trives på skolen, 10. klasse	82,0	80,0	83,0	84,0
Oppvekst og levekår - Vedvarende lavinntekt (husholdninger) (0-17 år) (EU60)	8,7			
Oppvekst og levekår - Vgs eller høyere utdanning, 30-39 år	80,0			

Miljø

Miljø - Fornøyd m/ lokalmiljøet. Ungdata - Litt eller svært fornøyd, andel (prosent, standardisert)		59,0	69,0	67,0
Miljø - Valgdeltagelse (samlet)	78,1			
Miljø, skader og ulykker - Fritidsorganisasjon. Ungdata		57,0	59,0	58,0
Miljø, skader og ulykker - God drikkevannsforsyning	100,0			
Miljø, skader og ulykker - Trygt i nærmiljøet. Ungdata		79,0 %	85,0 %	84,0 %

Helserelatert atferd

Helserelatert atferd - Røyking, kvinner				
Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	33,0 %	34,0 %	30,0 %	27,0 %

Helsetilstand

Helsetilstand - Fornøyd med helse. Ungdata		69,0	67,0	67,0
Helsetilstand - Forventet levealder, kvinner	84,4			
Helsetilstand - Forventet levealder, menn	80,9			
Helsetilstand - Hjerte- og karsykdom	15,8			
Helsetilstand - Muskel og skjelett	338,0			
Helsetilstand - Overvekt og fedme, 17 år	21,0	19,0	23,0	22,0
Helsetilstand - Psykiske sympt./lidelser	172,0			
Helsetilstand - Tykk og endetarmskreft, nye tilfeller (alle aldre)	71,0			
Helsetilstand - Utdanningsforskjell i forventet levealder	6,10			
Helsetilstand - Vaksinasjonsdekning, meslinger, 9 år	96,9			

Kommunedirektør

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet for kommunedirektør består av kommunedirektøren, formannskapssekretær, samfunnsplanlegger/folkehelse-koordinator og juridisk rådgiver. HR avdelingen er direkte underlagt kommunedirektøren og heter Stab HR.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Stab HR har fortløpende gjennomført tiltak innen organisasjon-, arbeidsmiljø-, leder- og medarbeiderutvikling i organisasjonen og har det overordnet ansvar for HR, HMS og lærlingordningen i kommunen. Dette i tillegg til en rekke driftsoppgaver som tilligger staben, herunder Ansattportalen, TidBank, rapportering, vedlikehold av rutiner m.v.

I det følgende fremheves noen av hovedoppgavene for HR stab 2022:

- Ansvar for arbeidsgivers drøftings- og forhandlingutvalg (ADF), hvilket innebærer gjennomføre drøftinger og forhandlinger iht HTA og HA.
- Veiledning av lærling i kontor og administrasjonsfaget. Lærling gikk opp til fagprøve og bestod denne sommeren 2022.
- Gjennomført en rekke kurs for ledere, herunder kurs i Hovedavtalen, Hovedtariffavtalen, Stoffkartotek (Eco-online) m.fl.
- Prosjektledelse for Prosjekt 1 Bemanning og organisering i program Lillesand 2024.
- Koordinering og administrasjon av lærlingordningen, med veilederansvar for lærling i kontor- og administrasjonsfaget.
- Bistått i forbindelse med innhold i lederutviklingsprogram- og samlinger.
- Bistått i rekrutterings-prosesser av kommunalsjefer oppvekst og velferd.

Personal

Politisk sekretariat ble styrket med ett årsverk fra høsten 2022.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	6 834	10 495	9 859	-636	-6,5 %

Kommentar til status økonomi

Enheten har et merforbruk på 0,6 mill. kr. Merforbruket skyldes utgifter knyttet til ekstrapbetaling ifm korona-avtalen, lønnsmidler i forbindelse med opplæring/erfaringsoverføring på politisk sekretariat, samt bortfall av ekstraordinære midler til lærlinger.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	0,45 %	4,06 %	4,50 %
Årlig sykefravær 2021	1,54 %	2,56 %	4,10 %
Årlig sykefravær 2022	1,36 %	0,15 %	1,51 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær er lavt

Økonomi og prosjekt

Tjenesteområdebeskrivelse

Stab for økonomi og prosjekt består av prosjektledere og økonomirådgivere. Staben har ansvaret for å utarbeide budsjett og økonomiplan, årsberetning og tertialrapporter, samt gjennomføringsansvar for store investeringsprosjekt. Staben skal bidra til bedre porteføljestyling, -prosjektledelse og samspill mellom økonomi og de store investeringsprosjektene.

Staben bistår kommunens enheter i økonomispørsmål, og er også involvert i flere utviklingsprosjekter. Staben har også kontrollfunksjon ovenfor resten av organisasjonen, samt en rådgivende rolle innen innkjøp.

Staben har et overordnet gjennomføringsansvar for kommunens investeringsprosjekter knyttet til nybygg. Staben skal også lede relevante investeringsprosjekter for alle sektorene i kommunen. Prosjektansvaret omfatter prosjekter knyttet til kommunale formålsbygg innenfor bl.a. skole, barnehage, helse og omsorg.

Inn under Stab for økonomi og prosjekt ligger ett interkommunale samarbeid. Struktur1 (samarbeid med Birkenes kommune om regnskap og lønn).

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Stabens har i all hovedsak utført oppgaver relatert til kommuneplanens hovedmål 3: organisasjon for fremtiden og særlig delmål 3.3: *“Vi etterlever en helhetlig internkontroll”*, og delmål 3.4 *“Vi sikrer bærekraftig økonomisk utvikling og handlefrihet gjennom god økonomisk planlegging og styring”*.

Staben har gjennom nye rutiner for investeringsprosjekter og porteføljestyling jobbet med å sikre god gjennomføring av investeringsprosjekter. 4 medarbeidere har gjennomgått kurs i offentlige anskaffelser.

I løpet av året har staben ferdigstilt flere investeringsprosjekter, bl.a. dagsenter for demente, ny gymsal på Tingsaker skole, dagsturhytte og kunstgress og lys i Holta. I tillegg har staben jobbet med flere pågående prosjekter, bl.a. rundkjøring Dovre, boliger for vanskeligstilte i Fagertunveien, planlegging av gymsal på Borkedalen skole mm. Gjennomføring av investeringsprosjektene i 2022 omtales i eget kapittel.

Det er et stort potensial for å digitalisere styrende dokumenter ved å ta i bruk nye virksomhetstyringsverktøy og staben har i løpet av 2022 har hatt ansvar for å implementere ulike moduler i nytt verktøy levert av Framsikt. I løpet av året er følgende moduler tatt i bruk; analyse, økonomiplan, årsbudsjett og rapportering (månedso- og tertialrapporter og årsregnskap). Vi ser at det er gevinster ifht. økt kvalitet, forenkling av rapporteringsprosesser og på sikt redusert tidsbruk ute i enhetene. Arbeidet med å innføre Framsiktsløsningene er krevende, men stabens medarbeidere har gjort en svært god innsats slik at innføringen har gått som planlagt.

I løpet av året er det jobbet med å tydeliggjøre regelverk for innkjøp, anskaffelser og rammeavtaler i kommunens internkontrollsystem. Det er også utarbeidet oversikter over bruk av rammeavtaler og det er foretatt stikkprøver ifht. innkjøp og bruk av rammeavtaler.

Gjennom program Lillesand 2024 jobber kommunen med å definere kommunens økonomiske handlingsrom og plan for gevinstrealisering. Staben har hatt en viktig rolle med å bistå sektorene med å fordele gitte ressurser i tråd bevilgningen gitt av bystyret. Arbeidet med å tilpasse tjenesteproduksjonen innenfor skole og pleie- og omsorg har vært særlig krevende. Det har ikke lyktes å identifisere tiltak for å realisere gevinster innenfor disse områdene som skal realiseres fra og med 2023.

Gjennom året er det arbeidet med å tilpasse styrende dokumenter. Nytt finans- og gjeldsreglement er vedtatt og det er jobbet med å revidere økonomireglementet.

Personal

Staben består av 7 årsverk pr 31.12. Foruten leder er 3 årsverk er knyttet til investeringsprosjekt og porteføljeforvaltning, og 3 årsverk er knyttet til økonomi. Økonomirådgiver på sektor for helse og kultur ble flyttet til staben 1.10.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	9 643	10 790	10 814	24	0,2 %

Kommentar til status økonomi

Enheten er i balanse ved årets slutt.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	0,85 %	0,00 %	0,85 %
Årlig sykefravær 2021	0,66 %	0,86 %	1,52 %
Årlig sykefravær 2022	0,19 %	0,00 %	0,19 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefraværet i 2022 er på 0,2 %. Det veldig hyggelig å rapportere at det ikke vært langtidssykefravær i 2022.

Stab for digitalisering, kommunikasjon, kvalitet

Tjenesteområdebeskrivelse

Stab for digitalisering, kommunikasjon og kvalitet (Stab for DKK) består av avdelinger for arkiv, kommunikasjon og kommunetorg, IT-tjenesten i Birkenes og Lillesand kommuner (administrativ vertskommune modell jf. kommuneloven § 20-2) samt rådgiver for informasjon og kvalitet. Kommunikasjon og kommunetorg leverer hovedsakelig tjenester til innbyggerne, samt ivaretar noen interne oppgaver.

Stab for DKK er lokalisert på rådhuset og Tingsaker senter.

Tjenesten er en stab-støttefunksjon og leverer tjenester til hele organisasjonen på overordnet systemnivå, samt ved å gi service, rådgiving og utviklingsstøtte til primærtjenestene i samsvar med primærtjenestenes behov. I tillegg bidrar de ulike fagområdene inn i prosjekter i ulike roller som prosjekteier, med prosjektledelsene og som prosjektdeltagere.

Hovedtillitsvalgte og hovedverneombud med frikjøp får også sin lønn her.

To medarbeidere innen IT-tjenesten og personvernombud ivaretar hensynet til GDPR, herunder informasjonssikkerhet i organisasjonen på et overordnet nivå.

IT-tjenesten i Birkenes og Lillesand kommuner er et interkommunalt samarbeid etter administrativ vertskommune modell jf. kommuneloven § 20-2, med Lillesand som vertskommune. IT-tjenesten er lokalisert til Tingsaker senter, og er organisatorisk plassert i Stab for digitalisering, kommunikasjon og kvalitet (DKK).

IT-tjenesten har ansvar for drift og brukerstøtte for begge kommuners IT-systemer, og har ansvar for å samordne kommunenes arbeid med digitalisering. IT-tjenesten har også ansvar for rådgiving knyttet til personvern/informasjonsikkerhet, IT-sikkerhet, og forvalter i tillegg budsjettene for Lillesand kommunes lisenser og IT-investeringer.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Staben har utført oppgaver relatert til alle kommuneplanens hovedmål.

I tilknytning til 1 Identitet og bærekraftig utvikling og delmål 1.2 om digitalisering har staben jobbet med digitalisering av kommunale tjenester, bl.a velferdsteknologi (digitale tavler). Ny digitaliseringsstrategi ble vedtatt i 2022. Det er også gjennomført flere store omlegginger av systemer som skal gi økt effektivitet og noen økonomiske gevinster.

Organiseringen av arkivtjenesten har vært vurdert, bl.a gjennom prosjektet «Fremtidig dokumentforvaltning for Birkenes og Lillesand kommuner». Kommunene har inngått en avtale der Lillesand kjøper 80 % arkivfaglig tjenester fra 01.05.2022 til og med 31.07.2023. I perioden prøver kommunene ut et tettere samarbeid med blant annet felles fagleder, for å motvirke sårbarheten ved tjenestene i begge kommunene. Kommunens barnevernarkiv ble levert til Kuben.

Avdeling for kommunikasjon og kommunetorg har jobbet med kommunikasjon samt videreutvikling av publikumstjenestene. Kommunikasjons arbeidet er satt på vent på grunn av turnover. Prosjektet «Felles førstelinje for fremtiden» skulle ha gått over i drift i 2022. Rapporten med tiltak ble implementert i prosjektet "En organisasjon for fremtiden. Stab, kultur, teknisk." Resultatet av prosjektet legges frem i januar 2023.

Det er etablert et kompetanseteam for internkontroll på tvers av kommunalområdene. Kommunalsjefen er systemansvarlig og har koordinert arbeidet med videre implementering og videreutvikling av kommunens kvalitetsløsning (EQS).

Førstelinjens involvering i arbeidet med beredskap og krisehåndtering er styrket ved kompetanseheving av støttefunksjoner i Stab for DKK. Kommunalsjefen ivaretar funksjonen som beredskapkoordinator i en overgangsfase.

Kommunedirektørens lederteam og andre sentrale støttefunksjoner har deltatt i kompetanseprogram for digitalisering i DigiAgder sin regi.

Personal

Ved overgangen til 2023 var det 19,7 årsverk fordelt på 23 ansatte i stab for DKK. Et av årsverkene er en prosjektstilling tilknyttet velferdsteknologi.

Det er også 2 lærlinger innen IT-tjenesten.

I 2022 ble enhetsleder for IT-tjenesten nominert til (og vandt) prisen «Fremtidens leder i kommune- og helse-Norge» som 1 av 5 i kommune Norge.

Turnover har medført vakanser og bruk av vikarer i en overgangsperiode for å bidra til handlingsrom i prosjektet "En organisasjon for framtiden. Stab, kultur, teknisk."

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	36 645	37 849	40 852	3 003	7,4 %

Kommentar til status økonomi

Enheten har et mindreforbruk på 3,0 mill. kr i 2022 og dette skyldes hovedsakelig at kommunen fikk bredbåndstilskudd fra fylkeskommunen i forbindelse med slutføring av utbygging av høyhastighetsbredbånd til innbyggere for utgifter foretatt i 2021 i 2022. I tillegg er det blitt budsjettert feil på lisenskostnader på ca 1,0 mill. kr som skaper ett mindreforbruk i 2022. Det er også litt ekstra utgifter tilknyttet det nye samarbeidet med Birkenes kommune for fagleder arkiv og ekstra utgifter knyttet til ekstrapåbetaling ifm korona-avtalen.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	0,96 %	3,64 %	4,60 %
Årlig sykefravær 2021	1,47 %	0,64 %	2,11 %
Årlig sykefravær 2022	1,87 %	0,64 %	2,51 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet er under 7 % og anses lavt.

Sektor for Helse og kultur

Tjenesteområdebeskrivelse

Sektor for helse og kultur besto av enhetene kultur og bibliotek, psykisk helse og rus, omsorg og mestring, tverrfaglig helse, habilitering, tjenestetildeling og NAV. Barneverntjenesten er interkommunalt organisert sammen med Birkenes og Kristiansand kommune, som er vertskommune. Det er lokal tilstedeværelse med kontorer i Lillesand og Birkenes. Fra 01.10 ble tverrfaglig helse og barneverntjenesten organisert under det nye kommunalområde oppvekst. Kultur og bibliotek ble i en overgangsperiode lagt under kommunedirektør.

Kommunalsjefens stab besto frem til 01.10 av: en senior økonomirådgiver og en seniorrådgiver. Kommuneoverlege og SLT-koordinator er administrativt tilknyttet kommunalsjef, stillingene har sektorovergripende roller/oppgaver. Kommuneoverlegen er i en delt stilling der 30% er knyttet til Birkenes kommunen og 70% er knyttet til Lillesand kommune.

Etter 1.10 består kommunalsjefens stab av en seniorrådgiver og en rådgiver samt kommuneoverlegen. SLT koordinator er overflyttet til kommunalområde oppvekst.

Kommunalt drevet legetjeneste

I 2022 fortsatte arbeidet med å konsolidere legekantorene etter overdragelsen. Arbeidet med overdragelse har vært tid – og ressurskrevende. For å sikre en god prosess har flere enheter og avdelinger i kommunen vært involvert. Vedtatt budsjett for 2022 var 2,4 mill. kr. Det har vært stort behov for oppgradering av både teknisk og medisinsk utstyr.

Kommunen har 11 hjemler for fastlege og en LIS 1 (turnuslege). Tildeling av fastlegehjemler forutsetter spesialitet innenfor allmennmedisin. Ved årsskiftet var alle legehjemler besatt. Kommunen har 6 driftshjemler for selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter.

Koronapandemien

Året 2022 ble også et år preget av koronapandemien. Det har vært et krevende driftsår spesielt innen helse og omsorg, smittetrykk og økt belastning på bemanningen har ført til at det tidvis har vært nødvendig å nedskalere tjenestenivået for å kunne ivareta en forsvarlig drift.

Aktivitet knyttet til enhet for kultur og bibliotek samt frivillighetssentralen har og blitt preget av koronapandemien, mye av det aktivitetsbaserte kulturarbeidet har blitt satt på vent og lavterskeltilbud og «samlinger» i regi av frivillighetssentralen har blitt satt på vent i første halvår av 2022. Aktiviteten har økt utover i 2022.

Kostnader knyttet til pandemien beløper seg til 8,2 mill. kr i 2022. Kostnadene er i hovedsak økte lønnskostnader og kostnader knyttet til interkommunalt beredskapssamarbeid. Det ble inngått avtale med KS vedrørende kompensasjon for overtid. Denne avtalen førte til betydelig økning av kostnader knyttet til overtid.

Det vises forøvrig til tekstene i de ulike kommunalområdene.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enheter	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
40-Kommunalsjef for helse og kultur	40 999	42 718	41 968	-750	-1,8 %
41-Kultur og bibliotek	11 355	10 990	11 646	656	5,6 %

Årsmelding 2022

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
42-Psykisk helse og rus	34 436	26 150	26 850	700	2,6 %
44-Enhet for tverrfaglig helse	36 192	28 104	27 357	-747	-2,7 %
45-Enhet for omsorg og mestring	137 189	143 830	141 718	-2 112	-1,5 %
47-Enhet for tjenestetildeling omsorg	10 763	22 864	21 075	-1 788	-8,5 %
48-Habiliteringstjeneste	98 974	74 891	71 482	-3 409	-4,8 %
49-NAV (sosial-flyktning)	25 997	32 773	35 741	2 968	8,3 %
Sum	395 904	382 319	377 837	-4 482	-1,2 %

Kommentar til status økonomi

Sektoren fikk i 2022 et merforbruk på 4,5 mill. kr. Dette skyldes i hovedsak økte kostnader i forbindelse med pandemien. Hvis vi ser merforbruket i relasjon til ikke kompenserte kostnader knyttet til pandemien på 8,2 mill. kr, så gir dette et korrigert mindreforbruk for sektoren på 4 mill. kr i 2022. Sektoren hadde også et krav om innsparing på 2 mill. kr (jmf. sak BS- 167/21) i tillegg til det generelle kravet om 0,5% i effektivisering.

2022 var det første året etter SIO-prosjektet. Inntektene knyttet til SIO-prosjektet finansierte drift av ulike tjenester innenfor prosjektets målområder. I prosjektperioden var kommunene pliktig til å gi de tjenester det fattes vedtak om, og disse ble kompensert kvartalsvis.

Da det fortløpende fattes nye vedtak om tjenester, så er det vanskelig å budsjettere nøyaktig i henhold til endring av aktivitet gjennom året. Alle nye vedtak må finansieres via omdisponering innenfor tildelt ramme. Dette kan være meget vanskelig da det ofte vil være snakk om økning av aktivitet.

Økonomistatus på enhetene omtales under den enkelte enhet.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	362 487	375 748	364 355	-11 393	-3,1 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	29 483	33 441	28 206	-5 235	-18,6 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	44 449	57 007	49 975	-7 032	-14,1 %
Overføringsutgifter	26 374	28 419	26 399	-2 020	-7,7 %
Finansutgifter	2 364	2 901	1 711	-1 189	-69,5 %
Sum Driftsutgifter	465 158	497 516	470 646	-26 869	-5,7 %
Salgsinntekter	-17 479	-17 561	-16 607	954	-5,7 %
Refusjoner	-50 535	-96 311	-76 102	20 209	-26,6 %
Overføringsinntekter	-130	-355	0	355	0,0 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 109	-969	-100	869	-868,9 %
Sum Driftsinntekter	-69 254	-115 196	-92 810	22 387	-24,1 %
Netto resultat	395 904	382 319	377 837	-4 482	-1,2 %

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,28 %	6,42 %	8,70 %
Årlig sykefravær 2021	2,52 %	8,60 %	11,12 %
Årlig sykefravær 2022	2,72 %	9,20 %	11,92 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær er på 11,92 % . Det er et høyt sykefravær. Enhetene melder at noe av fraværet er arbeidsrelatert og knyttet opp mot høyt arbeidspress og opplevelse av å ikke å strekke til. Enhetene har vært i slutfasen på omorganiseringsprosessen iht lederstrukturen. Det har også vært høyt sykefravær blant ledere i helse og omsorg siste halvdel av 2022. Støttefunksjoner opp mot lederne har vært viktig å få på plass det siste halve året siden lederne oppgir at de har et stort arbeidspress. Omorganisering og tilpasning til nye rammer etter avslutning av SIO er en de medvirkende årsakene til hvorfor sykefraværet er høyt innen omsorg og mestring.

For mer informasjon om de enkelte enhetene, se egne rapporter på sykefravær og HMS.

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse - Pleie og omsorg

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet
Prioritet				
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto drifts (prosent)	3,9 %	32,2 %	33,3 %	33,3 %
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr)	32 589	33 554	33 737	32 201
Produktivitet				
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	1 543 456	1 604 588	1 585 846	1 470 219
Dekningsgrad				
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	56,7 %	58,6 %	55,1 %	50,8 %
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (prosent)	0,8 %	0,6 %	0,6 %	0,7 %
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	24,4 %	25,0 %	28,6 %	27,8 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon (B)	8,0 %	7,5 %	9,5 %	9,1 %
Kvalitet				
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)	81,9 %	79,4 %	82,2 %	78,7 %
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	96,8 %	100,0 %	96,3 %	94,3 %
Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer)	0,67	0,54	0,58	0,59
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)	325,4	335,1	329,3	296,2
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	0,63	0,58	0,55	0,54
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
Andel private institusjonsplasser (prosent)	0,0 %	0,0 %	0,4 %	1,1 %

Kostra-analyse - Barnevern

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet
Prioritet				
Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244)	31,7 %	35,4 %	37,3 %	34,9 %
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn med tiltak	175 574	202 318	299 139	269 752
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	8 047	8 745	11 659	12 292
Produktivitet				
Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder	97,0 %	95,0 %	97,0 %	94,0 %
Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (funksjon 244)	19,2	17,3	13,5	16,3
Brutto driftsutgifter til tiltak (funksjon 251, 252) per barn med tiltak	119 974	133 718	208 248	186 555
Dekningsgrad				
Andel barn med barnevernstiltak pr 31.12 ift. innbyggere 0-17 år	2,1 %	2,7 %	2,3 %	2,6 %
Barn med melding ift. antall innbyggere 0-17 år	4,2 %	3,8 %	3,2 %	4,0 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år	4,5 %	3,9 %	3,2 %	3,9 %
Kvalitet				
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	4,8	4,9	5,2	4,8
Økonomi				
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) (kr)	339 727	390 935	483 547	463 223
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251) (kr)	31 537	32 785	56 370	53 499

Kostra-analyse - Kommunehelse

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet
Prioritet				
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter	7,9 %	5,8 %	5,9 %	6,0 %
Produktivitet				
Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere (khelse+plo)	7,5	8,5	5,2	4,3
Kvalitet				
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (prosent)	95,9 %	96,5 %	95,3 %	91,3 %
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	11,3	10,3	9,2	9,2
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000	50,2	56,5	55,5	52,1

Årsmelding 2022

innbyggere 0-20 år (årsverk)

Gjennomsnittlig listelengde	975,0	1 007,0	976,0	977,0	1 033,0
-----------------------------	-------	---------	-------	-------	---------

Grunnlagsdata (Nivå 3)

Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	8,6	12,3	12,0	12,2	12,1
---	-----	------	------	------	------

Kostra-analyse - Sosiale tjenester

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet
Prioritet				
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B)	2 238	2 765	3 426	2 697
Netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer pr. innbyggere 18-66 år (kr)	283	420	563	386
Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år (B)	1 210	1 885	1 976	1 949
Dekningsgrad				
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	36,7 %	32,7 %	38,1 %	34,5 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)	6,2 %	7,0 %	5,3 %	4,9 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år (B)	3,0 %	3,4 %	3,7 %	3,6 %
Kvalitet				
Årsverk av personer med videreutdanning i psykisk helseper 10 000 innbyggere (helse og sosial)	9	11	12	8
Årsverk av personer med videreutdanning i rusarbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial)	3,0	3,2	3,3	3,1
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
Antall barn i familier som mottok sosialhjelp (antall)	105	138	4 129	7 556
Sosialhjelpsmottakere (antall)	210	245	7 650	13 047
Sosialhjelpsmottakere 18-24 år (antall)	55	62	1 465	2 302
Sosialhjelpsmottakere med arbeidsinntekt som hovedinntektskilde	33	33	715	1 839
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer (antall)	44	60	2 337	4 099
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold (antall)	77	80	2 903	4 505
Sosialhjelpsmottakere som bor i eid bolig	19	19	560	1 069

Kostra-analyse - Kultur og idrett

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet
Prioritet				
Netto driftsutgifter for	2 411	2 556	3 167	2 429

Årsmelding 2022

kultursektoren per innbygger i kroner

Netto driftsutgifter kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	5,1 %	3,6 %	4,3 %	3,5 %	4,3 %
Netto driftsutgifter til unge (f231+f383) i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	1,0 %	0,7 %	0,8 %	0,8 %	0,9 %
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger (B)	270	279	330	298	337
Netto driftsutgifter til idrett (f380+f381) i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	1,5 %	1,1 %	1,3 %	1,3 %	1,5 %
Produktivitet					
Besøk per kinoforestilling (antall)	12,8	18,7	22,1	21,1	22,2
Dekningsgrad					
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (B)	2,3	2,4	2,8	2,5	2,4
Kvalitet					
Besøk i folkebibliotek per innbygger	2,9	3,4	4,3	3,7	4,2

Kostra-analyse - Kirke

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet	
Prioritet					
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner	639	646	751	616	651
Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter	1,4 %	0,9 %	1,0 %	0,9 %	0,9 %
Dekningsgrad					
Døpte i prosent av antall fødte (B)	52,6 %	44,7 %	57,1 %	64,5 %	54,4 %
Konfirmerte i prosent av 15-åringer (B)	56,0 %	56,3 %	50,0 %	57,4 %	49,6 %
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	65,3 %	63,8 %	62,7 %	69,8 %	63,7 %
Andre nøkkeltall					
Kirkelige gravferder i prosent av antall døde	80,2 %	92,8 %	80,5 %	86,5 %	82,8 %

Kostra-analyse - Flyktninger og integrasjon

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet	
Andre nøkkeltall					
Bosatte flyktninger per 1000 innbyggere (B)	1,3	8,4	6,9	7,4	5,7
Tilskudd fra IMDi (kr)	20 079 081				
Tilskudd integrering pr innbygger (B)	1 780				
Tilskudd til bosetting av enslige mindreårige	2 820 000	1 410 000	66 934 177	0 871 691 797	

Kommunalsjef for helse og kultur

Tjenesteområdebeskrivelse

Sektor for helse og kultur fikk ny kommunalsjef i oktober 2022. Sektoren endret navn 1/10, til kommunalområde for velferd. I den forbindelse ble enhet for tverrfaglig helse, barnevern og SLT koordinator flyttet til kommunalområde oppvekst. Enhet for kultur og bibliotek samt økonomirådgiver ble flyttet ut av kommunalområde. Fra 1/10-22 består kommunalsjefens stab av en seniorrådgiver, rådgiver og kommuneoverlege (70% stilling).

Måloppnåelse og utførte oppgaver

På overordnet nivå har kommunalområdet hatt et betydelig engasjement i oppgaver knyttet til saksbehandling for politiske utvalg og planarbeid. I tillegg er det lagt stor vekt på utviklingsstøtte, og administrativ og faglig støtte overfor sektorens driftsenheter. Flere enheter har også oppgaver som er tverrsektorielle, bl.a. enhet for tverrfaglig helse barnevern som den 1.10 ble overført oppvekst.

Kommuneplanen innsatsområde 2 Folkehelse, livsmestring og tilhørighet

Plan for helse og omsorg ble vedtatt vinteren 2020. Planen er et overordnet styringsdokument som angir retning for tjenesteutvikling i perioden 2020 – 2025. Målet er at innbyggerne har innflytelse på eget liv, opplever livs-mestring og har mulighet til å bidra i fellesskapet.

Kommuneplanen innsatsområde 3 Organisasjon for fremtiden

Prosjektet Lillesand 2024: Helse og omsorg er etablert. Fire delprosjekter med tilhørende arbeidsgrupper har arbeidet målrettet gjennom 2022 for å realisere mål knyttet til prosjektet. Det er utarbeidet en plan for hvordan nå de økonomiske målene som er definert i prosjektet og gevinstmål på 10 mill. kr i 2024. Kommunalområde Velferd fikk for 2023 et ekstra innsparingskrav på 1 mill. kr og for 2024 ytterligere 3 mill. kr, så for 2024 blir det et samlet innsparingskrav på 4 mill. kr.

Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenesten (SIO II)

For Lillesand kommune sin del ble forsøksordningen i regi av helsedirektoratet og prosjektet omtalt som SIO II ikke videreført i 2022. Lillesand kommune har valgt å fortsette med kvartalsvis revidering i henhold til metodikk benyttet i SIO II under helsedirektoratet. Dette for å fortsatt sikre et godt faktagrunnlag knyttet til tjenestevolum og tjenestenivå innen helse og omsorg. Prosjektet har også bidratt med nyttig data som har gitt grunnlagsinformasjon til prosjektet Lillesand 2024: Helse og omsorg.

Heltidskultur i Lillesand kommune

Retningslinjer som ble utarbeidet under prosjektet for heltidskultur (prosjektet ble avsluttet 31/12-21) vil være styrende i det videre arbeidet som skal utføres i den enkelte sektor i Lillesand kommune. En viktig del av heltidsarbeidet har vært innføring av årsturnus. Erfaringer fra 2022 med påfølgende evaluering, medførte korrigering av overordnet turnusavtale – avtale om årsplanlegging og årsturnus. Årsturnusgruppen innen helse og omsorg videreføres for å sikre kompetanse, samarbeid og mål om helsefremmende turnusordninger. Arbeidet har ført til en fortsatt positiv utvikling i heltidsandel og økning i gjennomsnittlig stillingsstørrelse.

Velferdsteknologi

Fokus i 2022 har vært på ytterligere styrking av digitalisering innenfor sektoren. Pandemien bidro til dette i en viss grad, samtidig som en bevissthet rundt bruken av digitale verktøy har økt. Det har blitt gjennomført samlinger med fokus på digitale verktøy for enhetsledere, i tillegg til kurs.

Det har vært fokus på å etablere enhetlige systemer ved kommunens bo- og aktivitetssentre, dette omfatter blant annet trygghetsalarmer og sykesignalanlegg. Trygghetsalarmene er fortsatt knyttet til interkommunalt responscenter. Ved utskiftning av trygghetsalarmene satses det på 4G apparater, dette medfører at tjenesten ikke vil påvirkes av utfasingen av 2G.

KOMP (digitale skjermer) hos bruker, for kommunikasjon mellom bruker, pårørende og tjenesten er rullet ut og fortsetter med stor suksess.

Prosjekt for innføring av Digitale samhandlingstavler startet implementeringen vinter 2022, og implementeres videre på de enhetene som ikke har det i 2023. Målet for prosjektet er å bidra til bedre informasjonsflyt og høyere kvalitet. Innføringen vil bidra til bedre pasientsikkerhet og styrke kompetansen i tjenesten.

Automatisert ruteplanlegger har blitt testet i løpet av 2022 og vil bli satt i drift i løpet av 2022/2023. Målet er en mer effektiv drift, samt bedre oversikt over arbeidsmengde og tilgjengelige ressurser.

SLT - (Samordningsmodell for lokale, forebyggende tiltak mot rus og kriminalitet)

Hensikten med SLT er at lokale offentlige og frivillige ressurser arbeider etter en felles vedtatt strategi mot felles mål. SLT koordinator er drivkraften i dette arbeidet og er kommunens rådgiver i rus og kriminalitetsforebyggende saker blant barn og unge.

I 2022 har SLT koordinator i samarbeid med øvrige sektorer videreført samarbeid med politiet, grunn- og videregående skole, kontakt med barneverntjenesten, fokus på forebygging av bruk/salg av narkotiske midler, samarbeid med rusen, samarbeid med avdeling for Rus, kartlegging av ungdomsmiljø, ungdomsoppfølging, oppfølging av og med ungdomskontaktene. Deltakelse i Krimutvalget i Region Kristiansand og drift av lokal Koordineringsgruppe.

Fokus på felles kunnskapsheving og forståelse av fenomenet vold og overgrep mot barn, unge og voksne. Utarbeidelse av ny Handlingsplan mot vold og overgrep, i samarbeid med RVTs. Temauken «Si det til noen» ble gjennomført i november 2022 med fokus på barn og unge.

SLT koordinator har deltatt i en Pilot fra Stine Sofies stiftelse om oppfølging av voldsutsatte barn/unge.

Deltakelse i Plattform, Norsk institutt for forebygging av radikalisering og voldelig ekstremisme med samlinger, fagdager og andre arrangement.

Følgende tiltak er satt inn:

- Rådgivende rusenhet opprettet. Tilbud til ungdom under og over 18 år. Lokalisert ved avdeling for rus
- Plan for rusforebyggende arbeid i skole og fritid- rutiner og tiltak
- TryggEst- vern for risikoutsatte voksne. Bidra til å forhindre, avdekke og håndtere vold og overgrep
- KUP (Kirkens Ungdomsprosjekt) Grupper med ca. 20 ungdom startet. Møtes 1 gang per uke, pluss turer
- Kjernegrupper for ungdom det er knyttet bekymring rundt

- Samarbeid med rusen rundt arrangementer
- Individuelt oppfølging av ungdom
- Samarbeid med Avigo om kantinedrift på LUS (Lillesand ungdomsskole)
- Hverdagskoordinator for barn/unge og deres familier utsatt for vold, et prosjekt fra Stine Sofies stiftelse. Avsluttes medio april 2023.

Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen - Lillesand kommune

Måloppnåelse og utførte oppgaver

I 2022, har Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen jobbet aktivt med barnevern- og oppvekstreformen. Forebyggende arbeid på tvers av tjenester er i en positiv utvikling, med fokus på helhetlig oppfølging av barn og familier.

Ny barnevernlov, som trer i kraft 01.01.23, skal bidra til bedre barnevernfaglig arbeid og stryke barn og foreldres rettssikkerhet. Tjenesten har jobbet med forberedelser til implementeringen av denne og ser et behov for økt ressursbruk, særlig når det gjelder gjennomføring av lovpålagt tilsyn under samvær og oppfølgings- og veiledningstilbud etter omsorgsovertakelse.

Kompetanseutviklingsplanen er ferdigstilt og omfatter prioriteringer og avlønning, knyttet til ansatte som utfører oppgaver etter ny barnevernlov §15-3. Barnevernets opplæringsprogram er også revidert. Denne består nå av barnevernfaglig basis- og spisskompetanse, som er kvalitetssikret opp mot Bufdirs anbefalte kompetanseområder.

Økonomistatus

Barneverntjenestens kostnader er i stor grad basert på aktivitet og vil endre seg ved uforutsette utfordringer knyttet til oppfølging av barn og unge. Vi ser en økning i antall barn som har tiltak etter barnevernloven, men som også har rettigheter etter helselovgivningen. Dette er kostbare tiltak som kan påvirke årsresultatet i stor grad.

Barneverntjenesten fikk et samlet mindreforbruk på 0,33 mill. kr i 2022, med følgende fordeling:

Tiltak i hjemmet

Planlagt avslutning av private- og statlig tiltak i 3.tertial ble ikke gjennomført, og man har derfor hatt merkostnader utover forventet årsresultat.

Tiltak i hjemmet har et mindreforbruk på 0,16 mill. kr.

Tiltak utenfor hjemmet

Det har vært høye kostnader knyttet til statlig kjøp i slutten av året. Disse var ikke kjent ved 2.tertial rapportering, og forventet resultat er derfor lavere enn estimert.

Tiltak utenfor hjemmet har et mindreforbruk på 0,17 mill. kr.

Personal

Kommunalområde velferd fikk ansatt ny kommunalsjef oktober 2022. Støttepersonell som sykepleier, helsesekretærer og rengjøringspersonell knyttet til legesentre ble organisert under enhet for tjenestetildeling i 2021, men arbeidet med å organisere og etablere legesenteret som en del av enhet for tjenestetildeling fortsatte i 2022. I desember 2022 ble det ansatt ny rådgiver i kommunalområde velferd.

Det er grunnlag for å berømme stab, enhetsledere og ansatte i sektoren for godt og målrettet arbeid med å bidra til at Lillesand kommune skal være en god kommune å leve og bo i.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	40 999	42 718	41 968	-750	-1,8 %

Kommentar til status økonomi

Enheten har et totalt merforbruk på i overkant av 0,7 mill. kr. Merforbruket er i all hovedsak covidutgifter og kjøp av vaksiner.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	0,72 %	4,24 %	4,96 %
Årlig sykefravær 2021	0,16 %	0,00 %	0,16 %
Årlig sykefravær 2022	0,71 %	0,00 %	0,71 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær er på 0,71%

Kultur og bibliotek

Tjenesteområdebeskrivelse

Enheten består av avdeling for kultur og fritid, avdeling Lillesand folkebibliotek, avdeling Lillesand by- og sjøfartsmuseum, og avdeling for kino og kulturhus (eTeateret).

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Enheten jobber i tråd med kommuneplanens mål og strategier om et aktivt kulturliv for å styrke kommunens identitet og bidra til næringsutvikling. Dette gjøres gjennom samarbeid og ved å legge til rette for best mulige rammevilkår for frivillig sektor. Enheten arbeider for at Lillesand skal være en god kommune å vokse opp i ved å bidra til et mangfoldig fritidstilbud for barn og unge uavhengig av sosioøkonomisk bakgrunn, og med fokus på tilrettelegging for møteplasser som fremmer deltakelse og fellesskap. Også året 2022 ble til dels preget av koronapandemien, men hadde i motsetning til de to

foregående åra små konsekvenser for kulturtilbudet til publikum. Arbeidet med en kulturstrategi for Lillesand ble videreført, og fortsetter også inn i 2023.

Avdeling for kultur og fritid

2022 var et år hvor planlegging og gjennomføring av arrangementer begynte å nærme seg det normale. Året begynte fint med Mesternes Mester på NRK TV. Kulturkontoret var involvert i både planlegging, valg av lokasjoner og gjennomføring av produksjonen. UKM (Ung Kultur Møtes) var planlagt gjennomført tidlig på året mens landet var i pandemibobla, noe som gjorde utslag i lavt antall påmeldte. UKM ble derfor slått sammen med UKM Birkenes og gjennomført på Valstrand noe senere på våren. Markering av frigjørings- og veterandagen 8. mai, 17. maifeiring, kulturminnedagen, kulturnatta, kulturkvelden og tenning av julegrana ble alle gjennomført som planlagt. Kulturminnedagen ble arrangert på museet 17. september med et rikholdig program hvor Frivillighetens År ble markert. Kulturarrangementer for eldre/Den Kulturelle Spaserstokken kom i gang igjen. Prosjektet Lillesands historie videreføres. Bind 2 av Lillesands historie og bind 2 av Vestre Moland gård og slekt kommer begge to ut i 2023. Forfatteren er engasjert foreløpig ut 2023, men det antas at prosjektet vil pågå til 2027. I samarbeid med historielaget og Lillesands Sparebank ble prosjektet med digital formidling av historisk viktige bygninger i sentrum videreført, og også Brekkestø og Høvåg vil få blå skilt etter hvert. Synliggjøring av Lillesand-Flaksvandbanen som kulturminne fortsetter, og det planlegges informasjonstiltak. Det ble delt ut ca. 0,8 mill. kr i kulturmidler til i alt 33 søkere. Driften av Lillesand ungdomsklubb på tidligere Betel har kommet i god gjenge. Når det gjelder det forebyggende ungdomsarbeidet, så har det vært relativt store utfordringer. Ungdomskontaktene jobber imidlertid godt i samarbeid med SLT-koordinator, UNG, politiet og ungdomslederne med å hjelpe ungdommer i risikosonen. Også i Høvåg jobbes det godt med dette, og driften av LUK og Grasroda samkjøres så godt det lar seg gjøre.

eTeateret

Lillesands digitale kino viser film fredag, lørdag og søndag, i skolens ferie om sommeren, også torsdager. Vi har i 2022 har 8294 besøk fordelt på 453 visninger. En oppgang på 52% fra 2021's 5401 fordelt på 429 visninger, men vi har fortsatt litt igjen til forrige «normalår» 2019 hvor vi hadde rett i underkant av 10.000 besøkende.

Kinoene på verdensbasis ble rammet hardt av pandemien og har hatt et par vanskelige år, men 2022 har vist at vanene vi la oss til under nedstengningen har begynt å forandres. Begynnelsen av året var litt seig, men utover året har besøket steget og vi ender på en 52% økning fra 2021, noe som gir håp.

En trend vi ser, som kan gjøre ting litt vanskelige siden vi kun har en sal, er at mange av de store filmene ofte er lengre enn vi er vant til fra før. Opp mot 3 timer kan nå en del av de største filmene være. Dette gjør det utfordrende å finne tid til at filmene får utnyttet sitt potensiale, og må i noen tilfeller tas av før de er utspilt.

Når det gjelder kulturhusdrift ser vi de samme tendensene. De faste aktivitetene som barneteater og hornmusikken kom kjapt i gang, men de større produksjonene har tatt litt lenger tid. Vi ser dog at de litt mindre møtene, de som kom i gang fordi folk trengte lokaler med litt størrelse på grunn av avstandskravene under pandemien, har fortsatt litt utover. Så oppgradering av scenerommet, som nå er kommet godt i gang, er viktig for at huset skal kunne brukes for både store og små arrangementer selv om vi har en lang vei å gå enda.

Lillesand folkebibliotek

Utlån inkl. fornyelser 2022: 39.556, økning 2,6 %. Besøk: 38.600, økning 16,9 %. Antall lånere med adgang til selvbetjent bibliotek: 468.

Det har vært satset på samarbeid med frivillige foreninger, f.eks. introduksjon til insekthoteller med Naturvernforbundet, pop-up frøbibliotek og åpen stand med Lillesand Ressurssenter. Sammen med andre biblioteker har vi lansert «Direkte fra Agderbibliotekene – Det store i det lille», der vi går all-in på å lære oss digitale arrangementer med direkte strømming av høy kvalitet. Det avholdes fem «live»-arrangementer som strømmes til de andre bibliotekene med nytt utstyr kjøpt inn av fylkesbiblioteket. I oktober hadde vi skrivekurs, noe som resulterte i en lokal skrivegruppe som har fast treffpunkt i biblioteket en gang i måneden. Den første dagsturhytta i Agder ble åpnet i Lillesand i november, og biblioteket bidrar med en boksamling som passer til hytta. I våren 2022 gjennomførte vi en brukerundersøkelse og fikk 49 besvarelser. En direkte følge ble to nyopprettede lesesirkler, som holder til i biblioteket. Vi har fått en grønnere profil med lanseringen av våre unike stoffposer med et herlig Gabriel Scott sitat. I begynnelsen av 2022 fikk vi ny barne- og ungdomsbibliotekar, og aktivitetene i barneavdelingen fikk nytt liv. Vi fikk vår egen TikTok profil, billedbokstunder og verksteder har vært populære, og årets sommerleskampanje ble en rekordstor suksess. På slutten av året var vi en del av den nasjonale Minecraft-konkurransen Bibliobattles. Gruppen E & A fra Høvåg gikk hele veien og vant den nasjonale konkurransen.

Lillesand by- og sjøfartsmuseum

2022 ble et fint år på museet, tross et dystert tema for sommerutstillingen med tittelen «Krigsskjebner». Den viste bl.a. en rekke intervjuer, filmer, tekster og bilder av folk fra Lillesand kommune med sterke opplevelser fra kriger fra 1640 - 2022.

9.900 gjester besøkte Lillesand by- og sjøfartsmuseum gjennom året, og av dem var det rundt 1.200 barn. Takket være stor dugnadsinnsats og sponsormidler, kunne vi til sesongåpningen innvie en helt ny utendørs scene. Her ble det i sommerhalvåret og på Kulturminnedagene avholdt en rekke relevante foredrag og filmvisninger. Foredragene ble avholdt uten honorar.

Kulturnatta ble en overveldende opplevelse med over 440 barn og rundt 150 voksne besøkende i løpet av 2 timer. Museet deltok også i julemarkedet og feiret julefest, hvor Vidar Sørbotten fikk museets ærespris. Frivillige hjelpere stod i 2022 for ca. 658 oppmøter som kan omregnes til om lag 2.190 dugnadstimer.

Museet har utover mange avisartikler i Lillesands-Posten, også vært representert i ukebladene «Vi Menn», «Lev Landlig» og «Blindleia». Dessuten var vi på NRKs Sørlandssending og i Dagsrevyens Distriktssending. Agder-TV laget en fin film om museets sommerutstillinger.

Som noe helt nytt, ble det i 2022 innledet et samarbeid med LOR, Landsorganisasjonen for Romanifolket. Det har medført en utvidet utstilling på museet om De båtreisende (de som før ble kalt fanter). Museet var involvert i redningen, og senere i en spektakulær midlertidig flytting, av det siste huset etter De båtreisende på hele Sørlandet. Huset er fra den tiden de ble tvunget i land på 1950-tallet, og står nå midlertidig lagret i påvente av permanent tomt. Norge er det eneste landet i Europa som har hatt et reisendes folk i båter langs kyststripa.

Personal

Bemanningssituasjonen i enheten har vært stabil og tilfredsstillende. Det har imidlertid vært noe redusert bemanning på ungdomsklubbene grunnet permisjoner og oppsigelser. Den ene ungdomskontaktstillingen har også vært vakant deler av året.

Organisasjonsendringene som ble gjennomført i 2022 fikk også konsekvenser for kulturenheten. Ungdomskontaktene og ungdomslederne ble fra nyttår 2023 overført fra kultur til oppvekst, mens kulturskolen BLINK ble overført fra oppvekst til kultur. Inntil videre rapporterer enhetsleder for kultur direkte til kommunedirektøren. Det skal lages en handlingsplan som skal avklare kulturenhetens tilknytning fra 2024.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	11 355	10 990	11 646	656	5,6 %

Kommentar til status økonomi

Økonomistatus ved utgangen av 2022 viser et mindreforbruk for hele enheten på i overkant av 0,66 mill. kr. Dette skyldes i hovedsak vakanser/ubesatte stillinger på biblioteket, ungdomsklubbene og ungdomskontakter, noe som har ført til noe redusert aktivitet. Det har videre vært et lite merforbruk på kinodrifta.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,32 %	1,33 %	2,65 %
Årlig sykefravær 2021	0,98 %	2,72 %	3,71 %
Årlig sykefravær 2022	1,61 %	2,17 %	3,78 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet i kulturenheten var samlet sett 3,78 % i 2022. Fraværet var høyest i avdeling museum, noe som skyldes en langtidssykemelding. Ellers har fraværet vært minimalt.

Psykisk helse og rus

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet for psykisk helse og rus har ansvar for tilbud til personer med psykiske utfordringer og/eller personer med rus-avhengighet over 18 år. Enheten er organisert på følgende måte:

- Psykisk helse-team: samtaleoppfølging, kurs og gruppeoppfølging, assistert selvhjelp og lavterskel arbeidstiltak RammeVerket.
- Rus-team: samtale oppfølging, rådgivende enhet rus-saker, alkohol og tobakkskontroll, samarbeid med Jegersberg og lavterskel arbeids/opplæringstiltak Dagsen.
- Avdeling for bo-og aktivitetstilbud: Ambulerende helsehjelp og praktisk bistand, tre døgnbemannede ene-tiltak og Middelskolen aktivitetssenter
- Avdeling for bofellesskap: Helsehjelp og praktisk bistand Bofellesskap, øyeblikkelig hjelp døgntilbud, to midlertidig boliger for bostedsløse og ett døgnbemannet ene tiltak.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Det har i 2022 vært et betydelig økende behov for tjenester fra enheten. Hovedvekten av det økte tjenestebehovet har vært til psykisk helseteam, ved at personer med psykisk uhelse har søkt hjelp. Økningen har vært på ca. 60 % til 294 nye i 2022. Økningen er håndtert med økte, samt nye gruppetilbud, frigjort kapasitet ved psykisk helse team, og kortere mer effektive oppfølgings-forløp.

Utfordringen med høyere terskel, og kortere behandlingsforløp for behandling ved 2. linjetjenesten innenfor både døgntilbud og poliklinisk behandling oppleves å være vedvarende. Dette fører blant annet til økt behov for kommunale tjenester med både helsehjelp og praktisk bistand til personer med alvorlige psykiske og/eller rus utfordringer. Denne utviklingen fører også til økt behov for kommunale tilrettelagte boliger for å kunne bistå på en forsvarlig og effektiv måte, samt oppnå mer stabile boforhold til denne brukergruppen. Denne utfordringen er planlagt håndtert med etablering av nye kommunale boliger med personalbase på Dovre-området.

Det var i 2021 en betydelig økning på avvik knyttet til vold og trusler med 246 avvik. Det er i 2022 gjort en rekke tiltak for å redusere dette. Avvik på vold og trusler i 2022 er redusert med 77 % til 58 avvik. Dette er fortsatt høyere enn det som tidligere har vært vanlig. Hovedårsaken til denne utviklingen vurderes å skyldes høyere terskel og korte behandlingsforløp med døgntilbud ved 2. linjetjenesten.

Enheten har også etablert ny lovpålagt tjeneste - rådgivende enhet for rus-saker. Denne er etablert innenfor eksisterende ressurser og kompetanse.

Lav-terskel arbeidstiltaket Dagsen har utvidet sitt tilbud med et forsøksprosjekt. Prosjektet er i samarbeid med Lillesand ungdomskole, og er en alternativ opplæringsarena.

Det ble i 2022 gitt tilskudd til alle kommuner for midlertidig styrking av lavterskeltilbud innen psykisk helse. Formålet med tilskuddet var på en rask måte å styrke og øke tilgangen til eksisterende kommunale lavterskel behandlingstilbud innenfor psykisk helse som følge av korona-pandemien. Målgruppen var barn, unge og voksne med psykiske plager som har behov for hjelp. Tilskuddet var for Lillesand på 0,216 mill. kr, og er brukt til prosjektet mellom Dagsen og Lillesand ungdomskole, Skole los og økt kapasitet/nye lavterskel gruppe tilbud.

Personal

Enheten har ny enhetsleder fra April-22, og ny avdelingsleder avdeling for bofellesskap fra august-22.

Enheten har 45 årsverk. Det har vært midlertidig redusert, og omplassert bemanning grunnet redusert behov knyttet til resurskrevende bruker, og økt behov i andre deler av tjenesten.

Personalsituasjonen har vært stabil med lavt turnover. Det har lyktes og holde på, og rekruttere godt kvalifisert personell. Vi ser likevel en klar utvikling på at rekruttering er mer krevende, og det forventes at dette også vil tilta fremover. Det er derfor blant annet økt fokus på å sikre riktig og nødvendig kompetanse på rett sted og til riktig tid i tjenesten, samt økt fleksibel bruk. Års-turnus/planlegging bidrar spesielt til å møte denne utfordringen, og forventningen om heltids-kultur.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	34 436	26 150	26 850	700	2,6 %

Kommentar til status økonomi

Enhet for psykisk helse og rus har et mindreforbruk på 1,47 mill. kr. i 2022.

- 0,77 mill. kr. av mindreforbruket er Covid refusjon som ikke er refundert på enheten.
- Mindreforbruket skyldes i hovedsak en mindre resurskrevende bruker en det som var forventet.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,56 %	4,95 %	6,51 %
Årlig sykefravær 2021	1,61 %	8,68 %	10,29 %
Årlig sykefravær 2022	2,21 %	8,88 %	11,09 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet i enheten var totalt 11,09 % i 2022 som er høyt, men langtidsfraværet er i hovedsak ikke arbeidsrelatert. Forhold som er arbeidsrelatert er en kombinasjon av belastning knyttet til Covid, og en svært krevende situasjon i 2021 og starten på 2022. Annet langtidsfravær er nå i hovedsak i ferd med å gå over i svangerskapspermisjon/fødselspermisjon, AAP eller gradvis tilbakeføring til arbeid.

Enhet for tverrfaglig helse

Tjenesteområdebeskrivelse

Enheten består av avdeling for ergo- og fysioterapi (ergoterapeut, hjelpemiddeltekniker, fysioterapeuter og frisklivskoordinator), avdeling for familiesenter (familieterapeuter, spesialsykepleier) og avdeling for helsestasjon (helsesøstre, jordmor, leger og sekretær).

Enheten er lokalisert i Helsehusets første og tredje etasje.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Enhet for tverrfaglig helse har et særlig ansvar for helsefremmende, forebyggende og rehabiliterende arbeid i kommunen. Målsetting for tjenesteutøvelse er å styrke og forbedre befolkningens helse gjennom forebygging, tidlig intervensjon og rehabilitering. Svært mye av tjenesteyting, opplæring, konsultasjon og veiledning foregår ute på arenaer som barnehager, skoler, helse- og omsorgsinstitusjoner og i private hjem. Enheten praktiserer tverrfaglig, koordinert samhandling internt i kommunen og i samarbeidet med eksterne instanser.

Generelt er det viktig å si at vi ser en økning av psykisk uhelse for barn og unge i kommunen. Dette rapporteres fra alle avdelinger i enheten. Tverrfaglig helse jobber for å finne gode tiltak og behandling for å hjelpe barn for å bedre deres psykiske helse.

2022 har i likhet med 2021, har vært utfordrende for enheten. Det har i perioder vært vanskelig å finne de gode tilnærminger i det forebyggende arbeidet i forbindelse med koronapandemien, men vi har opprettholdt alle våre grunntjenester gjennom året, og har kommet inn i mere normale tilstander ut over året. Mye henger likevel igjen, og mye må startes helt på nytt etter "unntakstilstand" i mye av arbeidet i 2 år. I denne "unntakstilstanden" kan det se ut som om det har utviklet seg mere psykisk uhelse som en senskade av pandemien.

Kommunale jordmortjenesten

Den kommunale jordmortjenesten utvikler seg år for år. Tjenesten blir derfor større, og omhandler i stor grad også generell kvinnehelse. Det jobbes etter nasjonalfaglige retningslinjer i tjenesten.

Jordmortjenesten i Lillesand har kompetanse til å legge inn spiral som prevensjonsmiddel.

Jordmortjenesten har også oppgaver i Helsestasjonen for ungdom (HFU), for nettopp å styrke kvinnehelse hos unge kvinner. Jordmortjenesten er styrket med 0.8 stilling av statlige belønningsmidler fram t.o.m 2023. Det er født 137 barn i Lillesand kommune i 2022. Det var 156 nye gravide, og det er det høyeste antall nye gravide i Lillesand kommune gjennom tidene. Det har vært 1938 konsultasjoner i jordmortjenesten, noe som er det høyeste antall konsultasjoner siden oppstart av jordmortjenesten i kommunen.

Helsestasjon 0 - 5 år

Helsestasjonen 0 - 5 år har hatt fokus på gjennomføring av alle konsultasjoner, og i tillegg blitt kvalifisert til ammekyndig helsestasjon. Helsestasjonen er også med i prosjekter knyttet til omsorg og helse for de yngste barna. Her kan nevnes «en god start» er et samarbeid mellom helsetjenesten og andre tjenester i kommunen for at utsatte og sårbare barn og familier for et styrket tverrfaglig og koordinert tilbud. Det er også utstrakt arbeid med kurs og grupper på Helsestasjonen 0- 6 år. Helsestasjonen jobber etter egen nasjonal forskrift. I 2022 var det 7698 konsultasjoner på helsestasjonen 0 - 5 år.

Skolehelsetjenesten

Skolehelsetjenesten er fortsatt et lav terskel satsningsområde i enheten. Vi jobber fortsatt med å bedre den tverrfaglige tilnærmingen på den enkelte skole. Dette gjelder både universelle og individuelle tiltak. Skolehelsetjenesten er fortsatt noe styrket med statlige belønningsmidler. Skolehelsetjenesten har bl.a. fått statlig midler til å ansette en psykolog i 50% stilling fram t.o.m 2023. Skolehelsetjenesten jobber etter egen nasjonal forskrift.

Familiesenteret

Familiesenteret har fokus på barns psykiske helse. Familiesenteret koordinerer søknader om behandling av barn/unge fra kommunen til sykehuset (ABUP). Dette som en del av pakkeforløpet til sykehuset.

Dette gjelder ikke akuttsøknader. Familiesenteret jobber myr med å opprettholde gode Her henvises det direkte fra bl.a fastleger og barnevern. I tillegg har terapeutene videreutdannet seg i emosjonsfokusert terapi. Familiesenteret er ikke lenger en del av skolehelsetjenesten, da de statlige belønningsmidler ikke lenger kan brukes på denne type kompetanse. Det er likevel godt samarbeid internt i enheten og ut mot skole og barnehager. Familiesenteret har også blitt styrket med 1,5 stilling for å styrke det forebyggende arbeidet rundt barn/unge og deres foresatte. Det er også familiesenterets rolle å styrke familiene for å kunne gi god nok omsorg slik at barn og unge får en god utvikling.

Det er i 2022 startet en videreutdanning for behandling av angstlidelser hos barn og unge. (RISK) Dette er gruppebasert behandling, som vi vil ha oppstart med vinter/vår 2023.

Avdeling for ergo og fysio

Avdeling for ergo og fysio. yter helsetjenester til alle deler av befolkningen. Avdelingen har brukermedvirkning og mestring, som bærende prinsipp. Avdelingen har forebygging på alle nivå som sin grunnholdning. Avdelingen har delt seg opp i arbeid med barn og arbeid med voksne.

De kommunale fysioterapeutene har tilbud til rehabilitering på begge sykehjemmene i kommunen. De har også tilbud for både rehabilitering og habilitering for hjemmeboende.

I tillegg til de kommunale fysioterapeutene har også Lillesand kommune 6 driftsavtaler med private fysioterapeuter. Disse er også en del av den kommunale helsetjenesten.

På barne teamet er fysioterapeutene også en del av skolehelsetjenesten, men jobber også individuelt med barn med spesielle behov . For voksne har avdelingen fast personell på begge kommunens institusjoner og utfører også helsetjenester hjemme hos brukere. Barne teamet har stort fokus på forebygging.

Avdelingen har også ergoterapeuter som jobber for en enklere hverdag for brukere. Dette skjer gjennom hjelpemidler og annen tilrettelegging. Avdelingen administrerer også kommunen hjelpemiddellager og installerer og tilrettelegger hjelpemidler for den enkelte bruker.

Innsatsteamet i kommunen ble fra årsskiftet 2022 overført til avdeling for Ergo og fysio. Innsatsteamet gir et tverrfaglig rehabiliterende tilbud til personer som har fått et funksjons fall og / eller trenger rehabiliterende tiltak.

Tjenesten jobber etter prinsippet “ hva er viktig for deg”

Frisklivssentralen

Frisklivssentralen organiserer og holder kurs med fokus på endring av levevaner og lære å mestre og leve med kroniske sykdommer. Kursholdere rekrutteres fra de ulike enhetene i Sektor for helse og kultur. Utvikling av kurstilbud i Frisklivssentralen er forankret i kommunens folkehelsearbeid som gjenspeiler kommunens lokale helseutfordringer. Frisklivssentralen har i 2022 har startet opp med mange forskjellige kurstilbud våren 2022. Dette etter at Frisklivssentralen hadde store utfordringer med å gjennomføre kurs i perioden med pandemi.

BUA (BARN-UNGE-AKTIVITET)

BUA er lokalisert til øvre sentrum i Lillesand. BUA Lillesand har fått et godt utstyrt og stabilt utlåns bibliotek i den tiden det har vært etablert i kommunen. BUA Lillesand ligger også høyt på listene til BUA sentralt med tanke på utlån. Enheten har lagt deler av BUA inn i den ordinære driften. Dette gjør BUA mere stabil og robust, og mindre avhengig av statlige tilskudd.

Opplevelseskort for familier

Opplevelseskortet er behovsprøvet og familier som har behov søker om å få opplevelseskort. I kortet er det flere opplevelse familien kan gjøre sammen. Opplevelse kortet finansiert av statlige prosjekt midler.

Eksterne tilskudd

Enheten har også hatt ansvar for budsjett med tilhørende utbetaling av tilskudd til både fastleger og private fysioterapeuter som har avtale med kommunen.

Personal

Enheten har fått personalansvar for kommunepsykologstillingen. Den har vært utlyst, og det har vært foretatt en ansettelse. Stillingen er besatt av en vikar pga. sykdom.

Enheten har en stabil og dedikert stamme med personale i alle avdelinger i enheten. Noe som gjør det mulig å levere stabile og gode tjenester.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	36 192	28 104	27 357	-747	-2,7 %

Kommentar til status økonomi

Enhet Tverrfaglig helse har et merforbruk på i underkant av 0,75 mill. kr.

Merforbruket skyldes i hovedsak:

- 0,42 mill.kr i ikke kompenserte ekstra utgifter i forbindelse med pandemien
- 0,20 mill.kr i ikke kompenserte ekstra utgifter i forbindelse med mottak av nye flyktninger
- 0.15 mil.kr. Dette skyldes at enheten har blitt økt med ressurser som hadde krav på fast stilling, uten at enheten ble tilført økte lønnsmidler. Endringen hadde virkning fra oktober 2022

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	0,77 %	3,86 %	4,64 %
Årlig sykefravær 2021	0,93 %	1,54 %	2,46 %
Årlig sykefravær 2022	1,33 %	6,65 %	7,98 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet i enheten var totalt på 7,98% gjennom 2022. Fraværet var størst i første kvartal av 2022. Her er sykefraværet på hele 14,58%. dette er i all hovedsak fravær relatert til pandemien. Enheten følger retningslinjer for oppfølging av sykemeldte.

Enhet for omsorg og mestring

Tjenesteområdebeskrivelse

Omsorgstjenesten har som mål å sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige og likeverdige helse- og omsorgstjenester av god kvalitet. Den enkelte innbygger får mulighet til å leve og bo selvstendig, og sikres et tjenestetilbud som tilrettelegges med respekt for den enkeltes integritet og verdighet.

Enhet for omsorg Sentrum og Enhet for omsorg Høvåg ble fra 1/1-22 slått sammen til Enhet for omsorg og mestring. Enheten består av sykehjemmet Høvåg bo- og aktivitetssenter, sykehjemmet Lillesand bo- og aktivitetssenter, hjemmebaserte tjenester og Marishei bofellesskap.

Høvåg bo- og aktivitetssenter består av en langtidsavdeling, korttidsplasser og en avdeling for personer med demens. Sykehjemmet har eget vaskeri, samt kjøkken som produserer mat til sykehjemmets beboere.

Lillesand bo- og aktivitetssenter består av en langtidsavdeling og rehabilitering/korttidsavdeling. Sykehjemmet har eget vaskeri og kjøkken som produserer mat til sykehjemmets beboere og middag til hjemmeboende.

Hjemmebaserte tjenester består av ambulerende og stasjonær tjeneste, samt Marishei bofellesskap som er boliger med heldøgns omsorg.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Driften ved sykehjemmet er stabil med høyt belegg på plassene. Behov for hjemmebaserte tjenester har vært svingende gjennom året. Brukerne har stadig mer komplekse og sammensatte pleie- og omsorgsbehov.

Enheten innførte årsturnus i 2019. Andelen heltidsansatte er økt fra 5,3% i 2019 til 26% i 2022. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse økte fra 48% i 2019 til 67% i 2022. Fokus på SIO (Statlig finansierte omsorgstjenester) sin norm for bemanningsfaktor, kompetansesammensetning og vedtakstimer ligger til grunn for bemanningsplanleggingen.

Gjennom arbeid med tjenesteutvikling i forbindelse med program Lillesand 2024 har enheten hatt fokus på blant annet organisering og fleksibel bruk av ressurser. Enheten samarbeider med enhet for habilitering og enhet for psykisk helse og rus om å etablere et felles ambulerende natt team. Dette er forventet å starte opp i 2023.

Enheten har prioritert kompetanseheving, og i overkant av 20 ansatte har gjennomført ABC-kurs innen geriatri, demensomsorg og psykiske sykdommer i eldre år.

Høsten 2022 er det jobbet aktivt med planlegging og tilrettelegging for å ta i bruk digitale samhandlingstavler i tjenesten. Disse rulles ut fra januar 2023 og videre utover våren.

Sykehjemmene ble resertifisert som livsgledehem i 2022.

Personal

Enheten har 159 årsverk som består av fast ansatte, ansatte i engasjement, tilkallingsvikarer og lærlinger, i tillegg til studenter og elever på alle avdelinger til enhver tid.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	137 189	143 830	141 718	-2 112	-1,5 %

Kommentar til status økonomi

Enheten har ett merforbruk på 2,1 mill. kr i 2022. Majoriteten av merforbruket skyldes ekstra utgifter tilknyttet pandemien på 3,9 mill. kr og dette er utgifter som ikke er kompensert ut på den enkelte enhet. Korrigert for utgifter relaterte til pandemien får enheten da et mindreforbruk på 1,8 mill. kr.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,43 %	8,23 %	10,66 %
Årlig sykefravær 2021	2,82 %	12,23 %	15,05 %
Årlig sykefravær 2022	3,30 %	12,58 %	15,88 %

Status sykefravær og HMS

Enheten hadde et sykefravær på 15,88 % i 2022, hvorav 12,58 % er langtidsfravær. Det har i perioder vært krevende å skaffe nok vikarer, noe som igjen har bidratt til økt arbeidspress på gjenværende ansatte.

Enhet for tjenestetildeling omsorg

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhetens hovedoppgave er å saksbehandle søknader om tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven og pasient- og brukerrettighetsloven. Dette innebærer blant annet tildeling av helsetjenester i hjemmet, praktisk bistand, omsorgslønn, støttekontakt, dag-/aktivitetstilbud, institusjonsopphold (korttid, rehabilitering, avlastning og langtid).

I tillegg til saksbehandleroppgavene ligger det flere koordinatorfunksjoner i enheten: kreftkoordinator, frivilligkoordinator, boligkoordinator og demenskoordinator.

Enheten er ansvarlig for oppholdsbetaling og fakturering av helse- og omsorgstjenester.

Enheten har et mål om å være synlig og tilgjengelig for kommunens innbyggere, brukere og samarbeidspartnere. Enheten har et stort fokus på rett tjeneste til rett tid, og prioriterer kunnskapsheving innen helserett og saksbehandling.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Enheten har et mål om å være synlig og tilgjengelig for kommunens innbyggere, brukere og samarbeidspartnere. Enheten har et stort fokus på rett tjeneste til rett tid, og prioriterer kunnskapsheving innen helserett og saksbehandling.

Antall henvendelser til helse- og omsorgstjenester

2017	2019	2020	2021	2022
Ca. 650	Ca. 1.000	Ca. 1.000*	Ca. 1050	Ca. 1000

* Opprinnelig rapportert 1300 henvendelser i 2020. Ved gjennomgang samsvarer nåværende oppgitt tall med 2021 tellemåte.

Enheten er ansvarlig for håndtering av pasienter som har behov for kommunale helse- og omsorgstjenester etter utskrivelse fra sykehus (for eksempel helsetjenester i hjemmet og institusjonsplass)

Antall meldte pasienter fra sykehus til kommunen med behov for tjenester:

2017	2018	2019	2020	2021	2022
363	337	380	348	387	380

Frivilligkoordinator

Frivillighetsentralen har tilknyttet frivilligkoordinator i 100 % stilling. Frivillighetssentralen administrerer ca. 200 frivillige, og den frivillige innsatsen gjenspeiler forskjellige former for engasjement. Frivillighetssentralen samarbeider med organisasjoner, kommunale tjenester og andre aktører. Sentralens målsetting er at de ulike tilbudene og aktivitetene skal skapes og drives av frivillige. Sentralen har hatt et redusert tilbud deler av 2022, grunnet bemanningssituasjon. Fra oktober er det satt inn vikar i 60 % stilling.

Tildeling av kommunale boliger

Det er to hovedgrupper som søker kommunal bolig; eldre med behov for tilrettelagt bolig i tilknytning til sykehjemmene, og personer med utfordringer innen rus og psykiatri-feltet. I 2022 hadde kommunen 38 søkere til kommunale boliger. Av disse fikk 29 positivt vedtak om bolig, 5 fikk avslag og 4 trakk søknaden sin.

Pr. 31.12.2022 sto 14 på venteliste. Antallet søknader er stabilt, sammenliknet med 2021 og 2020.

Kommunale legesenter

1.september 2021 ble Blindleia legesenter og Agderklinikken, kommunale legesenter. Fastlegene er selvstendig næringsdrivende, mens øvrig personell, administrasjon og drift er organisert under enhet for tjenestetildeling. Det har vært stor velvilje og innsats for å komme i mål med prosessen. Det er totalt ti fastleger, en LIS1 lege, to sykepleiere og åtte helsesekretærer ansatt ved de to kommunale legesentrene.

Personal

Årsmelding 2022

Enheten har i 2022 bestått av 13,6 årsverk som inkluderer 1 årsverk enhetsleder, 4,8 årsverk tilknyttet saksbehandling, 6,6 årsverk tilknyttet legesentrene, 1 årsverk frivilligkoordinator og 0,2 årsverk til renhold av legesentrene. Renholderne flyttes over til teknisk drift fra 2023.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	10 763	22 864	21 075	-1 788	-8,5 %

Kommentar til status økonomi

Enheten har et merforbruk på 1,8 mill. kr i 2022. I hovedsak skyldes dette utgifter knyttet til LIS1 lege, og forsinket kompensasjon. Når enheten kompenseres for utgifter knyttet til Covid-19 reduseres merforbruket til 1,5 mill. kr.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,63 %	4,37 %	6,01 %
Årlig sykefravær 2021	1,91 %	9,70 %	11,61 %
Årlig sykefravær 2022	1,40 %	10,19 %	11,59 %

Status sykefravær og HMS

Enheten har et samlet sykefravær for 2022 på til sammen 11,59 %. Av disse er 10,19 % langtidsfravær.

Habiliteringstjeneste

Tjenesteområdebeskrivelse

Enheten har som mål å legge til rette for stor grad av hverdagsmestring. Dette gjøres ved å legge vekt på kartlegging av den enkelte brukers ressurser og ta brukestemmen på alvor. Dette er i tråd med kommuneplanens strategier om å vektlegge enkeltindividets styrke, målsetting og muligheter, og å sikre et helhetlig og tverrfaglig tjenestetilbud med utgangspunkt i individets forutsetninger og medvirkning.

Enheten drifter 5 bofellesskap, 2 barneboliger, 1 avlastningsinstitusjon, dagsenter for eldre, for demente og psykisk utviklingshemmede, støttekontakt, privat avlastning og brukerstyrt personlig assistanse (BPA).

Enheten samarbeider godt på tvers av avdelinger og enheter. Medarbeiderne tar nye utfordringer er fleksible og løsningsorientert.

Års-turnus er videreført og man jobber kontinuerlig mot en heltids kultur. Samtidig vet man at enheten grunnet sin drift vil være avhengig av helge-stillinger/studentstillinger og vikarer som kan komme på kort varsel.

Antall brukere og vedtak på tjenester pr. uke:

År	Antall brukere	Timer tjenester pr. uke
2018	79	6292
2019	77	5648
2020	84	5715
2021	78	5976
2022	88	6582

Måloppnåelse og utførte oppgaver

År 2022 har enheten overtatt ansvar for dag tilbud for eldre og startet opp nytt dag tilbud for demente.

Prestegården holder på å gjøres klar slik at aktiviteten på Stykkene kan avsluttes. Målet var å bli ferdig i 2022 men er forsinket og man har som mål å starte opp i løpet av 2023. Brukere og ansatte trives godt og Prestegården bidrar til at man kan gi differensierte dag tilbud.

Som en del av Lillesand 2024 har enhetens respirator team blitt overført til pleie og omsorgs enheten desember 2022.

Personal

Det er stabilt personale på ca. 107 årsverk.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enheter	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	98 974	74 891	71 482	-3 409	-4,8 %

Kommentar til status økonomi

Enheden har et merforbruk på 3,4 mill. kr i 2022. Dette skyldes hovedsakelig ekstra utgifter knyttet opp mot nye vedtak på omsorgslønn, brukerstyrt personlig assistent og avlastning i institusjon med 1,2 mill. kr. Videre er det høyt bruk av vikarer og overtid som medfører ca 2,2 mill. kr i merforbruk og enheten har også hatt utgifter tilknyttet pandemien på 1,65 mill. kr som ikke enheten er blitt kompensert for.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	3,02 %	6,07 %	9,09 %
Årlig sykefravær 2021	3,41 %	6,41 %	9,83 %
Årlig sykefravær 2022	3,01 %	6,07 %	9,08 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet er totalt på 9,08 % i 2022. De to første kvartalene var sykefraværet høyt p.g.a korona, mens 3. og 4. kvartal er sykefraværet på vei ned. I 4. kvartal er sykefraværet under 7%.

Det jobbes kontinuerlig med sykefravær oppfølging.

NAV (sosial-flyktning)

Tjenesteområdebeskrivelse

NAV Lillesand drives i et partnerskap mellom Lillesand kommune og staten ved NAV Agder. Enheten yter både kommunale og statlige tjenester. Det arbeides for at flest mulig av innbyggerne får delta i arbeidslivet, samt at bedrifter får tilgang til kvalifisert arbeidskraft. Enheten har et særlig fokus på de som trenger ekstra hjelp for å få eller beholde jobb. NAV arbeider for å bedre levekårene til de vanskeligst stilte og bidrar til sosial og økonomisk trygghet.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Som følge av situasjonen i Ukraina, ba Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) Lillesand kommune om å ta imot 96 flyktninger i 2022. Dette svarte kommunen positivt på og totalt 96 flyktninger ble bosatt i 2022. NAV Lillesand har hatt ansvar for bosetting og kvalifisering av flyktningene. Hovedvekten av flyktningene som ble bosatt var ukrainere, men kommunen bosatte også flyktninger fra Syria, Eritrea og Iran. Det var lenge knyttet usikkerhet til om det var mulig å skaffe tilveie nok egnede utleieobjekter. Ved årets slutt viste det seg at 95 % av utleieboligene ble skaffet tilveie via det private utleiemarkedet.

Arbeidsledigheten blant innbyggerne i Lillesand har i 2022 vært lav. Pr. desember var 1,9 % av arbeidsstyrken arbeidsledig. Dette er det samme som snittet for landet forøvrig. Det er imidlertid en økning i antall langtidsledige og en stor andel trenger kvalifiserende tiltak og oppfølging for å komme i jobb.

Enheten har i 2022 forvaltet et statlig tiltaksbudsjett på ca. 15 mill. kr. Det satses spesielt på kvalifiserende tiltak og bruk av midlertidig lønnstilskudd.

Unge voksne mellom 18 og 30 år er en prioritert målgruppe. Det er i overkant av 165 unge som har behov for veiledning og oppfølging for å komme i jobb. NAV Lillesand har et eget ungdomsteam som jobber med dette.

Avigo Tjenesten er et arbeidstilbud til unge som mottar sosialhjelp. Samarbeidet mellom NAV Lillesand og Avigo, bidrar til et bredere tilbud til de unge og det jobbes etter den forskningsbaserte metoden supported employment i inkluderingsarbeidet. 36 ungdommer har fått et tilbud via Avigo Tjenesten i 2022. Av disse har 14 gått videre til jobb, utdanning eller andre arbeidsrettete tiltak.

Næringsliv og virksomheter er viktige samarbeidspartnere for NAV. NAV Lillesand har sammen med Næringsforeningen og Avigo startet opp prosjektet "Flere i arbeid". Hovedmålet er å inkludere flere unge i opplæringsløp og/eller arbeid i lokale bedrifter.

Når det gjelder økonomisk sosialhjelp er det registrert en økning fra 455 saker i 2020 til 899 saker i 2022. Dette tilsvarer en økning på 90 %. Det er trolig flere årsaker til denne økte pågangen. En hovedårsak kan være reduserte satser på statlige ytelser som tiltakspenger og arbeidsavklaringspenger. Dette medfører at mange av mottakerne av disse stønadene, trenger supplerende inntekt i form av økonomisk

sosialhjelp. Det har også vært lovendring som medfører at barnetrygd ikke lenger skal tas med i beregningsgrunnlaget ved søknad om økonomisk sosialhjelp. En siste årsak kan være økte levekostnader som matvarer, strøm, drivstoff og renter. Utbetalingene har imidlertid ikke økt tilsvarende det økte antall saker. Dette indikerer at det er flere mottakere, men som hver mottar et mindre beløp.

Kvalifiseringsprogrammet (KVP) skal bidra til at flere med nedsatt arbeids- og inntektsevne kvalifisere seg og kommer i arbeid. Enheten har i 2022 satset spesielt på dette og har omdisponert en 50 % stilling til å koordinere denne tjenesten.

Kommunen har to nødboliger for personer som står akutt uten et sted å overnatte. Når de kommunale nødboligene er opptatt, er det svært utfordrende å finne andre midlertidige overnattingsmuligheter. Ansatte i NAV bruker mye unødvendig tid og ressurser på å finne andre alternativer. Det er et stort behov for flere nødboliger, samt permanente boliger, til personer med adferdsproblematikk, rus og/eller psykiske utfordringer. Dette er personer som ikke får innpass på det private boligmarkedet.

Antall gjeldssaker har vært stabilt både i 2020, 2021 og 2022. Ved årsskiftet var det 18 aktive gjeldssaker.

I 2022 er det gitt tilsagn om Startlån på ca. 65 millioner fordelt på 28 husstander. 71,4 % av disse midlene er gitt til barnefamilier, i tråd med føringer fra Husbanken og politiske vedtak.

Personal

Enheten har 14,4 kommunale årsverk og 11,7 statlig årsverk. Enheten har i løpet av året blitt styrket med to kommunale årsverk grunnet økt bosetting av flyktninger.

NAV-leder har siden juni 2022 vært utlånt 80 % til NAV Øst i Agder. Avdelingsleder har i denne perioden vært konstituert som NAV-leder.

Det har vært gjennomført vernerunde og arbeidsmiljøundersøkelse. Enheten skårer høyt på blant annet jobbtilfredshet, kollega- og lederstøtte og samarbeidsklima.

Det har i 2022 vært meldt 4 avvik for truende adferd og 3 avvik knyttet til sjikane/utskjelling/trussel om selvmord. Det har medført en politianmeldelse. Politiet er kontaktet i 3 tilfeller. Ingen personer er blitt utestengt fra NAV-kontoret i 2022.

Enheten jobber systematisk med helse, miljø og sikkerhet. Det er høyt fokus på sikkerhet, og det gjennomføres bl.a regelmessig sikkerhetsøvelser for personalgruppen.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	25 997	32 773	35 741	2 968	8,3 %

Kommentar til status økonomi

NAV Lillesand hadde ved årets slutt et totalt mindreforbruk på ca 3 millioner kroner. Lillesand kommune har i 2022 bosatt 96 flyktninger. Budsjettet ble i den forbindelse styrket med ca. 10 millioner. En stor andel ble bosatt senere på året enn estimert, og dette har medført reduserte kostnader.

Det er et mindreforbruk på drift av Sosialtjenesten (ansvar 47020) på ca. 540 000,-. Dette skyldes i hovedsak innvilgede prosjektmidler fra Statsforvalteren til en stilling som Ungdomslos. Disse midlene var ikke budsjettet.

Utbetaling av økonomisk sosialhjelp (ansvar 47027) endte med et lite overforbruk.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,20 %	4,92 %	7,12 %
Årlig sykefravær 2021	1,48 %	3,05 %	4,53 %
Årlig sykefravær 2022	1,79 %	6,39 %	8,18 %

Status sykefravær og HMS

Det totale sykefraværet ved enheten var i 2022 på 9,45 % (samlet for kommunalt og statlig ansatte). 6,1 % var langtidsfravær. Det jobbes strukturert med HMS og nærværarbeid.

Sektor for Skole og PPT

Tjenesteområdebeskrivelse

Sektoren har et overordnet ansvar for å drifte og utvikle Lillesandskolen i tråd med nasjonale føringer og lokale prioriteringer. Sektorledelsen skal i samarbeid med skolene omsette målsettinger og prioriteringer til tiltak og handlinger. Videre har sektoren ansvar for oppfølging og koordinering av overordnet planlegging og ressursdisponering på området. 01.10.22 ble enhet for tverrfaglig helse overført til sektoren, og nytt kommunalområde for oppvekst ble etablert.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Arbeid med kvalitetsplan for livsmestring og læring er fulgt opp.

I tråd med nasjonale og regionale føringer organiseres utviklingsarbeidet i skoler gjennom kompetanseordningen Dekomp. Gjennom tett samarbeid i hele regionen legges det til rette for utviklingsarbeid på tvers av kommunene med mål om å utvikle profesjonsfelleskapet på den enkelte skole i tråd med LK20. Lillesand er i sone(gruppe) med Birkenes.

BTI – Bedre tverrfaglig innsats, foregår på alle enheter. Implementering av digitale verktøy og tiltakskataloger er fortsatt under arbeid.

Arbeidet med barneverns/oppvekstreformen og temaplanen for barn og unge sees i sammenheng med arbeidet med BTI. Forebyggende plan og temaplan for barn og unge presenteres våren 2023. Dette er en

del av samfunnsdelen av kommuneplanens satsingsområde nr 2: Folkehelse, livsmestring og tilhørighet, og har fokus i hele kommunalområdet.

Skolene har også hatt fokus på implementeringen av ny læreplan, og de har jobbet med utvikling av profesjonsfellesskapene blant de ansatte.

Det jobbes godt med skolemiljøet på alle skolene. Elevundersøkelsen viser at skolene i Lillesand har en lavere andel av barn som opplever mobbing enn gjennomsnitt på nasjonalt nivå og i Agder (barnetrinnet), og ungdomstrinnet ligger på gjennomsnittet for Agder. Det jobbes hele tiden aktivt for at alle barn og unge skal oppleve et trygt og godt skolemiljø.

Lillesand voksenopplæring har i 2022 tatt imot mange nye flyktninger. De har tilpasset undervisningen etter behov knyttet til dette.

Videreutdanning

Kommunen har 7 lærere som deltar på videreutdanning skoleåret 2022/23.

Personal

Grunnskolen i Lillesand kommune har et stabilt personale. Den aldersmessige sammensetningen indikerer imidlertid at det har vært, og fortsatt vil bli behov for nye medarbeidere. Rekruttering er derfor viktig, og kommunen må fremstå som en god skolekommune både for brukere og ansatte. Så langt har det vært god tilgang på godt kvalifiserte medarbeidere.

Tilgangen til lærere oppleves god ved fellesutlysningen. I 2022 hadde vi 151 søkere, innværende år fikk vi 104 søkere.

Elever pr grunnskole 2022/23 (kilde: Skoleporten)

	Borkedalen skole	Brentemoen skole	Høvåg skole	Lillesand u-skole	Tingsaker skole	Justøy skole	Sum
1. trinn	50	24	20		39	7	140
2. trinn	68	21	20		37	9	155
3. trinn	47	19	22		39	10	137
4. trinn	45	25	20		44	10	144
5. trinn	65	20	26		47	1	159
6. trinn	68	18	29		46	8	169

Årsmelding 2022

7. trinn	57	25	23		55	3	163
8. trinn			25	138			163
9. trinn			31	133			164
10. trinn			18	137			155
Sum	400	152	234	408	307	48	1 549

Utvikling i antall elever pr grunnskole 2018-2022

	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
Borkedalen skole	421	418	403	401	400
Brentemoen skole	162	146	137	137	152
Høvåg skole	247	242	244	239	234
Justøy skole - montessoriskolen i Lillesand	41	48	53	48	48
Lillesand ungdomsskole	309	352	372	391	408
Tingsaker skole	328	322	314	314	307
	1 508	1 528	1 523	1 530	1 549

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet

	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
50-Felles skole	32 776	38 443	35 613	-2 830	-7,9 %
51-Høvåg skole	25 930	25 060	23 479	-1 581	-6,7 %
52-Borkedalen skole	33 627	34 165	33 502	-663	-2,0 %
53-Brentemoen skole	16 338	17 045	15 368	-1 677	-10,9 %
54-Tingsaker skole	25 697	28 475	27 975	-500	-1,8 %
55-Lillesand ungdomsskole	36 457	40 978	36 913	-4 065	-11,0 %
56-LVO - Voksenopplæringen	5 646	5 451	5 509	58	1,1 %

Årsmelding 2022

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	176 471	189 618	178 360	-11 258	-6,3 %

Kommentar til status økonomi

Skolesektoren samlet hadde et merforbruk i budsjettåret 2022 på 11,3 mill. kr. Korrigert for utgifter til pandemien er det reelle merforbruket 9,1 mill. kr. Sektoren opplever et stort fokus på tiltak for å redusere merforbruket ute hos de enkelte skolene og tjenesteområdene.

Enkelte enheter har fortsatt til dels stort merforbruk budsjettåret 2022 (viser til rapport fra den enkelte enhet).

Skole felles har et merforbruk på 2,8 mill. kr. I hovedsak skyldes dette økte utgifter til spesialskoler og elever med spesielle behov, samt skoleskyss. Vi har også hatt prosjektstilling knyttet til BTI.

Kommunens 5 grunnskoler har et samlet merforbruk på rundt 8,4 mill. kr. Det er store variasjoner mellom skolene, og 2-3 av skolene har store avvik. Voksenopplæringen går i balanse.

Skolene opplever at budsjettrammene er krevende. Lærernorm og lovpålagt spesialundervisning må dekkes inn. Det er særlig den store økningen i antall elever med ulike, spesielle behov for oppfølging som gir utfordringer. For de minste skolene blir dette spesielt krevende. Bl.a. på grunn av små klasser.

Skolene opplever et økende behov fra elever med ulike utfordringer. Og nytt er at andelen elever med ulike former for «skolevegring» og psykisk «uhelse» er stigende. Dette er utfordrende i forhold til både økonomisk og kompetanse. Ofte er det vanskelig å skille mellom hva som er en helseutfordring, og hva som er en utfordring skolene kan løse. Det jobbes mye med samhandling av tjenestene for barn og unge.

De økonomiske rammene til den enkelte skolen blir fordelt gjennom en tildelingsmodell. Det prøves ut ny tildelingsmodell for skoleåret 22-23.

Tildelingsmodellen vil våren 2023 bli gjenstand for en ny gjennomgang.

Generelt er det et stort press på skolene; lærernorm og større behov for tilrettelagt undervisning. (se ellers rapport fra den enkelte enhet).

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	173 876	186 292	172 857	-13 435	-7,8 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	14 379	13 847	14 884	1 037	7,0 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	17 440	18 528	13 133	-5 395	-41,1 %
Overføringsutgifter	7 962	5 346	4 338	-1 008	-23,2 %
Finansutgifter	1 891	3 701	826	-2 875	-348,0 %
Sum Driftsutgifter	215 548	227 714	206 038	-21 676	-10,5 %
Salgsinntekter	-7 349	-7 238	-6 052	1 186	-19,6 %
Refusjoner	-29 496	-29 773	-20 958	8 814	-42,1 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-2 232	-1 085	-668	417	-62,5 %

Årsmelding 2022

	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum Driftsinntekter	-39 077	-38 096	-27 678	10 418	-37,6 %
Netto resultat	176 471	189 618	178 360	-11 258	-6,3 %

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,00 %	5,71 %	7,71 %
Årlig sykefravær 2021	2,51 %	7,20 %	9,71 %
Årlig sykefravær 2022	2,40 %	5,68 %	8,08 %

Status sykefravær og HMS

Det har i flere enheter vært et høyt sykefravær. Enhetene melder at lite fravær skyldes forhold på jobb, men at det er noen sykemeldinger knyttet til høyt arbeidspress og opplevelse av og ikke strekke til. I store deler av 2022 var det mye koronarelatert fravær.

Flere enheter jobber med tema knyttet til arbeidsmiljø. Noen er i gang med, og andre skal i gang i 2023, programmet "En bra dag på jobben". Her kan man lettere identifisere og sette inn tiltak i forhold til nærvær/fravær.

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse - Grunnskole

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet
Prioritet				
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgifter	37,3 %	26,0 %	23,1 %	24,4 %
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	126 089	134 319	133 577	131 952
Produktivitet				
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	70,6	67,6	122,1	135,2
Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring (antall)	32,9	45,0	32,9	45,5
Dekningsgrad				
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	9,0 %	10,7 %	9,3 %	7,8 %
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	1,0 %	2,5 %	4,8 %	4,2 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	67,9 %	75,0 %	70,6 %	71,7 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn	62,8 %	71,7 %	68,9 %	69,2 %

(prosent)

Kvalitet

Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	44,8	45,3	42,7	42,7	43,3
--	------	------	------	------	------

Grunnlagsdata (Nivå 3)

Gruppestørrelse 2 (antall)	16,0	16,5	16,0	16,1	15,7
----------------------------	------	------	------	------	------

Felles skole

Tjenesteområdebeskrivelse

Felles skole er en samlepost for oppgaver som ikke har direkte tilknytning til den enkelte skole, bl.a. kommunalsjef med rådgivere, kulturskolen (BLINK), PP-tjenesten, Langemyr, skoleskyss m.m.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Måloppnåelse:

PPT

PP-tjenesten skal levere tjenester og hjelp i henhold til opplæringsloven, barnehageloven, kommunale føringer, vedtak og satsinger. PP-tjenesten skal være tilgjengelig for skole, barnehage og øvrige instanser i kommunen, og eksterne instanser som spesialisthelsetjenesten og Statped.

Høsten 2022 har PPT ikke hatt kapasitet til å gjennomføre det systemiske arbeidet i henhold til opplæringsloven og barnehageloven.

Vi ser en økning av henvisninger vedrørende behov for undervisning på alternativ opplæringsarena og mange elever med behov for fritak fra opplæringsplikten.

PPT har fortsatt mange individsaker som har vært omfattende og krevd mye ressurser og kompetanse. Vi ser at utfordringene fra i fjor er fortsatt gjeldende. Dette er særlig elever fra 10-16 år med større psykiske vansker, skolefravær/vegring og atferdsmessige utfordringer.

I 2022 har det vært et stort trykk på henvisninger, behov for utredning og sakkyndighetsarbeid som medfører at PPT har mindre kapasitet til å delta i systemisk arbeid og veiledning (jmf PPT sitt mandat om systemisk arbeid og organisasjonsutvikling). Dette gjelder både skole og barnehage.

PPT har fått økte oppgaver på bakgrunn av at spesialisthelsetjenesten stiller krav til og forventer grunnutredning og utprøvd spesialpedagogiske tiltak i regi av PPT før henvisning til spesialisthelsetjenesten. De aller fleste barna får avslag fra ABUP eller fastlegen, med begrunnelse om at PPT i kommunen må gjøre et sakkyndighetsarbeidet rundt barnet først. Det går dermed mye ressurser til dette i løpet av året.

Saksmengde

382 aktive personsaker i perioden 1.1.22 til 31.12.22.

290 aktive personsaker, dvs barn og voksne som arbeides med pr. 31.12.22.

97 saker ble avsluttet i løpet av året.

I 2022 mottok PPT 98 nye henvisninger.

PPT har i tillegg mottatt flere rehenvvisninger. Disse har ikke blitt registrert som nye henvisninger inn i systemet slik at det vises i statistikken på henviste saker. Tallet på henvisninger er derfor **mye høyere** enn 98 nye henvisninger.

Til sammenligning var det i perioden 01.01.21 til 31.12.21: 94 nye henvisninger.

Alle individuelle saker fra 1.1.2021 – 31.12.2021 fordelt på alder:

0-5 år - 30 saker

6-10 år – 85 saker

11-13 år – 106 saker

14-16 år – 132 saker

17-19 år – 11 saker

Over 20 år 18 saker

Generelt:

Barn og ungdommers utfordringer krever at PP-tjenesten har høy kompetanse på psykisk helseutfordringer. PP-tjenesten må øke kompetansen på dette området, og i tillegg få økt veiledningskompetanse til skole og barnehage på systemisk nivå. Med økt kompetanse og tilstrekkelig tid vil PPT stå bedre rustet til å imøtekomme behovene og kunne arbeide forebyggende.

Året 2022 har vært krevende for PPT. De har hatt barn som har måttet vente å få igangsatt sin sak. De har hatt og har fortsatt lang saksbehandlingstid på individsaker.

For å kunne gi tilstrekkelig gode tjenester i henhold til lovverket vil PPT styrkes med en 100% stilling fra og med 1. 8. 2023. Dette innebærer også økt kompetanse på logopedi.

Kulturskolen i Birkenes og Lillesand (BLINK)

Aktiviteten i BLINK fordeler seg med ca. 36% i Birkenes og 64% i Lillesand. Om lag 260 barn og unge mottok individuell instrumentalopplæring eller gruppeundervisning i 2022. Kulturskolen når også mellom 100 - 130 elever gjennom korpsundervisning, som delvis er finansiert via kulturskolen ved at dirigenter og instruktører er ansatt og lønnet gjennom BLINK. Av de elevene som genererte egenandeler, gikk vel 90 elever på dans og ca. 40 på teater. Teatertilbudet ble opprettet fra skoleåret 20/21 i begge kommuner. Gledelig å se at dette tilbudet har god rekruttering, og nå har etablert seg som et stabilt tilbud.

Det er fortsatt til dels lange ventelister til kulturskolen, spesielt i Lillesand. Høsten 2022 var tallet 108. Mange av disse har stått lenge på venteliste, som er årsaken til at mange takker nei til tilbud siden de har mistet interessen.

På sikt trenger BLINK egnede, lovlige og fremtidsrettede lokaler spesielt i Lillesand for å kunne utvikle tilbudet faglig og for å bedre ressursutnyttelsen. Det har de siste årene blitt brukt betydelige administrative ressurser på utfordringene knyttet til lokaler. I Lillesand er BLINK fra august 2022 inne i nye, men midlertidige lokaler på Sjømannshjemmet. Lokalene er ikke godt egnet til kulturskoleundervisning, da det ligger begrensninger fra arbeidstilsynet som sier at vi kun kan være 2 personer pr undervisningsrom. Lokalene kan derfor kun brukes til individuell undervisning. Konsekvensen av dette er at noe gruppeundervisning er satt på vent, mens annet er flyttet til Birkeland eller andre lokaler i Lillesand. Det er imidlertid nå planer om å få i gang bl.a. Gruppetilbud i musikk (instrumentkarusell) på Birkeland fra høsten 2023. Tilbudet blir da også gitt til Lillesandselever.

Situasjonen i forhold til lokaler er bedre i Birkenes, med base på Valstrand kulturarena. Vi opplever imidlertid utfordringer i forhold til bl.a. sambruk, og ser svært positivt på at dette nå er planlagt utbedret.

Begge kommuner ligger i nedre del av statistikk i forhold til bevilgning til kulturskole både nasjonalt og i Agder (Henholdsvis som nr. 338 og 339 av 357 kommuner nasjonalt. Kostra 2021). Høy andel elever som deltar på gruppetilbud gjør at spesielt Birkenes scorer bra på nasjonal statistikk i forhold til elevtall (GSI).

Personal

I kommunalsjefens stab er det 3,4 årsverk til rådgivere. I 2022 ble det også brukt 0,4 årsverk til implementering av BTI og arbeid med kompetanseløftet.

PPT

5 ansatte i 100 % fagstillinger som PP-rådgivere
100 % stilling som avdelingsleder med rådgiveransvar.
30 % merkantil ressurs

Fra august 2022 var PPT underbemannet grunnet sykemeldinger og svangerskapspermisjoner.

Det er vanskelig å finne vikarer som er kvalifiserte som kan inngå i korttidsvikariater eller som vikarer i 6 – 8 måneder.

Kulturskolen i Birkenes og Lillesand (BLINK)

5,6 årsverk fordelt på 16 ansatte bekrefter at BLINK har mange små stillinger. Dette medfører utfordringer i forhold til de ansattes opplevelse av eierskap og tilhørighet til arbeidsplassen, samt at det gjør utviklingsarbeid krevende.

Pr i dag underviser de ansatte på 7 forskjellige undervisningssteder. Dette gir utfordringer i forhold til å bygge et godt arbeidsmiljø. Kulturskolen skal uansett fortsette å gi desentralisert undervisning i Høvåg og på Engesland, men ønskelig å konsentrere undervisningen til færre arenaer, spesielt i Lillesand.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	32 776	38 443	35 613	-2 830	-7,9 %

Kommentar til status økonomi

Skole felles har et merforbruk på drøyt 2,8 mill. kr. I hovedsak skyldes dette økte utgifter til spesialskoler og elever med spesielle behov, samt skoleskyss. Vi har også hatt en prosjektstilling knyttet til BTI.

Kulturskolen i Birkenes og Lillesand (BLINK)

Mindreforbruk skyldes hovedsakelig lavere lønnsutgifter enn budsjettet, da noen stillinger ikke har vært besatt hele året og det har vært sykemeldinger. Det har også vært lavere inntekter enn budsjettet i forhold til egenandeler i 2022. Dette skyldes i stor grad at dansetilbudet lå nede store deler av høsten.

Kulturskolen BLINK - personal	2021	2022
Bemannings	5,6	5,7
Sykefravær i %:		
1-16 dager	0,4 %	2,1 %
17 dager+	3,5 %	5,0 %
Sum	3,9 %	7,1 %

Kulturskolen BLINK - Regnskap/budsjett (tall i tusen)	2021	2022
Bevilgning budsjettområde drift	2 642	2 611
Netto avsetning til eller bruk av bundne fond	0	0
Merforbruk	31	
Enhetsleder Jo Eskild		

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,13 %	4,69 %	5,82 %
Årlig sykefravær 2021	1,19 %	5,62 %	6,81 %
Årlig sykefravær 2022	0,74 %	12,14 %	12,88 %

Status sykefravær og HMS

Det er en markert økning i sykefraværet fra 2021 til 2022. Dette skyldes bl.a. langtidssykemeldinger i kommunalsjefens stab, hos PPT og SPT. Sykemeldte har fått oppfølging, og det er gjort tilrettelegginger i den grad det er mulig og hensiktsmessig.

Flere av disse er på vei tilbake i jobb, og vi ser en nedgang i sykefraværet ved starten av 2023.

Høvåg skole

Tjenesteområdebeskrivelse

Enheten har fokusert på fokusområdene som ligger både på kommunenivå (Dekomp), og på skolenivå (LU/Dembra). Gjennom deltagelse i ulike prosjekter har enheten gjennom året forbedret sine standarder og strukturer. Sektoren har jobbet samlet, og kursen er satt gjennom skolesektorens kvalitetsplan.

Satsningsområdene for Høvåg skole blir å få et godt utviklingsarbeid gjennom arbeidet med LU-prosjektet, samt å fortsette å jobbe med en tydelig og strukturert innarbeiding av læreplanen LK20.

SFO har påbegynt arbeidet med å implementere den nasjonale rammeplanen for SFO i 2022, og vil fortsette dette arbeidet i 2023.

Driftsmessig har 2022 vært et år hvor det er blitt gjort enkelte justeringer med selve skolebygget. 30 % av kledningen er byttet og malt i løpet av sommeren. Det er byttet 23 vinduer som skal føre til bedre stabilitet i temperaturer inne. Ellers er skolebygget og Høvåghallen i god stand. I skolegården har det blitt lagt nytt kunstgress på fotballbanen til barneskolen. Det er også gjort noe med dreneringen i bakken under dekket. Bakken fra skolegården opp til Høvåghallen er blitt asfaltert og forbedret.

På SFO har ventilasjonsanlegget i hallen blitt forbedret

Det vil være et behov å få gjort noen endringer på SFO-kjøkkenet for at det skal tilfredsstille kravene til Mattilsynet mht. matservering. Prosessen er i gang, og ønsket er at man får noe av investeringsmidlene fra driftsavdelingen i 2023 for å kunne gjennomføre oppgraderingen.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Enheten har dette året hatt hovedfokus på arbeid med Lærerutdanningsoppdraget (LU). Våren og høsten 2022 hadde Høvåg skole henholdsvis 22 og 25 studenter som hadde praksis på skolen. I uke 12 hadde studentene selvstendig veiledet praksis (overtakelsesuke) med 4 eksterne praksislærere, mens pedagogene hadde utviklingsarbeid borte fra skolen.

Av annet pedagogisk utviklingsarbeid som drives på skolen kan nevnes Dembra. Påbegynt høsten 2021: "Hvordan kan man forebygge trakasserende språk blant barn og unge". Dette er et program og arbeid som vi jobbet med sammen med Arkivet og UiA. Samarbeidet ble avsluttet desember 2022, men skolen fortsetter med å implementere forebyggende temaer i vår "plan for sosial og emosjonell kompetanse".

Skolen startet også to FOU-prosjekter i samarbeid med UiA i desember. Undervisningsopplegg skal planlegges og utvikles sammen med UiAs samfunnsfagseksjon. Høvåg skole har totalt fått 280.000 kr i

“såkornsmidler” (FOU-midler som deles ut av Lærerutdanner-seksjonen på UiA) for å gjennomføre de to prosjektene i 2023.

Personal

Ved oppstart nytt skoleår hadde Høvåg skole 4 nyansatte pedagoger, 4 i vikariat. Skolen hadde 6 pedagoger som gikk ut i permisjon i august. Skolen “kuttet 2 lærerstillinger, en miljøterapeut, denne stillingen ble ikke erstattet (90 % stilling). Skolen har 2 læringer i barne- og ungdomsarbeiderfaget og ansatte 2 nye læringer fra august.

Vernerunden 2022 ble gjennomgått med tillitsvalgte og presentert for personalet. Det meldes om godt arbeidsmiljø på skolen og stort sett om ok fysiske arbeidsforhold. Punkter hvor det er flest kommentarer er på temperatur og ventilasjon.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	25 930	25 060	23 479	-1 581	-6,7 %

Kommentar til status økonomi

Høvåg skole har et merforbruk på 1,6 mill. kr. i 2022.

Høvåg skole har små klasser. Med et gjennomsnitt på ca.20 elever per klasse (12 klasser) gir ikke dette nok inntekter til å dekke ressursbehovene til klassene etter føringene som ligger i «lærernormen». I tillegg er det utfordrende økonomisk med en 1-10 skole. Budsjettet for 2022 ble satt i 2,9 mill. Regnskapet viste at vi hadde klart å spare inn omtrent 1,3 mill. av dette.

Deler av overforbruket skyldes flere vedtak på spesialundervisning, sos. ped. oppfølging og bruk av alternative opplæringsarenaer. Noe skyldes også utbetaling av overtidstimer til pedagoger i forbindelse med corona

Det er i hovedsak lønn som utgjør merforbruket på skole. Rektor, tillitsvalgte og administrasjonsteamet har sett på behov for ressurser i årene fremover, og lagt en plan på nedbemanning fra sommeren 2022 og videre nedbemanning sommeren 2023. Skolen skal bemanne ned med totalt 2,5 pedagoger og 1,5 miljøarbeiderstillinger. Man vil derfor ikke se full effekt på regnskapet før årsregnskapet i 2024. Det meste av nedbemanningen kan dekkes ved pedagoger som bytter jobb, permisjoner og videreutdanning for pedagoger, slik at det ikke vil være behov for å si opp noen.

Tiltak skole:

- nedbemanne 0,5 pedagogstilling
- minske funksjonsstillinger til pedagogene noe
 - spes.ped.koordinatorstillingen fra 35 til 30 %
 - sos.lærerstillingen fra 30 til 18 %
 - IT-stillingen fra 35 til 30 %
- kun gi sos.ped.tiltak (miljøarbeider) til vedtaksberettigede elever

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,70 %	3,44 %	5,15 %
Årlig sykefravær 2021	2,74 %	1,30 %	4,05 %
Årlig sykefravær 2022	2,10 %	4,50 %	6,60 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet var relativt lavt gjennom hele året med totalt 6,6 % i 2022. Det meste av fraværet skyldes langtidsfravær (4,5 %). Dette gjaldt spesielt i januar og februar da vi hadde en del ansatte som strevde med Long-covid. Korttidsfraværet lå på 2,10 %.

Borkedalen skole

Tjenesteområdebeskrivelse

Borkedalen skole og SFO har ca. 400 elever. Borkedalen skole er lokalisert i Bjørkeveien 12 vest for Lillesand sentrum. Skolen har et stort og variert uteområde med Borkedalsstemmen og gode turmuligheter rett utenfor døra. SFO har 140 barn som er en betydelig økning fra forrige år. Dette henger sammen med gratis kjernetid for 1. klasse.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

I 2022 har kommuneplanens satsingsområde nr. 2: Folkehelse, livsmestring og tilhørighet stått sentralt i arbeidet på enheten. Dette målet sammenfaller i stor grad med oppdraget i nasjonal læreplan for skolen, LK2020. Hovedoppgaven i enheten er å skape et trygt og godt læringsmiljø for alle elever, og et godt arbeidsmiljø for ansatte. Starten av året var preget av siste bølge med koronaepidemien, og det hadde konsekvenser for arbeidet med å nå målsettingene i form av lavere måloppnåelse enn ønsket.

Hovedoppgavene for skolen dette skoleåret har vært implementering av nye læreplaner med fokus på kompetanse i digitale ferdigheter, skolemiljø og ledelse av endring. SFO har jobbet med implementering av ny rammeplan. Vi er godt i gang med bruk av verktøyet BTI - bedre tverrfaglig innsats.

Skolen mottok flyktningelever høsten 2022.

Personal

Skole og SFO har ved inngangen til 2023 51,92 årsverk fordelt på 60 ansatte. Av disse er 35 årsverk pedagoger, 13 årsverk fagarbeidere, i tillegg til adm.ressurs. Det ble høsten 2022 tilført stillinger i forbindelse med opplæringstilbud til flyktningelever. Enheten har gjennomgående hatt relativt høyt sykefravær. Høsten 2022 gjennomførte enheten personaltur med tema arbeidsmiljø og skolemiljø.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
--------	---------------	---------------	----------------	------------	-----------

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	33 627	34 165	33 502	-663	-2,0 %

Kommentar til status økonomi

Borkedalen skole har et merforbruk på 0,66 mill. kr i 2022. Dette skyldes i all hovedsak merforbruk på lønn pga. tiltak rundt barn med særskilte behov og opprettelse av språkundervisning for flyktninger. Det ble tilført midler i revidert budsjett, og dermed er ikke avviket større. Samtidig har SFO et positivt avvik gjør at merforbruket blir lavere for enheten.

Det ble ikke satt inn vikar i stillinger der ansatte er i ulønnet permisjon etter endt sykemeldingsperiode.

Det har vært en stram økonomistyring på innkjøp i forhold til det som er budsjettert.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,55 %	4,77 %	7,32 %
Årlig sykefravær 2021	2,44 %	11,51 %	13,95 %
Årlig sykefravær 2022	2,40 %	5,79 %	8,18 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet varierer i løpet av året. Det er et mønster i at vi starter med et lavt sykefravær ved skolestart, som blir høyere midt i skoleåret og synker mot slutten av skoleåret. HMS-teamet har i løpet av året jobbet med verktøyet "En bra dag på jobben" fra Statens arbeidsmiljøinstitutt, for å identifisere utfordringer og sette inn gode tiltak. Det er utarbeidet i en plan ut i fra hva de ansatte opplever som mest utfordrende i arbeidshverdagen.

Brentemoen skole

Tjenesteområdebeskrivelse

Brentemoen skole ligger sentralt plassert i Lillesand sentrum. Brentemoen er en barneskole med elever på 1.-7.trinn. Skolen har 7 klasser, med en klasse på hvert trinn. En elevtallsvekst siste år gjør at elevtallet i dag ligger rett i overkant av 150. Skolen har i tillegg en SFO med ca. 50 barn.

Totalt har enheten en bemanning på 25 fast ansatte.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Enheden har dette året videreført fokuset på fagfornyelsen, både gjennom læringsmodulene fra Udir, og gjennom eget arbeid i forhold til å forstå den nye læreplanens sentrale føringer, ord og begreper.

Enheden har også jobbet mye med utvikling av profesjonfellesskapet internt på skolen. Her utarbeides det etter hvert ulike dokumenter for å skape felles forståelse og gode rutiner for samarbeidet. I dette arbeidet har det også vært fokus på det tverrfaglige samarbeidet på tvers av sektorene i kommunen.

Enheten jobber med forebyggende arbeid i forhold til elevmiljøet.

Fortsatt kommer enheten godt ut på de ulike brukerundersøkelsene som tas, og har relativt lave "mobbetall".

Personal

Bemanningen består av 17 pedagoger, 4 miljøarbeidere, lærlinger, studenter og personer i språkpraksis, i tillegg til administrasjonen med en rektor, en assisterende rektor, en sfo-leder og en merkantil ansatt.

I løpet av 2022 var det noen utskiftninger. Disse ble erstattet av vikarer.

Høsten 2022 ble det også ansatt pedagoger til å undervise flyktninger i særskilt norsk og for å undervise elever tospråklig i fagene. Til sammen ble det ansatt 3 personer, i til sammen 150% stilling.

I løpet av høsten 2022 fikk enheten også ansatte som gikk ut i langtidssykemeldinger. Store utfordringer i forhold til økonomi, og vansker med å skaffe vikarer, har gjort at disse ikke har blitt dekket inn fullt ut.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	16 338	17 045	15 368	-1 677	-10,9 %

Kommentar til status økonomi

Brentemoen skole hadde et merforbruk på 1,7 mill. kr. Det tilsvarer 10,9%.

Merforbruket er redusert i forhold til året før.

Enheten hadde svært stramme rammer for 2022. Selv om enheten over tid har bemannet ned til et minimum er ikke rammene vide nok til å klare bemanningsnormene som er gjeldene. Verken på skolen eller i sfo. Det betyr at mer enn 100% av det tildelte budsjettet gikk til lønn. Enheten er likevel avhengig av å kunne handlene inn materiell og utstyr som er nødvendig for skoletilbudet.

Enheten mottok et stort antall flyktninger gjennom 2022, og har nå 25 % flerspråklige elever på skolen.

SFO

SFO har ikke inntekter nok til å dekke inn bemanningsnormen med faste ansatte. SFO benytter også "ansatte" gjennom personer på VTA (varig tilrettelagt arbeid), lærlinger og personer i språkpraksis.

Oppsummering tiltak

Enheten har gjennom 2022 hatt en liten elevtallsvekst gjennom ankomne flyktinger. Denne elevtallsveksten vil gjøre at rammene fremover økes litt, men det vil uansett ikke være nok til å hente inn det nødvendige.

Enheten har små muligheter til å gjøre besparelser på lønn til pedagoger eller miljøarbeidere.

En liten besparelse vil enheten gjøre ved å redusere den merkantile støtten i administrasjonen fra 01.08.23 med 32%, og vil etter det ha en merkantil kun i 50% stilling. Dette vil gi en besparelse på ca. 0,2 mill. kr.

Det er ingen muligheter til å gjøre kutt i bemanningen på SFO.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,20 %	9,47 %	11,67 %
Årlig sykefravær 2021	3,03 %	5,15 %	8,18 %
Årlig sykefravær 2022	3,07 %	3,15 %	6,22 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet ligger litt høyere enn det burde grunnet noen langtidssykemeldte.

Det ligger likevel under 7%.

Gjennom 2022 har det vist seg nesten umulig å oppdrive vikarer ved sykefravær. Enheten har derfor ikke klart å dekke inn alle vedtakstimer knyttet til behovene elevene har.

Tingsaker skole

Tjenesteområdebeskrivelse

Hovedmålet for skolen er at elevene skal oppleve trivsel og læring hver dag. Tingsaker skole er en to-parallell barneskole med elever fra 1. - 7. trinn. Elevtallet gikk svakt ned fra 314 til 307 i 2022 pga små barnekull.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Hovedmålet for skolen er at elevene skal oppleve trivsel og læring hver dag. Elevundersøkelsene visere jevnt gode resultater når det gjelder læringsmiljø, trivsel og mobbing/krenkelser over flere år. Dette skyldes hovedsakelig høyt fokus og vedvarende arbeid fra alle ansatte. Faglige resultater fra 1.-4. klasse har hatt en vedvarende økning de siste fire årene slik at vi nå er omtrent på nasjonalt nivå. Tidlig innsats 1.-4. klasse vil derfor bli videreført. De faglige resultatene etter 5.- 7. klasse har over år vært gode og omtrent på nasjonalt nivå.

Personal

Skolebudsjettene blir styrt av budsjettfordelingsmodellen mellom skolene. Elevtallet danner hovedgrunnlaget for fordelingen. Dette har medført at Tingsaker skole det siste året har hatt en stabil bemanningen i tråd med elevtallet.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	25 697	28 475	27 975	-500	-1,8 %

Kommentar til status økonomi

Tingsaker skole og SFO har et samlet merforbruk på 0,5 mill. kr i 2022. Korrigert for utgifter til pandemien er det reelle merforbruket 0,2 mill. kr. Det har også vært ekstra utgifter tilknyttet flyktninger som ikke er fullt ut mottatt budsjettmidler til på 0,2 mill. kr. Takket være god økonomistyring og svært lite bruk av vikarer er driften i balanse når man ser bort fra utgifter til pandemien og flyktninger.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,50 %	6,44 %	8,94 %
Årlig sykefravær 2021	3,48 %	3,17 %	6,65 %
Årlig sykefravær 2022	3,38 %	5,31 %	8,69 %

Status sykefravær og HMS

Tingsaker skole og SFO har samlet sykefravær på 8,7 % i 2022. 3,4 % er korttidsfravær. De resterende 5,3 % er langtidsfravær. Det er grunn til å tro at det meste av dette fraværet ikke er jobbrelatert. Høyt arbeidspress og opplevelse av å ikke strekke helt til i arbeidshverdagen kan likevel være en del av det samla sykefraværet. Resultatet av den pågående arbeidsmiljøkartleggingen vil kunne gi bedre svar på dette.

Lillesand ungdomsskole

Tjenesteområdebeskrivelse

Lillesand ungdomsskole har i dag 15 klasser fordelt på tre trinn med fem klasser på hvert trinn. Skolen har 410 elever og 60 tilsatte. Skolen er organisert med en avdelingsleder på hvert trinn og det er knyttet en miljøveileder opp mot trinnet.

Lillesand ungdomsskole tar imot elever fra fire barneskoler.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Hovedmål fra kommuneplanen

Mål 2.1: Alle innbyggere opplever livsmestring, opplever seg nyttige og har innflytelse på eget liv.

Strategi:

Personalet skal sikre faglig, sosial og emosjonell støtte for alle elevene.

Personalet skal få en omforent forståelse for hva som ligger i begrepet barns beste-vurdering slik at eleven rustes for livet.

Kommentar:

Hovedmålet for Lillesand ungdomsskole er å ivareta skolens doble oppdrag: danningsoppdraget og utdanningsoppdraget. For å ivareta de tverrfaglige temaene i overordnet del av læreplanen arbeider skolen etter BTI-modellen. Skolen har et samarbeid med enheter innenfor kommunalrådene oppvekst og velferd, samt eksterne aktører ved behov. Skolen er en MOT-skole og MOT sin verdier gjennomsyrrer hvordan de ansatte møter elevene. Skolen bruker DEMBRA sin ressursbank aktivt i undervisningen og DEMBRA sine prinsipper som skal nedfelles i skolens årsplaner.

Ungdomsmiljøet er i endring og skolen skal gi elevene redskaper slik at de er rustet for fremtiden.

Personal

Høye spes.ped tall og behov for alternative opplæringsarenaer.

For å kunne følge opp vedtak gitt av PPT, har det derfor vært nødvendig å tilsette flere ansatte enn budsjettet.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	36 457	40 978	36 913	-4 065	-11,0 %

Kommentar til status økonomi

Enheten har et merforbruk på 4,1 mill. kr i 2022 som utgjør et avvik på -11%.

Årsaken til merforbruk :

Budsjett er økt bare med 0,1 mill. kr. fra 2021 til 2022. Dette til tross for utvidet klasseantall (fra 14 til 15) på helårsbasis, som burde gitt en økning i budsjett på ca kr. 0,8 mill. kr. Skolen har økt elevtall fra 2021 til 2022 som også ble kommentert i 2.tertial og et svært høyt tall for spesialundervisning.

Lillesand kommune har ingen skole for elever med særskilte behov, det er derfor viktig at vi på Lillesand ungdomsskole kan tilby alternative opplæringsarenaer for enkeltelever. I 2022 hadde 22 % av elevene behov for spes.ped./sos.ped. 18 elever har behov for 1:1 oppfølging. Dette er svært høye antall.

For å kunne følge opp vedtak gitt av PPT, har det derfor vært nødvendig å tilsette flere ansatte enn stillingshjemlene tilsier. Dette har vært en årsak til merforbruket.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,29 %	6,99 %	8,28 %

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	2,03 %	11,92 %	13,96 %
Årlig sykefravær 2022	2,24 %	6,79 %	9,03 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet ved Lillesand ungdomsskole viser en kurve som er høy i 1.kvartal, noe lavere i 2. kvartal, lavest i 3.kvartal, før det stiger noe igjen i 4.kvartal. Sammenligner vi denne kurven med tidligere år ser vi at utviklingen er lik. Skolen påpeker at fravær er lavere i 2022 enn i 2021. Skolen har et høyt langtidsfravær, som blant annet skyldes korona og annen sykdom. Skolen følger opp sykemeldinger og legger til rette for å komme tilbake på jobb.

LVO - Voksenopplæringen

Tjenesteområdebeskrivelse

Tekstinnspill årsrapport 2022

Enheten utfører opplæring i norsk av flyktninger/asylsøkere og grunnskole for de som ikke har gjennomført dette i sitt hjemland.

Spesialavdeling for norske elever med psykisk utviklingshemninger.

Året har vært preget av krigen i Ukraina. Dette har ført til mange nye elever som kom i hovedsak sensommer og høst 2022. Vi hadde ved utgangen av 2021 59 elever, dette er økt til 97 elever pr. 31.12.2022.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Enheten har tatt imot mange elever på kort tid etter sommerferien. Dette har vært gjort i nært samarbeid med NAV/ Flyktningtjenesten. Nye elever blitt tatt imot på en trygg og god måte, og det gjennomføres norskkurs fire ganger i året. Dette blir gjort etter norsk kompetanse sine prøver. Det er også blitt gjennomført kurs i samfunnskunnskap på våren. Det er i den sammenheng gjennomført prøver i samfunnskunnskap og statsborgerprøve i mars. Det ble også gjennomført disse prøvene i september. Totalt er det 11 elever som har gjennomført grunnskolen med avslutning i juni. Det ble ikke avholdt eksamen for grunnskolen i Norge i 2022.

Personal

Det er ansatt 10 lærere ved skolen, dette utgjør 8 årsverk. I tillegg er det en fagarbeider i 50% stilling, og en rådgiver i 50% stilling. Rektor er ansatt i 100%. Det er en rutinert, dedikert og stabil ansatte gruppe som alle sammen bidrar til et felles mål. Arbeidsmiljøet anses som åpent og godt. Med økning i antall ukrainere vil det være naturlig å øke årsverket totalt noe fremover, men innenfor de budsjetterrammer som er lagt.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	5 646	5 451	5 509	58	1,1 %

Kommentar til status økonomi

Enheten har et mindreforbruk på 0,1 mill. kr i 2022. Det har vært overforbruk på lønnskostnader på 0,8 mill. kr grunnet mange nye deltakere fra Ukraina som har medført økning i lærertimer. Andre utgifter er i balanse, men det er blitt overført 1,1 millioner til fond i 2023. Dette på grunn av at enheten mottar en engangssum for elever fra Ukraina. Dette er inntektsført i 2022, men "halve" jobben gjøres i 2023.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,72 %	1,98 %	3,70 %
Årlig sykefravær 2021	0,97 %	1,91 %	2,87 %
Årlig sykefravær 2022	0,58 %	3,14 %	3,71 %

Status sykefravær og HMS

Enheten har et totalt sykefravær på 3, 7%. Dette er i hovedsak to langtidesykemeldinger som ligger til grunn for dette. Enheten har lavt sykefravær, og det har vært slik over svært lang tid. Jeg mener en av hovedgrunnene til dette er godt arbeidsmiljø.

Sektor for Barnehage

Tjenesteområdebeskrivelse

Sektoren har et overordnet ansvar for å drifte og utvikle barnehagene i tråd med nasjonale føringer og lokale prioriteringer. Sektorledelsen skal i samarbeid med barnehagene omsette målsettinger og prioriteringer til tiltak og handlinger. Videre har sektoren ansvar for oppfølging og koordinering av overordnet planlegging og ressursdisponering på området.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Alle barnehagene i kommunen er med i barnehagebasert kompetanseutvikling, sammen med barnehagene i Birkenes kommune. Målet er å heve kompetansen til alle ansatte i barnehagene og å øke kvaliteten på barnehagetilbudet i alle barnehagene. Det fokuseres på å støtte lederne i å drive utviklingsarbeid i enhetene.

Arbeidet med BTI – Bedre tverrfaglig innsats, som skal bidra til bedre kommunikasjon og samhandling mellom barnehage og ulike støttetjenester, foregår i alle enheter. Det er valgt digitalt verktøy for oppfølging på de ulike nivåene i modellen, og implementering av disse fortsetter.

Utfordring:

Både kommunale og private barnehager har tilpasset driften sin til det synkende barnetallet vi har hatt de siste årene. Nå har tallene stabilisert seg og vi har ca like mange barn født i 2022 som starter på skolen i 2023 . Alle barnehagene tar inn nye barn fortløpende og bemanner opp ved behov.

Antall barn pr alder barnehage i 2022 Utdanningsdirektoratet

	Eierform	Sum 2022	0 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år
Lillesand 2022	Alle	512	2	77	85	117	114	117
Avigo barnehage	Privat	37		4	4	7	11	11
Bergstø barnehage SA	Privat	32	0	5	5	9	7	6
Blåbæråsen barnehage	Kommunal	40		5	7	8	13	7
Borketun barnehage	Kommunal	51		5	12	6	13	15
Espira Sangereidåsen barnehage	Privat	89	1	20	16	23	19	10
Framsyn barnehage	Kommunal	47		7	11	2	11	16
Furulunden familiebarnehage Ans	Privat	10		2	1	2	2	3
Læringsverkstedet barnehage Avd Kaldvell	Privat	45	1	9	7	12	9	7
Møglestu Fus barnehage AS	Privat	45		5	6	10	13	11
Prestholt barnehage	Kommunal	48		6	5	19	7	11
Tripp-Trapp-Tresko AS	Privat	19		2	4	5	4	4
Villa Snøringsmoen barnehage	Privat	49		7	7	14	5	16
Sum kommunale		186	0	23	35	35	44	49

Sum private		326	2	54	50	82	70	68
--------------------	--	------------	----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Utvikling i antall barn pr barnehage 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Avigo barnehage	57	55	50	41	37
Bergstø barnehage SA	32	33	33	31	32
Blåbæråsen barnehage	77	72	63	52	40
Borketun barnehage	60	62	60	58	51
Espira Sangereidåsen barnehage		25	45	71	89
Framsyn barnehage	50	56	50	47	47
Furulunden familiebarnehage Ans	14	13	12	8	10
Læringsverkstedet barnehage Avd Kaldvell	65	43	49	45	45
Møglestu Fus barnehage AS	88	75	74	70	45
Prestholt barnehage	55	47	49	46	48
Tripp-Trapp- Tresko AS	21	22	21	19	19
Veslekollen Gårdsbarnehage	29	23	21		
Villa Snøringsmoen barnehage	54	54	60	52	49

Årsmelding 2022

Sum	618	580	587	540	512
Sum private	376	343	365	337	326
Sum kommunale	242	237	222	203	186
Andel private	61 %	59 %	62 %	62 %	64 %

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
60-Barnehage felles	74 933	71 716	72 466	750	1,0 %
61-Framsyn barnehage	8 921	8 141	8 597	455	5,3 %
62-Prestholt barnehage	8 894	8 459	9 556	1 097	11,5 %
63-Borketun barnehage	8 362	8 727	9 368	642	6,8 %
64-Blåbæråsen barnehage	8 595	7 862	9 085	1 223	13,5 %
Sum	109 704	104 905	109 072	4 167	3,8 %

Kommentar til status økonomi

Sektoren har et samlet mindreforbruk på 4,2 mill. kr i 2022. Korrigert for utgifter til pandemien er det reelle mindreforbruket 5,1 mill. kr.

Avviket skyldes i all hovedsak redusert tilskudd til private barnehager, samt stram og god økonomistyring i alle de kommunale barnehagene.

Enhetene har vært svært gode til å tilpasse driften til barnetallet (se ellers rapport fra den enkelte enhet).

Barnehageøkonomi er en del av «Lillesand 2024».

Sektoren og enhetene har jobbet svært godt med dette, og kan allerede i 2022 se resultater av innsparingen.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	49 943	47 663	49 295	1 632	3,3 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	2 298	2 690	3 077	388	12,6 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	68 600	63 574	65 388	1 814	2,8 %
Overføringsutgifter	5 190	5 166	2 973	-2 194	-73,8 %
Finansutgifter	559	453	57	-396	-690,9 %
Sum Driftsutgifter	126 591	119 546	120 791	1 244	1,0 %
Salgsinntekter	-7 325	-6 971	-7 839	-868	11,1 %
Refusjoner	-9 561	-7 671	-3 880	3 791	-97,7 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0	0,0 %

Årsmelding 2022

	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum Driftsinntekter	-16 886	-14 642	-11 719	2 923	-24,9 %
Netto resultat	109 704	104 905	109 072	4 167	3,8 %

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,98 %	10,26 %	13,23 %
Årlig sykefravær 2021	3,35 %	10,74 %	14,09 %
Årlig sykefravær 2022	3,28 %	7,21 %	10,49 %

Status sykefravær og HMS

Barnehagefelles har et samlet sykefravær på 10,49 % for 2022 og 7,21 % skyldes langtidsfravær.

En del av fraværet, spesielt i 1. og 2.kvartal, var korona-relatert.

Langtidssykefraværet var sykemeldinger som ikke skyldes forhold på arbeidsplassen.

Barnehagene jobber systematisk med oppfølging av sykemeldte, og med forebyggende arbeid. Sykefravær drøftes jevnlig i HMS team og medbestemmelsesmøter.

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse - Barnehage

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07		Landet
Prioritet					
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	21,7 %	13,5 %	13,1 %	14,2 %	13,8 %
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B)	201 375	204 874	186 290	182 861	192 156
Dekningsgrad					
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	87,3 %	85,3 %	82,5 %	87,1 %	87,7 %
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	94,0 %	94,4 %	91,7 %	93,3 %	93,4 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	97,8 %	99,4 %	97,3 %	97,1 %	97,1 %

Årsmelding 2022

Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)	38,2 %	37,1 %	42,7 %	55,4 %	51,4 %
Andel barn i kommunale barnehager som får spesialpedagogisk hjelp (prosent)	3,0 %	4,8 %	4,4 %	3,5 %	4,1 %
Andel barn i private barnehager som får spesialpedagogisk hjelp (prosent)	3,3 %	4,6 %	3,2 %	2,7 %	3,1 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (prosent)	109,0 %	100,0 %	78,7 %	83,9 %	86,2 %
Barn i barnehage (antall)	532	502	14 932	28 803	266 011
Kvalitet					
Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen (prosent)	43,8 %	45,3 %	45,8 %	42,7 %	41,6 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)					
Antall barn korrigert per årsverk til grunnbemanning, alle barnehager (antall)	5,6	5,6	5,7	5,8	5,7
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kr)	69	75	71	68	72
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager (f201, f211, f221) per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kr)	90	97	92	85	92

Barnehage felles

Tjenesteområdebeskrivelse

Felles barnehage er en samlepost for oppgaver som ikke har direkte tilknytning til den enkelte barnehage, bl.a. kommunalsjef med rådgivere, SPT, tilskudd og refusjoner til private barnehager m.m.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Avdeling for Spesialpedagogisk team (SPT) jobber med lovpålagte spesialpedagogiske vedtak etter Lov om barnehager kap. VII. *Spesialpedagogisk hjelp, tegnspråkopplæring m.m. (§§31-40)*

Spesialpedagogisk team (SPT) har samme verdigrunnlag, lovgrunnlag og retningslinjer som barnehagene og bruker arbeidsmåter som mange barnehager bruker i sitt daglige arbeid.

SPT jobber i hovedsak ut fra kommuneplanens samfunnsdel, satsingsområde 2, «folkehelse, livsmestring og tilhørighet». Kommunens verdier; åpenhet, respekt og humor etterleves i arbeidet til de ansatte.

SPT jobber for å få et inkluderende læringsmiljø i barnehagene:

“Alle barn opplever et godt og inkluderende læringsmiljø som fremmer deres trygghet, helse, trivsel og læring”

Hovedarbeidet i SPT er effektivisering av lovpålagte enkeltvedtak om spesialpedagogisk hjelp og logopedisk hjelp (ikke Helfo saker). Enkeltvedtakene fattes av barnehagemyndighet, på grunnlag av

sakkyndig vurdering fra PPT, og videresendes avdelingsleder for SPT som fordeler saker til ansatte i teamet.

SPT gir direkte spesialpedagogiske hjelp til barn, samt veiledning til barnehage og foresatte med utgangspunkt i sakkyndig vurdering og individuelle opplæringsplaner som utarbeides sammen. Det utarbeides årsrapport på alle barn med spesialpedagogisk vedtak.

SPT bruker BTI for å sikre samarbeid rundt barna. SPT har representanter i barnehagenes ressursteam. I tillegg er spesialpedagoger i teamet en del av barnehageteam, som er et samarbeid mellom SPT og PPT, med tilbud til alle barnehager om lavterskel observasjon og veiledning ut fra prinsippene om tidlig innsats og inkludering i barnehagen. Avdelingen samarbeider med alle instanser rundt barn og familie med spesialpedagogisk vedtak.

Avdelingen fungerer som en veiledende instans for barnehagene og får svært gode tilbakemeldinger på arbeidet og samarbeidet. Både på spesialpedagogisk arbeid, deltakelse i ressursteam og på systemsaker/lavterskel oppdrag i barnehageteam får SPT gode tilbakemeldinger. Fagmiljøet i avdelingen er i stadig utvikling og SPT har alltid et ansvar for å holde seg faglig oppdatert rundt saker/vedtak.

Personal

Tilstedeværelse, fravær og arbeidsmiljø i avdelingen:

Det er et godt arbeidsmiljø i SPT og de fleste av personalet i spesialpedagogisk team har vært stabilt over mange år. Avdelingen har per i dag 6,7 årsverk fordelt på 7 ansatte; avdelingsleder, spesialpedagoger, miljøterapeut og en spesialpedagog under logopedutdanning.

Saksmengde:

SPT følger barnehageåret og fordeler årstimer på 45 uker. Antall vedtakstimer/årstimer, varierer ut fra de enkelte barnas behov. SPT får kontinuerlig endring i arbeidsmengde ettersom nye vedtak fattes, vedtak endres eller kan avvikes, eller barn med behov starter eller slutter i barnehagen.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	74 933	71 716	72 466	750	1,0 %

Kommentar til status økonomi

Barnehage felles går med et mindreforbruk på 0,8 mill.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	3,38 %	3,13 %	6,51 %
Årlig sykefravær 2021	3,06 %	2,77 %	5,84 %
Årlig sykefravær 2022	2,25 %	5,60 %	7,85 %

Status sykefravær og HMS

SPT har hatt noe langvarige fravær høsten 2022 og noe kortvarige sykefravær fordelt ut over året. Langtidssykefraværet har vært sykemeldinger som ikke skyldes forhold på arbeidsplassen.

SPT jobber systematisk med oppfølging av sykemeldte, og med forebyggende arbeid. Personalet opplever at det er et godt arbeidsmiljø i SPT.

Framsyn barnehage

Tjenesteområdebeskrivelse

Framsyn barnehage er en barnehage stod ferdig våren 2014. Bygget har 5 avdelinger, og godkjenning til opptil 72 barn. Per desember 2022 har barnehagen hatt fire avdelinger åpne. Det har vært og er størst behov for barnehageplass til barn under 3 år.

Barnehagen må hvert år vurdere hvor mange avdelinger den skal organisere for, ut fra antall nye barn som søker plass i barnehagen, da alle barnehagene har løpende opptak.

Barnehagen har siden 2014 hatt stort fokus på de ansattes relasjonskompetanse. Kvalitetsplanen for barnehage og skole har relasjoner som et av tre fokusområder, dette er grunnmuren i barnehagens virksomhet. Barnehagen bruker Trygghetssirkelen som pedagogisk grunnmur, og var først i kommunen til å starte opp med Foreldreaktiv tilvenning i barnehagen. Modellen baster seg på "Jåttåmodellen".

Barnehagen jobber nå også med digital kompetanse og ledelse av utviklingsarbeid. Dette er de to andre fokusområdene i Kvalitetsplanen for barnehage og skole

Barnehagen har siden høsten 2014 vært Praksisbarnehage for Barnehagelærerstudiet på UiA i Kristiansand. Flere av barnehagens pedagoger har tatt veiledningspedagogikk. Barnehagen har vært med i flere forskningsprosjekt etter forespørsel fra UiA og blir sett på som et attraktivt praksissted for studenter.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Kommuneplanen 2. Folkehelse, livsmestring og tilhørighet. er kapitlet vi har særlig for øyet i vårt arbeid.

Barnehagen har gjennom foreldreundersøkelsen til Udir, scoret høyt på foreldres opplevelse av at barna føler seg trygge på personalet i barnehagen(4,8) At foreldre opplever de ansatte tar hensyn til mitt barns behov(4,7) Jeg opplever at de ansatte er engasjerte i mitt barn(4,9). 5 er høyeste score.

Barnehagen bruker BTI for å kunne gi barn og foreldre et mer helhetlig tilbud, og når de trenger mer enn det barnehagen kan tilby innenfor det allmennpedagogiske.

Barnehagen har hatt opplæring på UiA i digitale verktøy, via Undervisningverkstedet-
<https://www.uia.no/om-uia/prosjekter/undervisningsverkstedet>

Det er gjort innkjøp, som personalet har tatt i bruk sammen med barna. Vi kan nevne Blue-boot (programmering) og Piximakey(animasjon)

Barnehagen arbeidet med relasjoner i 2022 ved å bevisstgjøre de ansatte på på hvilken påvirkningskraft de har overfor barn og deres utvikling av eget selvbilde. Dette arbeidet vil videreføres i 2023.

Ved å delta på Rekomp og Barnehagenettverk får barnehagen støtte og inspirasjon til utviklingsarbeidet.

Leder har også deltatt på KS sin kursrekke og fått påfyll til det her også. Det har vært viktig å ikke ha for mange utviklingsprosjekter på gang samtidig. All forskning sier at har man flere vil man ikke lykkes. Vi har derfor valgt å kjøre det samme utviklingsarbeidet her som vi driver med gjennom Rekomp.

Personal

Barnehagen har en stabil bemanning og opplever at de ansatte trives godt.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	8 921	8 141	8 597	455	5,3 %

Kommentar til status økonomi

Framsyn barnehage har i 2022 et mindreforbruk på 0,5 mill. kr.

Årsakene til avvik er en økt inntekt grunnet foreldrebetaling, og refusjoner, mer spesifisert bemanning utifra barnetall og dermed mindreforbruk på lønn samt ansatte som har gått ut i ulønnet permisjon. Vikarene som settes inn har lavere lønnsnivå.

Barnehagen vil fortsette å bemanne etter barneantall, selv om barnehagen i Høvåg må ha ekstra mulighet for å ta inn barn i løpet av året. Dette er den eneste barnehagen med kapasitet. Foreldre har rett på barnehageplass. Målet med budsjettstyringen er alltid balanse ved årets slutt.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	3,40 %	10,43 %	13,83 %
Årlig sykefravær 2021	3,60 %	10,84 %	14,44 %
Årlig sykefravær 2022	3,28 %	3,51 %	6,79 %

Status sykefravær og HMS

Barnehagen er godt fornøyd med et økende nærvær. Enheten har satt i gang forebyggende tiltak sammen med BHT Falck helse. Både på den fysiske og den psykiske belastningen det er å arbeide i en barnehage. Barnehagepersonalet er topp fem på listen over yrker som opplever stor emosjonell belastning på jobb. Tiltaket går ut på at har hatt observasjon av hvordan personalet bruker kroppen sin i arbeidet. Målet med dette arbeidet er å forebyggende for mange av de typiske skadene som ofte dukker opp blant ansatte i en barnehage. Når det gjelder det emosjonelle, vil det kjøres en økt på det sammen med Falck helse. Disse to tingene vil bli fulgt opp senere dette kalenderåret. Og generelt gjennom året.

Det er synd at det å bruke Bedriftshelsetjenesten er så kostbart.

Prestholt barnehage

Tjenesteområdebeskrivelse

Prestholt barnehage er en 3-avdelingsbarnehage for barn fra 1-5 år. Høsten 2022 hadde vi 49 barn.

Sammensetningen av gruppene endres hver høst med utgangspunkt i søkermassen. Det var en liten nedgang i antall fylte plasser fra høsten 2022 da et stort kull barn gikk fra å være 2 år til å bli 3 år.

Barnehagen har natur og uteliv som profil og bruker aktivt turområdene i nærmiljøet som leke- og læringsarena. Det legges vekt på at barna skal bli godt kjent i Lillesands fine natur, oppleve glede og mestring på turene. Bruk av naturen har gevinst på barnas fysiske og psykiske helse, og danner en fin ramme for barns oppvekst. På turene har barnehagen blant annet fokus på miljøvern og bærekraftig utvikling.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

En trygg og god barndom

Jfr. Kommuneplanens mål og strategi skal barnehagen være helsefremmende, jobbe kontinuerlig for å ha et inkluderende leke- og læringsmiljø, og sikre nulltoleranse mot krenkelser og mobbing. Gjennom satsningsområdet "relasjoner og barns medvirkning" jobber de enheten systematisk med relasjonskartlegging, observasjoner, barnesamtaler og tilrettelegging av gode lekemiljøer. Et godt og trygt foreldresamarbeid vektlegges også høyt.

Barnehagen gjennomførte den nasjonale foreldreundersøkelsen i november 2022 med gode resultater. Den totale tilfredsheten er på 4,8 av 5 mulige poeng. Innenfor tema som "barns trivsel, vennskap og lek" skåret vi 4,9 poeng. Gjennom deltakelse i Utviklingsnettverk og Barnehagenettverk får barnehagen støtte til utviklingsarbeidet. Støtten gis av rådgivere, styrerkolleger, ressurspersoner og Universitetet i Agder.

Tidlig innsats

Foreldresamarbeid og tidlig innsats har høyt fokus. Enheten følger BTI modellen og har gode rutiner for bruk av ressursteam og barnehageteam, hvor barnehagen får veiledning fra spesialpedagoger både på individ- og systemnivå. Barnehagen opplever i stadig større grad at tiltak rundt enkeltbarn kan reduseres eller avsluttes før skolestart.

Digital kompetanse

Enheten jobber for å øke vår kompetanse i bruk av digitale verktøy som skal bidra til barns lek, kreativitet og læring. Barnehagen har hovedsaklig hatt fokus på verktøy vi kan bruke ute i naturen.

Personal

Ved utgangen av 2022 hadde Prestholt barnehage 11,5 årsverk fordelt på 14 ansatte på ansvar 43200, og 0,6 årsverk på ansvar 43210 - styrket bemanning. Dette er en liten nedgang på 0,8 årsverk fra forrige barnehageår.

I tillegg har enheten 2 lærlinger i barne- og ungdomsarbeiderfag, og tar imot elever fra videregående i YFF.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	8 894	8 459	9 556	1 097	11,5 %

Kommentar til status økonomi

Prestholt barnehage har et mindreforbruk på 1,1 mill. kr. for 2022. Dette skyldes hovedsakelig mindreforbruk på lønn pga reduksjon i årsverk.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,29 %	13,32 %	15,61 %
Årlig sykefravær 2021	3,25 %	11,02 %	14,27 %
Årlig sykefravær 2022	3,54 %	8,20 %	11,74 %

Status sykefravær og HMS

Prestholt barnehage har et samlet sykefravær på 11,74 % for 2022. 8,2 % skyldes langtidsfravær, hvor noe er korona relatert. Barnehagen jobber systematisk med oppfølging av sykemeldte, og med forebyggende arbeid. Sykefravær drøftes jevnlig i HMS team og medbestemmelsesmøter. Det er viktig at barnehagen setter innsatsen inn mot å jobbe mer forebyggende så langt det er mulig, blant annet med IA bransjeprogram.

Borketun barnehage

Tjenesteområdebeskrivelse

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng (rammeplanen for barnehagen).

Enheten har hatt et varierende barnetall i løpet av året, men hatt tilnærmet fulle barnegrupper. Dette skyldes overkapasitet av barnehageplasser i kommunen, som gjør at vi må ta inn barn fortløpende gjennom hele året.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Barnehagen og dens ansatte er særdeles opptatt av tidlig innsats i arbeidet som utføres og har alltid med seg filosofien: *Det finnes ikke vanskelige barn, men barn som har det vanskelig*. Personalet har dermed et tett samarbeid med foresatte og ser på dette som svært viktig for barnets utvikling, trivsel og oppfølging. Det blir satt av mye tid og ressurser for å gjennomføre samtaler og veiledning med foresatte. Enheten har og tett samarbeid med andre instanser om enkeltbarn, grupper og veiledning av ansatte i det direkte arbeide med barn og foresatte. Enheten opplever god måloppnåelse på dette feltet. Dette ser vi bl.a. ved at vi har en høy tillit hos foresatte, vi har barn som er trygge i barnehagen og har gode relasjoner med de ansatte og andre barn. Foreldreundersøkelsen ga bekreftelse på dette, der vi fikk gode tilbakemeldinger på at foresatte mente at barnehagen var et trygt sted for barna å være og at barna hadde gode relasjoner med de ansatte.

Enheten deltar i re-komp som er et regionalt kompetansehevingsprogram der hensikten er å utvikle barnehagens samlede kunnskap, ferdigheter og holdninger. Dette er vi på god vei med gjennom utviklingsarbeidet som er knyttet til satsningsområdene.

De ansatte har blitt kurset eksternt og internt innenfor satsningsområdene. Vi har og arbeidet videre med "barnas verneombud" (Stine Sofies stiftelsen), der vi har bl.a blitt videre kurset i teamet vold og overgrep.

Dette bidrar til å øke kunnskapen og bevisstheten blant de ansatte innenfor ulike områder vi arbeider med

Alt dette kan sees i sammenheng med kommuneplanen under mål 2.1-2.4.

Personal

Enheten har hatt ca. 14 årsverk gjennom året. Grunnet barnegrupper som forandres i løpet av året, har denne variert noe. Men det har hele tiden blitt bemannet etter antall barn som har barnehageplass i enheten. I tillegg hadde enheten en lærling, første halvår og to lærlinger, andre halvår. Barnehagen har tatt i mot elever fra voksenopplæring i språkpraksis og hatt elev fra blå kors videregående skole i praksis.

Det har vært et stabilt personal uten særlige utskiftninger.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	8 362	8 727	9 368	642	6,8 %

Kommentar til status økonomi

Borketun barnehage har et mindreforbruk på 0,6 mill. kr. Dette skyldes hovedsaklig refusjoner for sykefravær. Det er brukt vikarer som har mindre i lønnsutgifter enn den som er fast ansatt. Det har og vært sykefravær der det har kommet inn refusjoner hvor det ikke har blitt satt inn vikar, grunnet vanskeligheter med å få inn vikarer.

Det er en feilpostering i budsjettet på art 15500 på 0,043 mill (Avskrivning bundne fond). Denne skulle vært ført på ansvaret til Brentemoen skole, og må trekkes ut av enhetens regnskap.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	3,50 %	7,67 %	11,17 %
Årlig sykefravær 2021	3,00 %	5,76 %	8,76 %
Årlig sykefravær 2022	2,97 %	7,63 %	10,60 %

Status sykefravær og HMS

Enheten har hatt et relativt høyt langtidsfravær. Dette skyldes ulike livshendelser og sykdommer de ansatte har vært utsatt for. Dette er sykefravær som er utenfor barnehagen og de ansatte sin kontroll. Det hadde ikke vært er mulig å forutse denne type fravær, og dermed ikke mulig å jobbe direkte med for å forhindre det.

Ansatte er fulgt opp gjennom jevnlig gjennom samtaler med enhetsleder og stedfortreder, slik at det hele tiden har vært dialog gjennom fraværperiodene.

Det skal arbeide systematisk med sykefravær fra høsten 2023 i enheten.

Korttidsfraværet som har vært , er vanlig fravær grunnet smittsomme sykdommer de ansatte er svært utsatt for i dette yrket.

Blåbæråsen barnehage

Tjenesteområdebeskrivelse

Blåbæråsen barnehage hadde en nedgang i antall barn fra vår til høst 2022 som følge av et stort førskolekull på 20 barn, samt 3 familier med i alt 5 barn som flyttet til andre byer. Dette fikk man naturlig nok ikke fylt opp igjen, og siden høsten 2022 har barnehagen driftet med 3 avdelinger med totalt 40 barn; en småbarnsavdeling, en mellomavdeling og en stor avdeling. Storbarnsavdelingen har ikke vært helt fylt opp, og småbarnsavdelingen ble fylt opp på nyåret 2023. Nedgangen i antall barn er en direkte konsekvens av av overkapasiteten på barnehageplasser i Lillesand kommune.

Med utgangspunkt i søkermassen, justeres sammensetningen av barnegruppene hver høst.

Storbarnsavdelingen er en utegruppe med ekstra fokus på natur og friluftsliv, mens alle avdelingene er opptatt av å være mye ute og på tur i nærmiljøet. Barnehagen har en egen gapahuk og grillhytte i et skogsområde i nærheten av barnehagen som er mye brukt av avdelingene.

Prosjektarbeid har lenge vært en viktig arbeidsmetode i Blåbæråsen barnehage. Her knyttes faget opp mot felles opplevelser for barna, «et felles tredje», og barna har en medvirkende del gjennom hele prosjektet.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Barnehagen har hele året jobbet med kvalitetsplanen for barnehager og skoler i Lillesand, som er tett knyttet opp mot satsingsområde 2 i kommuneplanens samfunnsdel Folkehelse, livsmestring og tilhørighet.

Knyttet opp mot fokusområdet relasjoner har barnehagen arbeidet med utviklingsarbeidet «Tilstedeværende voksne i barns lek», som ble avsluttet høsten 2022. Arbeidet med relasjoner fortsatte utøver høsten og starten på et nytt utviklingsarbeid, «Digital kompetanse», ble igangsatt. De ansatte har arbeidet med dette på planleggingsdager, personalmøter og avdelingsmøter, og fått en økt bevissthet i forhold til seg selv og sin rolle sammen med barna. Deltakelse i utviklingsnettverket for barnehager i Lillesand og Birkenes gir støtte til det å drive utviklingsarbeidet i barnehagen.

Med utgangspunkt i mål 2.3 «Lillesand kommune er en god kommune å vokse opp i» i kommuneplanens samfunnsdel har barnehagen et særlig fokus på inkludering og jobber bevisst for å motvirke krenkelser og mobbing i barnehagen.

Personalet har et tett samarbeid med de foresatte og ser på dette som svært viktig for barnets utvikling, trivsel og oppfølging. Barnesamtaler i forkant av foreldresamtaler, foreldreaktiv tilvenning og førstegangssamtale når barnet starter i barnehagen oppleves som nyttige og viktige elementer i det gode foreldresamarbeidet. Høsten 2022 gjennomførte barnehagen en foreldreundersøkelse hvor samlet score på tilfredshet var 4,5 av totalt 5 mulige poeng. På spørsmål om hvor fornøyd de hadde vært med tilvenningen, var scoren 5 av 5 mulige poeng.

Barnehagen er opptatt av tidlig innsats, og bruker aktivt BTI modellen i sitt arbeid. Gjennom hele året har barnehagen hatt et nært samarbeid med andre instanser om enkeltbarn, grupper og veiledning av ansatte i det direkte arbeidet med barn og foresatte.

Personal

Blåbæråsen barnehage har ved utgangen av 2022, 9,4 årsverk.

På grunn av nedgang i barneantall som følge av overkapasiteten på barnehageplasser i kommunen opplever de ansatte usikkerhet rundt arbeidsplassene i barnehagen hvert år, noe som oppleves som belastende for personalet.

På tross av nedgang i barneantall slapp barnehagen å nedbemanne før høsten 2022 pga ansatte i permisjoner og en oppsigelse, samt behov for ansatte på barn med enkeltvedtak.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	8 595	7 862	9 085	1 223	13,5 %

Kommentar til status økonomi

Blåbæråsen barnehage hadde et mindreforbruk på litt over 1,2 mill kr. i 2022.

Dette skyldes blant annet lavere lønnsutgifter enn beregnet, som følge av lavere barnetall. Det skyldes også høyere sykelønnsrefusjoner, pensjonsinnskudd KLP og arbeidsgiveravgift enn budsjettert.

Barnehagen har ellers drevet økonomisk i forhold til driftsutgifter, og har også et mindreforbruk her.

Barnehagens totale utgift med tanke på korona var 0,26 mill. kr.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,58 %	12,56 %	15,14 %
Årlig sykefravær 2021	3,63 %	18,05 %	21,68 %
Årlig sykefravær 2022	3,89 %	10,23 %	14,12 %

Status sykefravær og HMS

Blåbæråsen barnehage har et samlet sykefravær på 14,12% i 2022.

En del av fraværet, spesielt i 1. og 2.kvartal, var koronarelatert.

Langtidssykefraværet var primært sykemeldinger som ikke skyldes forhold på arbeidsplassen.

Sektor for Tekniske tjenester

Tjenesteområdebeskrivelse

Rammeområde for tekniske tjenester består av kommunalsjef for teknisk, samt Enhet for næring og byutvikling og Enhet for teknisk drift. Enhet for teknisk drift har flere avdelinger, henholdsvis avdeling for renhold, avdeling for byggdrift, avdeling for samferdsel og avdeling for utedrift. Kommunalsjef er også ansvarlig for rammeområdene 8 – VA selvfinansierende og 9 – Havn.

Kommunalområde ledes av kommunalsjef med to rådgivere i stab.

I tillegg rapporterer Felles tekniske tjenester for Birkenes og Lillesand kommuner til sektoren.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Kommuneplanens mål og strategier

1. Identitet og bærekraftig utvikling: Kommunalområde arbeider for å videreutvikle kommunen og sentrum. Kommunalområde bruker store ressurser til å tilrettelegge for bruk av friluftsområder og drifte disse, også i skjærgården. Vi prøver å tilrettelegge for næringsutvikling gjennom å opparbeide attraktive næringsarealer. Det er stort fokus på internkontroll og saksbehandlingstid med tanke på myndighetsutøvelse, spesielt innen plan- og byggesaksbehandling. Vi har fokus på rent vann og fører klimaregnskap for å øke kompetansen vår på området. Kommunen følger anbefalinger med tanke på areal- og transportplanlegging som tilsier økt tetthet og bygging langs transportakser. I våre byggeprosjekter vurderer vi klimavennlig bygging og vi har et økende fokus på bærekraftige driftsløsninger. I revisjon med kommuneplanens arealdel er FNs bærekraftsmål vesentlige.
2. Folkehelse, livsmestring og tilhørighet: Kommunalområde tilrettelegger for gode fysiske møteplasser for å sikre at innbyggerne kan opprettholde sitt sosiale liv, men også sitt aktive liv. Dette gjelder for innbyggere i alle aldre; fra lekeplasser til turstier. Kommunalområde bidrar til livsmestring gjennom å tilby oppgaver og arbeid til mennesker som har falt utenom ordinært arbeidsliv en periode av livet.

3. Organisasjon for fremtiden: Kommunalområde har innbyggerperspektivet med seg i alt den gjør, og arbeider etter retningslinjer som sikrer høy etisk standard, likestilling/mangfold og kvalitet. Vi bruker økonomiplanen aktivt som styringsdokument, i tillegg til kommuneplanen. Kommunalområde etterstreber god kommunikasjon og et godt samarbeid med innbyggerne, lag og foreninger, regionale og nasjonale fagmyndigheter, i tillegg til det politiske miljø.

Kvalitet og leveranser

I 2022 har det å opprettholde stabil tjenesteproduksjon på alle områder vært i fokus. Kommunalområde utfører myndighetsutøvelse etter en rekke lovverk, og ledelsen og de ansatte har arbeidet med å sikre en mer effektiv og helhetlig oppgaveløsning på alle områder. Dette har bidratt til at kommunalområde har høyt fokus på måloppnåelse og leveranse. God internkontroll med tilhørende rutiner blir nyttige virkemidler i den sammenheng.

Kommunalområde har hatt fokus på å utarbeide gode saksfremlegg til politisk behandling, for å sikre at politikerne får gode beslutningsgrunnlag.

Kommunalområde har i 2022 hatt et stort fokus på ferdigstille investeringsprosjekter vi har ansvar for, og bruke metodeverktøy og beslutningsverktøy som skal brukes .

Kommunalområde har et godt partssamarbeid hvor kommunalsjef har jevnlig møter med tillitsvalgte, som også deltar på de to HMS-teamene kommunalområde har, i tillegg til alle ansettelse og aktuelle drøftinger.

Arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel trekkes frem som en stor oppgave i 2022, med systematisk arbeid og samarbeid med det politiske miljø. Arbeidet har vært ressurskrevende og utført med svært god kvalitet. Som styrende dokument for all utvikling i kommunen har fokus på oppgaven vært spesielt viktig. Prosessen har fulgt de prosesskrav plan- og bygningsloven stiller.

To annet område som har hatt stort fokus i 2022 er samling av innleieavtaler i et register med tydelige ansvarforhold og krav til oppfølging og arbeidet med internkontrollsystemet.

For å sikre best mulig samordning er PLANIL etablert, et internt samhandlingforum initiert av kommunalområde med invitasjon til alle kommunalområdene for å sikre samhandling innen eget kommunalområde og på tvers. Alle enheter har egne møter i enhetene og kommunalsjef med sin ledergruppe annen hver uke.

Tabell over reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven

Sakstittel	Status per 10.03.2023 for saker i 2022	
Forberedende klagebehandling for detaljregulering for Holta turnhall og skytebane	Statsforvalter stadfestet vedtaket – sak avsluttet	
Detaljregulering Såmunds Kjerr - Brekkestø - Forberedende klagebehandling	Klagebehandling hos Statsforvalter	

3. gangsbehandling av detaljregulering for Rossenes, Justøya	Forslagsstiller har bedt om at saken settes på vent
Detaljregulering for gågate og torgarealer i Lillesand sentrum - 1.gangsbehandling	Vedtatt - vedtak påklaget, men ikke behandlet enda
Detaljregulering hyttfelt Kvanneslandet - 7. gangsbehandling	Vedtatt - vedtak påklaget og oversendt Statsforvalter
Revidering av kommuneplanens arealdel 2023 - 2035 - vedtak av planprogram	Vedtatt
Detaljregulering for Vålane boligområde - 2. gangsbehandling	Vedtatt og ferdigbehandlet
Detaljregulering hyttfelt Kvanneslandet - Forberedende klagebehandling	Vedtatt - vedtak påklaget og oversendt Statsforvalter
Revidering av kommuneplanens arealdel - grovsiling av arealinnspill innenfor Flørenes	Vedtatt
Revidering av kommuneplanens arealdel - grovsiling av arealinnspill	Vedtatt
2. gangsbehandling av detaljregulering for Knudremyr miljøstasjon, planid 2000001194	Vedtatt og ferdigbehandlet
Dyvik boligområde - Områderegulering - Prinsippavklaring vedrørende beslaglegging av dyrka mark og dyrkbar mark	Vedtatt
2. gangsbehandling - endring av områderegulering for Sørlandsparken Øst	Vedtatt og ferdigbehandlet
Vurdering av fremtidige byggeområder i kommuneplanens arealdel 2018-2030	Vedtatt
Vurdering av fremtidige byggeområde i kommunen - Flørenes	Vedtatt
Detaljregulering Lillesand Sparebank - 1.gangsbehandling	Lagt ut på høring, Riksantikvaren har fremmet insigelse

Områderegulering for Dovre - Fagertunveien 22 - Endring etter pbl § 12-14 andre ledd	Vedtatt	
Detaljregulering for Dyvik hytteområde - Endring etter pbl § 12-14 andre ledd	Vedtatt	
Detaljregulering for Fagertunveien 62 - endring etter pbl § 12-14 andre ledd	Vedtatt	
Planendring for Områderegulering Dovre - rundkjøring - planid 20097754 - Endring av plan - Mindre endring	Vedtatt	

Personal

Enhetsledere og avdelingsledere har i 2022 fulgt et lederprogram som skal sikre at vedtatt strategi for ledelse og medarbeiderskap følges. Det har vært arbeidet med bemanningsplaner for å ivareta ny lederstruktur og tilpasse strukturen for å optimalisere oppgaveløsning. Det har vært forholdsvis stabil bemanning, men med noe utskifting i forhold til permisjoner. Ny enhetsleder teknisk drift ble ansatt på slutten av året. Kommunalområde har stort fokus på arbeidsmiljø og trivsel og det har vært arrangert flere sosiale samlinger i løpet av året.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
70-Kommunalsjef for teknisk	3 559	3 578	3 402	-175	-5,2 %
72-Enhhet for næring og byutvikling	12 860	13 358	13 443	85	0,6 %
76-Enhhet for teknisk drift	94 305	105 074	94 572	-10 502	-11,1 %
Sum	110 723	122 010	111 418	-10 593	-9,5 %

Kommentar til status økonomi

Rammeområdet har et samlet merforbruk på 10,6 mill. kr i 2022. Korrigert for utgifter til pandemien er det reelle merforbruket 9,8 mill. kr. Dette skyldes i all hovedsak økte energiutgifter, tapte inntekter på kommunale utleieboliger som delvis skyldes tomgangs leie, samt uforutsette utgifter knyttet til driften av enkelte bygg. Høyere utgifter til brøyting og strøing har også medført vesentlig merforbruk, mye grunnet høyere drivstoffutgifter.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	47 752	51 039	51 519	480	0,9 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	37 563	46 935	35 057	-11 878	-33,9 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	13 314	14 047	14 884	837	5,6 %
Overføringsutgifter	16 534	15 404	15 185	-219	-1,4 %
Finansutgifter	40 164	39 497	38 745	-753	-1,9 %

Årsmelding 2022

	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum Driftsutgifter	155 327	166 923	155 390	-11 533	-7,4 %
Salgsinntekter	-20 841	-22 054	-23 653	-1 599	6,8 %
Refusjoner	-21 991	-20 445	-17 917	2 527	-14,1 %
Overføringsinntekter	0	0	0	0	0,0 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 771	-2 413	-2 402	11	-0,5 %
Sum Driftsinntekter	-44 604	-44 912	-43 972	940	-2,1 %
Netto resultat	110 723	122 010	111 418	-10 593	-9,5 %

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,95 %	8,45 %	10,40 %
Årlig sykefravær 2021	2,03 %	6,21 %	8,24 %
Årlig sykefravær 2022	2,08 %	5,04 %	7,12 %

Denne tabellen viser samlet fravær for sektor for tekniske tjenester inkludert VA og Havn.

Status sykefravær og HMS

Rammeområdet har et samlet sykefravær i 2022 på 7,12 %. Fraværet er spesielt stort i stab hos kommunalsjef, som skyldes svangerskapsrelatert helseutfordring. I tillegg er det stort i enhet for teknisk drift, primært i avdeling for utedrift og renhold. Det arbeides systematisk med sykeoppfølging og tilrettelegging i de tilfeller det er mulig.

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse - Plan, kulturminner, natur og nærmiljø

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet
Prioritet				
Fysisk planlegging, kulturminner, natur, nærmiljø, kommune netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde beløp per innbygger (kr)	1 362	1 346	913	847
Kart og oppmåling	184	187	101	104
nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)				108
Netto driftsutgifter per innbygger (301) plansaksbehandling (B)	358	410	235	242
Netto driftsutgifter per innbygger (302) byggesaksbehandling og eierseksjonering (B)	197	121	27	76
Netto driftsutgifter per innbygger (303) kart og oppmåling (B)	184	187	104	106
Netto driftsutgifter per innbygger (335) rekreasjon i tettsted (B)	616	557	338	249
Netto driftsutgifter per innbygger (360) naturforvaltning og friluftsliv	2	66	184	165
				190

Årsmelding 2022

(B)

Netto driftsutgifter per innbygger (365) kulturminner (B)	5	5	16	16	29
Grunnlagsdata (Nivå 3)					
Reguleringsplaner vedtatt i alt (antall)	9	3	95	157	1 114

Kostra-analyse - Brann og ulykkesvern

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet
Prioritet				
Antall boligbranner pr. 1000 innbyggere	0,27	0,44	0,38	0,34
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	17,0	20,5	20,8	16,1
Netto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (kr)	739	847	1 032	975
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger	85	100	99	70
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger	654	747	933	905
Årsverk til beredskap, funksjon 339, per 1000 innbyggere (årsverk)	0,36	0,35	0,41	0,46
Produktivitet				
Årsverk i brann- og ulykkesvern per 1000 innbyggere (årsverk)	0,55	0,53	0,64	0,69
Dekningsgrad				
Årsverk til funksjon 338 pr. 1000 innbyggere	0,19	0,18	0,23	0,23
Kvalitet				
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr)	160	160	310	475
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
Antall A-objekter med tilsyn i løpet av året	33	21	616	815
Antall bygningsbranner (antall)	6	9	199	339

Kostra-analyse - Kommunale boliger

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet
Prioritet				
Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner	793	441	826	1 373
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (antall)	13	12	18	18
Produktivitet				
Antall boliger godkjent av kommunen for finansiering med startlån, per 1000 innbyggere (antall)	2,7	2,5	1,8	1,5
Antall husstander tilkjent statlig bostøtte fra Husbanken per 1000 innbyggere (antall)	12,0	18,4	23,0	15,4
Dekningsgrad				

Årsmelding 2022

Andel kommunale boliger som er tilgjengelige for rullestolbrukere	92,0 %	87,0 %	54,0 %	59,0 %	48,0 %
Andel nye søkere som har fått avslag på kommunal bolig	14,0 %	10,0 %	17,0 %	25,0 %	31,0 %
Kvalitet					
Antall nye søknader per 1000 innbyggere	3,0	4,0	5,0	5,0	5,0
Grunnlagsdata (Nivå 3)					
Totalt antall kommunalt disponerte boliger (antall)	147	140	5 760	10 343	110 454

Kostra-analyse - Eiendomsforvaltning

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet	
Prioritet					
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	5	6	5	5	
Netto driftsutgifter til forvaltning av eiendom per innbygger (kr)	172	231	378	360	394
Produktivitet					
Herav energikostnader per kvadratameter (kr)	118,0	157,0	218,0	183,0	198,0
Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	180	165	166	183	175
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	532	549	733	684	749
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	44	53	91	84	141

Kostra-analyse - Samferdsel

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet	
Prioritet					
Brutto driftsutgifter til samferdsel i kr per innbygger	1 733	1 719	2 345	1 740	2 134
Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbyggere, komm. veier og gater	427	466	731	1 228	1 289
Netto driftsutgifter i kr pr. innbyggere, komm. veier og gater	1 533	1 449	1 474	1 375	1 412
Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	198 770	183 878	164 188	160 438	193 989
Produktivitet					
Brutto driftsutgifter i kr til gatebelysn. pr. km komm. vei	27 032	27 032	31 919	35 986	28 564
Dekningsgrad					
Andel km tilrettelagt for syklende i prosent av alle kommunale veier (prosent)	33,3 %	32,2 %	11,1 %	17,1 %	14,4 %
Andel kommunale veier og gater med belysning i prosent av alle kommunale veier (prosent)	71,3 %	68,9 %	62,3 %	62,0 %	66,8 %
Utgifter til vedlikehold av	23,0 %	31,7 %	32,4 %	18,0 %	21,8 %

kommunale veier og gater av totale
nto. dr.utg. til kommunale veier og
gater (prosent)

Kvalitet

Andel kommunale veier og gater uten fast dekke	27,6 %	30,0 %	29,5 %	26,4 %	26,5 %
---	--------	--------	--------	--------	--------

Kostra-analyse - Næringsforv. og konsesjonskraft

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder	Kostragruppe 07	Landet
Prioritet					
Kommunal næringsvirksomhet brutto investeringsutgifter beløp pr innb (kr)	67	39	108	96	159
Kommunal næringsvirksomhet nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	85	23	-81	-68	-32
Næringsforvaltning, kommune nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	317	555	-293	-63	-322
Tilrettelegging og bistand for næringslivet nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	170	459	205	238	271

Kostra-analyse - Klima og energi

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder	Kostragruppe 07	Landet
Prioritet					
Andel av energikostnader i komm. eiendomsforv. brukt på fyringsolje og -parafin, konsern	0,0 %	0,0 %	0,1 %	-1,7 %	0,3 %
Andel av energikostnader i komm. eiendomsforv. brukt på strøm, konsern	100,0 %	100,0 %	87,6 %	89,9 %	83,7 %
Produktivitet					
Herav energikostnader til førskolelokaler per kvadratmeter (B)	90	208	234	201	225
Herav energikostnader til institusjonslokaler per kvadratmeter (B)	103	155	305	203	230
Herav energikostnader til skolelokaler per kvadratmeter (B)	102	146	198	176	181
Kvalitet					
CO2-utslipp fra energibruk i komm. eiendomsforvaltn., egne bygg	0	0	1	4	2
Andre nøkkeltall					
Samlet energibruk i adm.lokaler, egne bygg, per m2, konsern	139	105	134		169
Samlet energibruk i komm. førskolelokaler, egne bygg, per m2, konsern	85	114	0		0
Samlet energibruk i komm. institusjonslokaler, egne bygg, per m2, konsern	112	99	175		184
Samlet energibruk i komm. skolelokaler, egne bygg, per m2, konsern	79	70	98		123

Kommunalsjef for teknisk

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunalsjef for teknisk har det overordnede ansvaret for personell, økonomi og myndighetsutøvelse/tjenesteproduksjon innen kommunalområde.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

I 2022 har det vært arbeidet med sikre god kvalitet på internkontrollrutiner, og sikre at alle vedtak i økonomiplan følges opp og slutføres.

Økonomikontrollrutiner er gjennomgått og ansvarlige ledere fått opplæring i vårt nye rapporteringssystem Framsikt. Det er etablert godt samarbeid med ansvarlig økonomikontroller.

Riktige fullmakter for alle saksbehandlerne har vært vesentlig å få på plass, slik at oppfølging og vedtak utføres i tråd med riktige delegasjoner.

Kommunalområde har mange investeringsprosjekter og ansvarlige prosjektledere deltar på regelmessige porteføljemøter. Det har vært arbeidet med å integrere investeringer innen vann- og avløp til samlet portefølje, og investeringene følger nå hovedprinsipper innen fireårsperioder (kort sikt), i tillegg til hovedplanen (lang sikt) for investeringer på dette område.

En sentral oppgave har vært å sikre god møtestruktur og at vi systematisk har fokus på HMS arbeid via to HMS-team i sektoren. Kommunalsjef har regelmessig møter med de tillitsvalgte gjennom partssamarbeidet, og alle enheter har regelmessige enhetsmøter og følger opp krav til medarbeidersamtaler og vernerunder.

Prosjekt 5 i Lillesand 2024 Areal- og kostnadseffektiv bygningsmasse ledes fra kommunalsjefens stab, og har i tillegg til å systematisere oversikt over kommunens eide, innleide og utleide bygg og arealer, jobbet med rutiner for innleie av bygg og arealer i 2022. Prosjektet har tidligere ferdigstilt retningslinjer for utleie av kommunale bygg og arealer, samt rutine for endret bruk av kommunale bygg.

Kommunalsjefens stab har videre bidratt til utbedring, opprydding og revideringer på sektorens sider i innbyggerportalen (kommunens nettside), og er representert i redaksjonen til ansattportalen og internkontrollteamet.

Rådgiver i stab har bistått kommunetorget i forbindelse med implementering av nytt system knyttet til leie av småbåter, et omfattende arbeid, spesielt med tanke på datakvalitet og rutiner. Arbeidet har vært organisert som et prosjekt.

Alle saker knyttet til kjøp av kommunalt areal og søknad om fritak for eiendomsskatt utføres av kommunalsjefens stab, under fullmakt som grunneier. Også andre oppgaver som grunneierrepresentant utføres i stab.

Kommunalsjef har vært sentral i MICHON prosjektet, som ser på metoder for å hindre uønskede ekstremhendelser, i vårt tilfelle brann i verneverdig trehusbebyggelse.

Personal

Det er to rådgivere direkte tilknyttet kommunalsjef, tilsvarende 1,6 årsverk.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	3 559	3 578	3 402	-175	-5,2 %

Kommentar til status økonomi

Enheten har et merforbruk på 0,2 mill. kr i 2022. Hovedsakelig skyldes dette ekstra utgifter tilknyttet advokatbistand og ekstra utgifter knyttet til ekstra utbetaling ifm korona-avtalen.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	0,78 %	5,50 %	6,27 %
Årlig sykefravær 2021	2,36 %	1,97 %	4,34 %
Årlig sykefravær 2022	2,28 %	10,51 %	12,78 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet er høyt i 2022, men det skyldes utenforliggende arbeidsforhold slik som svangerskap.

Enhet for næring og byutvikling

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet for næring og byutvikling forvalter fagene plan, byggesak, naturforvaltning, klima, eiendom, reiseliv og næring. I tillegg har enheten hovedansvar for dialog og rapportering fra Fellestekniske tjenester for Birkenes og Lillesand kommuner.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Byggesaksteamet har i 2022 lyktes med å avvikle etterslepet av eldre saker og behandler nå nye saker innenfor fristene. Gebyrinntektene i 2022 viser at vi har 0,6 mill kr mindre inntekter enn budsjettert, og at denne summen i hovedsakelig gjelder fristoversittelse som henger igjen fra 2021. Dette er en vesentlig forbedring siden 2021, hvor gebyrinntektene ved årsslutt var 2,3 mill. kr mindre enn budsjettert.

Med nok ressurser har byggesak kunne starte å behandle etterslepet innen innsendte ulovlighetssaker. Dette er en lovpålagt oppgave og byggesak ser den som særskilt viktig. En god og kontinuerlig innsats innen ulovlighetsoppfølging vil på sikt ha mange fordeler: sikre allmennhetens muligheter for ferdsel- og friluftsliv i de mest attraktive områdene langs sjøen, styrke respekten for regelverket og troverdighet

rundt kommunens behandling av byggesaker, styrke publikums følelse av likebehandling og gi en bedre kvalitet på byggesøknader.

For teamet på plan har mye av tiden gått med til arbeid med revideringen av kommuneplanens arealdel. Det er blitt gjort et solid stykke arbeid og fremdriften har vært god. I tillegg er det jobbet mye med to viktige reguleringsplaner i sentrum; detaljregulering for gågate og torgarealer og detaljregulering for Lillesand sparebank. I 2022 ble det sendt inn 6 private planinitiativ og det ble vedtatt 3 nye detaljreguleringsplaner.

Innen naturforvaltning har det vært flere krevende tiltaksplaner for sulfid. Det er ikke bare når en tiltaksplan behandles det krever ressurser, det er også oppfølgingen i årene fremover som kan være krevende. I tillegg har fokuset på næringsområdet på Brønningsmyr økt gjennom 2022 på grunn av flere utbyggingsplaner som foreløpig ikke realisert pga. store utfordringer i forhold til sulfid. I tillegg pågår det også forurensing fra tidligere utbygginger, som det spesielt i slutten av året har vært et stort fokus på å ta tak i, også fra andre myndigheter som fra Statsforvalter. Dette har vært nedprioritert over lengre tid på grunn av ressursmangel og nå haster det med å finne løsninger.

Når det gjelder næringsarbeid har enhetsleder gjennom hele året hatt faste møter med Næringsforeningens prosjektleder i Lillesand. I samarbeid med Næringsforeningen og ordfører er det gjennomført flere bedriftsbesøk, og Næringsforeningen er en god sparringspartner og bindeledd mellom bedriftene og kommuneadministrasjonen.

Det er også i 2022 delt ut midler til lokale grundere og til eksisterende bedrifter gjennom det regionale næringsfondet. Tilsammen seks bedrifter i Lillesand fikk tilskudd i 2022 på tilsammen 0,5 mill kr. Den totale rammen for det regionale fondet for de tre kommunene Lillesand, Birkenes og Iveland er på 0,7 mill kr.

Enheten er også involvert i Sjørretprosjektet, både i arbeidsgruppa og i styringsgruppa, i styringsgruppa til Blå Vekst som er et samarbeid mellom kystkommunene om maritime næringer, i styret til Agder interkommunale utvalg for akutt forurensing (Agder IUA) og i Midt-Agder Friluftsråd sitt fagutvalg. I tillegg leder enhetsleder Næringsnettverket som ligger under Region Kristiansand og består av næringssjefene i Kristiansandsregionen. Hovedfokuset til Næringsnettverket har i 2022 vært å starte revideringen av den strategiske næringsplanen til Kristiansandsregionen.

Enheten har også reiseliv som et ansvarsområde. Der er det gode arbeidet som ble startet av Næringsforeningen, etter initiativ fra kommunen, videreført i 2022. Dette har resultert i en stor grad av involvering av de lokale aktørene og tiltak som har blitt videreført sommeren 2022 som for eksempel tilgjengeliggjøring av skjærgården med badebåt, tilrettelegging for stier på Skauerøya og mer synlighet som reiselivsdestinasjon på Visit Sørlandet/ Visit Lillesand. I tillegg ble reiselivsstrategien påbegynt i slutten av 2022.

Enheten har også ansvar for kommunikasjonen mot fellestekniske tjenester. Spesielt plan og byggesak mye kontakt med saksbehandlere i fellesteknisk, særlig landbruk og matrikkelføring. Men også geodata/karttjenester og oppmåling er områder som enheten har kontakt med fortløpende gjennom året. Vi har også hatt felles samlinger med fellesteknisk for å optimalisere samarbeidet.

Fellestekniske tjenester for Lillesand og Birkenes kommune

Fellestekniske tjenester er et vertskommunesamarbeid mellom Lillesand og Birkenes kommuner innen områdene oppmåling, adressering, geodata, eiendomsskatt, jordbruk, skogbruk og viltforvaltning. Fellestekniske tjenester er lokalisert på kommunehuset i Birkenes.

Oppmåling hadde gjennom hele 2022 fulltallig bemanning og kunne konsentrere seg om å bygge opp ett effektivt fagområde. Oppmåling har ikke hatt restanser siden starten på 2018. Det har i 2022 vært noe mindre aktivitet og det resulterte i at regnskapet viste 0,3 mill. kr mindre inntekter enn budsjettet.

Landbruksforvaltningen har hatt mange oppgaver å ivareta, men ingen restanser på saker i noen av kommunene. Viltforvaltningen har gode rutinger og det er et godt samarbeid mellom viltneemd og fallviltspersonal i Lillesand kommune.

Eiendomsskatt har hatt høy aktivitet i 2022. Det var i 2022 budsjettet med 1 ekstra hjemmel på eiendomsskattekontoret. Denne kom ikke på plass før i 2023.

Personal

I 2022 hadde enheten 13 fast ansatte og en midlertidig ansatt. Bemanningen har gjennom hele 2022 vært stabil og det har heller ikke vært noe turnover de siste to årene. Dette kommer som følge av et godt arbeid fra alle ansatte i enheten når det gjelder arbeidsmiljø. Enheten fokuserer på trivsel på arbeidsplassen og filosofien er at et godt arbeidsmiljø motiverer til å yte en god innsats på arbeidsplassen.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enheter	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	12 860	13 358	13 443	85	0,6 %

Kommentar til status økonomi

Enheten har holdt seg innenfor tildelt budsjetttramme i 2022.

Gebyrinntektene på byggesak var 6,3 mill, noe som er 0,6 mill mindre enn budsjetterte inntekter. 0,5 av disse skyldes fristoversittelse som hovedsaklig skyldes eldre saker som er etterslep fra 2021.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,48 %	7,34 %	8,82 %
Årlig sykefravær 2021	2,05 %	3,00 %	5,06 %
Årlig sykefravær 2022	1,16 %	0,44 %	1,60 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet er meget lavt og det har vært en markant nedgang i sykefraværet siden 2020. Samlet fravær har sunket fra 8,82% i 2020 til 1,60% i 2022.

Enhet for teknisk drift

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet for teknisk drift ETD ligger under sektor for tekniske tjenester. Enheten er ansvarlig for avdelingene renhold, byggdrift, samferdsel og utedrift (både utedrift under teknisk sektor og utedrift under havn). Utgiftene tilknyttet samarbeidet med Kristiansandsregionen brann og redning er også her.

Enheten ivaretar myndighetsoppfølging og noe saksbehandling innen områdene. I tillegg til drift av tjenestene er enheten også ansvarlig for utvikling av den kommunale bygningsmassen, og for mange investeringsoppgaver.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Enheten er ansvarlig for utvikling av den kommunale bygningsmassen og drift av tjenestene. I tillegg til dette gjennomførte enheten i 2022 en rekke investeringsprosjekter, og stod i stor grad for gjennomføring selv. Primært er dette investeringer som følges opp av avdeling for byggdrift og utedrift. Det er til nå lite bruk av konsulenter i enheten.

Det har gjennom året vært mindre tilpasninger internt for å få til en best mulig effektiv drift etter omorganisering, blant annet økte fullmakter til avdelingslederne med opplæring innen økonomikontroll.

Enheten har hatt fokus på kompetanseheving på de områder som krever sertifisering og godkjenning og har et stort fokus på HMS arbeid, blant annet gjennom eget HMS team for driftspersonell.

Arbeidet med en hovedplan for bygg startet opp i august. 2022 og ferdigstilt desember 2022.

Personal

Enheten har ikke hatt store forandringer når det gjelder personal i 2022. Noen nyansettelser i enkelte avdelinger, grunnet pensjonist alder og andre som har sluttet.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	94 305	105 074	94 572	-10 502	-11,1 %

Kommentar til status økonomi

Enheten er et merforbruk på 10,5 mill. kr i 2022. Dette skyldes i all hovedsak økte energitgifter, tapte inntekter på kommunale utleieboliger som delvis skyldes tomgangs leie, samt uforutsette utgifter knyttet til driften av enkelte bygg. Høyere utgiften til brøyting og strøing har også medført vesentlig merforbruk, mye grunnet høyere drivstoffutgifter. I tillegg er det gjennomført endel arbeid på statlig sikra friluftsområder som Lillesand kommune ikke har mottatt refusjoner på i 2022, men vil motta refusjoner på i 2023. Det har også vært mindreforbruk hovedsakelig tilknyttet lavere bruk av vikarer ved sykdom/permisjon og mottatt store sykrefusjoner som motvirker det store merforbruket.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,36 %	10,20 %	12,56 %
Årlig sykefravær 2021	2,16 %	8,44 %	10,60 %
Årlig sykefravær 2022	2,75 %	6,23 %	8,98 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet har hatt betydelig nedgang sammenlignet med tidligere år, men er fortsatt litt høyt. Det er igangsatt tiltak for å bedre dette fremover. Enheten har mange underavdelinger under seg og det er utført medarbeider samtaler samt medarbeider undersøkelse som har gitt score. Det er også stort fokus for trivsel på jobb for alle medarbeidere.

VA Selvfinansierende

Tjenesteområdebeskrivelse

Rammeområde for VA selvfinansierende består av enhet for vann og avløp.

Enheten har ansvar for leveranse av drikkevann til kommunens innbyggere og rensing av avløpsvann. Vannet hentes fra Grimevann, hvor det gjennomgår vannbehandling i Grimevann vannbehandlingsanlegg før det distribueres ut på ledningsnettet til innbyggerne. Avløpsvannet renses i hovedsak i 3 større anlegg Fossbekk, Kjøpmannsvik og Høvåg.

Det kommunale vann- og avløpsnettet strekker seg ikke over hele kommunen og det er derfor etablert en rekke private renseanlegg, som eier selv er ansvarlig for. For denne type anlegg, har enhet for vann og avløp ansvar som forurensningsmyndighet. Dette medfører oppfølging for å sikre at anleggene driftes iht. til utslippstillatelse og oppgraderes ved behov.

Gjennom hovedplan vann- og avløp angis det hvordan enhet for vann og avløp skal oppfylle egne mål, samtidig som kravene gitt i lover og forskrifter skal overholdes. Hovedplanen tar utgangspunkt i premissene lagt i kommuneplanen, blant annet arealbruk, befolkningsutvikling, klimautvikling, økende krav til høy samfunnsikkerhet og langsiktige økonomiske planer. På bakgrunn av dette utarbeides det en handlingsplan, som danner grunnlag for innspill til kommunens budsjett og økonomiplan. Handlingsplanen rulleres årlig og det er i denne investeringsprosjektene enheten skal utføre prioriteres.

Enheten er underlagt selvkost, noe som innebærer at investeringer og driftsutgifter finansieres i sin helhet gjennom vann- og avløpsgebyrene.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

Enheten ansvarsområdet omfatter planlegging, utbygging, drift og vedlikehold av kommunens vann- og avløpssystemer, men også saksbehandling innenfor tjenesteområdet. Enheten ble etablert 1.1.2021, dette i kombinasjon med flere nyansettelser har medført at mye ressurser har gått med til å etablere ny struktur i form av nye rutiner, opplæring av nyansatte og bygge samhold i enheten.

Årsmelding 2022

Vann- og avløpsanleggene har vært driftet uten alvorlige avvik, det har vært få vannlekkasjer og jevnt over stabil drift. Nytt biologisk rensetrinn ved Fossbekk RA ble satt i prøvedrift mot slutten av 2022 og søknad om ny utslippstillatelse for Lillesand tettbebyggelse er sendt til Statsforvalter. I forbindelse med dette prosjektet ble det også bygget nytt garderobeanlegg ved Fossbekk RA. Dette bedrer arbeidsmiljøet ved anlegget betraktelig, i tillegg til at det er blitt et tydelig skille mellom ren og skitten sone.

Innenfor forvaltning ble arbeidet med handlingsplan for spredt avløp videreført, dette er et ressurskrevende og langsiktig arbeid som vil pågå frem til 2033. Stort politisk engasjement medførte flere runder med politisk behandling av saker relatert til handlingsplan og tilknytningsplikt.

Arbeidet med påslippstillatelser for bedrifter som har påslipp av industrielt avløpsvann til Fossbekk renseanlegg fortsatte også i 2022. Dette er viktig arbeid for blant annet å sikre et trygt arbeidsmiljø for de ansatte, men også for å sikre at Fossbekk renseanlegg kan overholde utslippskrav satt i utslippstillatelsen fra Statsforvalter. Arbeidet med påslippstillatelser for de største bidragsyterne forventes sluttført i 2023.

Personal

Bemanningen har vært stabil gjennom året, 3 nye stillinger ble besatt. Enheten har lavt langtidssykefravær, men langtidssykefraværet medfører noe redusert kapasitet i enheten. Det har vært fokus på opplæring av nyansatte i løpet av 2022, og som en følge av dette også økt fokus på HMS.

Det oppleves at samholdet i enheten og positiviteten blant de ansatte stadig øker, dette gir større arbeidsglede som igjen gir en større økonomisk gevinst.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	-10 603	-17 720	-13 706	4 013	29,3 %

Kommentar til status økonomi

Rammeområde har merinntekt på 4,0 mill. kr. Dette skyldes hovedsakelig mindreforbruk på lønn med 3,0 mill. kr og 1,0 mill. kr i merinntekt tilknyttet bruk av fond ved etterkalkylen av selvkost. Ved budsjettering ble det tatt utgangspunkt i at 3 nye stillinger skulle besettes fra 1.1, men disse ble ikke besatt før april, juni og august. Sykelønnsrefusjon bidrar også til mindre forbruk på lønn, ettersom det ikke er benyttet vikar.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	8 289	10 081	12 668	2 587	20,4 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	30 206	15 302	11 942	-3 361	-28,1 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	2 535	3 092	2 948	-144	-4,9 %
Overføringsutgifter	3 378	658	566	-93	-16,4 %
Finansutgifter	16 152	15 969	15 243	-726	-4,8 %

Årsmelding 2022

	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum Driftsutgifter	60 560	45 103	43 366	-1 737	-4,0 %
Salgsinntekter	-67 227	-54 676	-51 287	3 389	-6,6 %
Refusjoner	-3 830	-1 241	-566	675	-119,3 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-107	-6 906	-5 219	1 687	-32,3 %
Sum Driftsinntekter	-71 163	-62 823	-57 073	5 750	-10,1 %
Netto resultat	-10 603	-17 720	-13 706	4 013	-29,3 %

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse - Vann, avløp og renovasjon

	Lillesand 2021	Lillesand 2022	Agder Kostragruppe 07	Landet
Produktivitet				
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr)	5 666	6 131	5 481	4 559
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr)	3 408	3 594	3 524	3 745
Dekningsgrad				
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	22,0 %	22,0 %	28,1 %	29,7 %
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0,3 %	0,3 %	0,7 %	0,6 %
E.coli: Andel innbyggere tilknyttet kommunalt vannverk med tilfredsstillende prøveresultater	100,0 %	100,0 %	94,2 %	99,2 %
Selvkostgrad (prosent)	100,0 %	100,0 %	98,0 %	99,0 %
Selvkostgrad (prosent)	100,0 %	100,0 %	100,0 %	99,0 %
Kvalitet				
Avløp - Andel fornyet spillvannsnett, gjennomsnitt for siste tre år	0,2 %		0,6 %	0,7 %
Estimert gjennomsnittsalder for kommunalt spillvannsnett med kjent alder (år)	43,0	44,0	33,0	35,0
Renovasjon - Andel levert til deponi	5,5 %	6,4 %	7,4 %	3,2 %
Renovasjon - Andel levert til forbrenning	50,1 %	56,1 %	46,8 %	49,6 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
Andel levert til materialgjenvinning inkl. biologisk behandling og energitnyttelse (prosent)	83,4 %	81,2 %	82,2 %	85,2 %
Antall hentinger av matavfall i løpet av et år	32	32	35	30
Dager pr år med utvidet åpningstid for mottak av avfall	156	156	76	132
Husholdningsavfall per årsinnbygger (kg)	509,6	489,3	0,0	0,0

Havn

Tjenesteområdebeskrivelse

Rammeområde for havn består av enkelte ansvar under avdelingen for utedrift. Mye av utgiftene føres på andre utedrift områder som belastes sektor for tekniske tjenester. Havn fremstår derfor hovedsakelig som et inntektsområde. Disse inntektene er med på å finansiere driften på sektor for tekniske tjenester.

Måloppnåelse og utførte oppgaver

I 2022 har det vært stor pågang på bobil og gjestehavn.

Det er også i 2022 gjort forsøk på å hindre unødvendig ferdsel av bobiler ned til Bobilhavna, og dette arbeidet vil kommunen fortsette med til en finner en akseptabel løsning.

Forvaltningen av skjærgården er også krevende i forhold til spennet av arbeidsoppgaver, så også her må man benytte seg av midlertidig ansatte, for å klare å komme igjennom normal drift.

Avdelingen klarer i stor grad å komme igjen de mål som er satt.

Personal

Personalet er ledet av avdelingsleder i avdeling for utedrift som ligger under enhet for teknisk drift. Se mer beskrivelse av personalsituasjonen under enhet for teknisk drift.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	-2 475	-2 613	-2 207	406	18,4 %

Kommentar til status økonomi

Rammeområde for havn har et samlet merinntekt på 0,4 mill. kr i 2022. Dette skyldes hovedsakelig høyere inntekter tilknyttet trafikkhavn.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	1 380	1 119	1 301	182	14,0 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	5 221	5 696	4 344	-1 352	-31,1 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	227	82	60	-22	-36,2 %
Overføringsutgifter	-1	0	0	0	0,0 %
Finansutgifter	878	977	977	0	0,0 %
Sum Driftsutgifter	7 705	7 873	6 682	-1 192	-17,8 %
Salgsinntekter	-10 144	-10 377	-8 889	1 488	-16,7 %
Refusjoner	-36	-109	0	109	0,0 %
Sum Driftsinntekter	-10 181	-10 486	-8 889	1 597	-18,0 %
Netto resultat	-2 475	-2 613	-2 207	406	-18,4 %

Årsregnskap

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Rammetilskudd		-135 714	-338 777	-310 395	-311 146	751	0,2 %
Inntekts- og formuesskatt		-363 858	-347 191	-390 903	-429 419	38 516	9,9 %
Eiendomsskatt		-22 490	-32 385	-32 385	-32 022	-363	-1,1 %
Andre generelle driftsinntekter		-19 742	-12 212	-32 500	-33 077	577	1,8 %
Sum generelle driftsinntekter		-541 803	-730 564	-766 183	-805 664	39 481	5,2 %
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		465 145	715 723	739 580	745 894	-6 315	-0,9 %
Avskrivninger		65 961	70 400	69 567	69 567	0	
Sum netto driftsutgifter		531 106	786 123	809 146	815 461	-6 315	-0,8 %
Brutto driftsresultat		-10 697	55 559	42 964	9 797	33 167	77,2 %
Renteinntekter		-5 530	-6 040	-6 540	-14 541	8 001	122,3 %
Utbytter		-17 274	-16 100	-22 024	-22 024	0	
Renteutgifter		32 713	30 635	37 965	40 420	-2 455	-6,5 %
Avdrag på lån		52 096	56 800	58 483	58 658	-176	-0,3 %
Netto finansutgifter		62 006	65 295	67 884	62 513	5 371	7,9 %
Motpost avskrivninger		-65 961	-70 400	-69 567	-69 567	0	
Netto driftsresultat		-14 653	50 454	41 281	2 744	38 537	93,4 %
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering		540	0	250	100	150	0,0 %
Avsetninger til bundne driftsfond		5 124	0	0	5 991	-5 991	0,0 %
Bruk av bundne driftsfond		-15 387	-15 108	-8 350	-11 347	2 998	35,9 %
Avsetninger til disposisjonsfond		47 436	0	0	2 513	-2 513	0,0 %
Bruk av disposisjonsfond		-23 059	-35 345	-33 181	0	-33 181	-100,0 %
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet		0	0	0	0	0	
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		14 653	-50 454	-41 281	-2 744	-38 537	-93,4 %
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0	0	

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Fordelingsutgifter		-15 096	20 788	-22 239	-32 429	10 190	45,8 %
Fellesfunksjoner		-293 705	-9 498	-5 976	-1 487	-4 489	-75,1 %
Folkevalgte		6 842	6 585	6 714	6 334	380	5,7 %
Kommunedirektør med stab		53 122	59 471	61 526	59 135	2 391	3,9 %
Sektor for Helse og kultur		395 904	335 635	377 837	382 319	-4 482	-1,2 %
Sektor for Skole og PPT		176 471	162 523	178 360	189 618	-11 258	-6,3 %
Sektor for Barnehage		109 704	103 950	109 072	104 905	4 167	3,8 %
Sektor for Tekniske tjenester		110 723	116 669	111 418	122 010	-10 593	-9,5 %

Årsmelding 2022

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik i kr	Avvik i %
VA Selvfinansierende		-10 603	-13 209	-13 706	-17 720	4 013	29,3 %
Havn		-2 475	-2 270	-2 207	-2 613	406	18,4 %
Sum bevilgninger drift, netto		530 887	780 646	800 797	810 073	-9 275	-1,2 %
Herav:							
Avskrivninger		65 961	70 400	69 567	69 567	0	
Netto renteutgifter og -inntekter		5	0	0	-5	6	0,0 %
Avsetninger til bundne driftsfond		4 991	0	0	5 964	-5 964	0,0 %
Bruk av bundne driftsfond		-5 216	-5 477	-8 350	-11 347	2 998	35,9 %
Bruk av disposisjonsfond		0	0	0	0	0	
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		465 145	715 723	739 580	745 894	-6 315	-0,9 %

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Investeringer i varige driftsmidler	63 422	173 629	278 539	143 781
Tilskudd til andres investeringer	2 217	160	160	160
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 711	1 900	1 900	1 852
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	67 349	175 689	280 599	145 794
Kompensasjon for merverdiavgift	-7 126	-15 776	-33 060	-17 219
Tilskudd fra andre	-38 010	0	0	-18 819
Salg av varige driftsmidler	-10 815	-19 800	-19 800	-13 876
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	-13 368	-138 213	-225 588	-105 748
Sum investeringsinntekter	-69 319	-173 789	-278 449	-155 662
Videreutlån	58 170	40 000	60 000	64 833
Bruk av lån til videreutlån	-57 128	-40 000	-60 000	-64 833
Avdrag på lån til videreutlån	6 348	0	0	9 676
Mottatte avdrag på videreutlån	-5 803	0	0	-9 571
Netto utgifter videreutlån	1 587	0	0	105
Overføring fra drift	-540	0	-250	-100
Avsetninger til bundne investeringsfond	-162	0	0	279
Bruk av bundne investeringsfond	-2 954	0	0	-1 196
Avsetninger til ubundet investeringsfond	9 374	0	0	12 633

Årsmelding 2022

	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Bruk av ubundet investeringsfond	-5 336	-1 900	-1 900	-1 852
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	383	-1 900	-2 150	9 763
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Kommunedirektør med stab					
Biler, utstyr og inventar		620	1 000	1 000	1 030
IKT hovedprosjekt		10 740	10 050	10 050	9 531
IKT hovedprosjekt bredbåndsutbygging		1 601	0	0	0
Velferdsteknologi - Digitale tavler		19	3 125	3 107	826
Intern finans		0	0	0	10 000
Salg kommunale boliger		85	0	0	273
Kjøp av tomt på Kokkenes gnr. 47 brn. 433		0	0	10 000	3 515
Salg kommunale eiendommer		100	0	0	862
Brannsikkerhet og generell rehab. Formålsbygg		806	2 000	2 000	1 935
Vedlikeholdspakke 2020		2 902	0	0	0
Sum Kommunedirektør med stab		16 872	16 175	26 157	27 972
Sektor for Helse og kultur					
Ombygging Høvågheimen for hjemmesykepleien		0	1 000	1 235	0
Dagsenter demente		0	0	1 600	1 509
Dagsenter habilitering		884	0	16	9
Dagsenter Rehabilitering, ombygging uteområdet Prestegården		0	500	1 000	119
Oppfølging av boligsosial handlingsplan- kjøp		0	3 250	3 250	44
Oppfølging av boligsosial handlingsplan-rehabilitering		0	3 250	3 250	1 341
Overtakelse inventar legekantor		2 025	0	0	0
Omsorgsboliger Dovre		6 321	0	660	507
Nye tilrettelagte boliger (til psykisk helse)		286	25 000	26 555	1 154
Skatepark Høvåg		1 556	0	386	16
Prestholt 6-8 renovering		177	0	1 823	1 659
tomannsbolig 2021					
Skatehall (Nedre Hestheia)		197	0	1 803	31

Årsmelding 2022

	Note Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Rehabilitering museer	99	100	100	66
Kirke	-15	0	0	0
Etablering meråpent bibliotek	605	0	0	0
Kulturminner - synliggjøring Flakkvannsbanen	122	0	178	29
Dagsturhytte	0	1 150	1 150	1 301
Rehabilitering/ oppgradering Dovreheimen	1 255	1 000	1 800	572
Ballbinge Høvåg skole	71	0	729	740
Ny Turnhall	1 154	8 000	9 091	925
Holta kunstgress - rehabilitering hovedbane	158	0	19 307	16 076
Holta kunstgress - rehabilitering treningsbane	3 526	0	0	0
Avfuktingsanlegg	0	200	0	20
Møglestuhallen				
Realisering kommunedelplan idrett og friluft	162	0	0	0
Ny brygge Slåttholmen	0	0	150	0
Turstier og lysløyper	0	500	1 750	1 791
Sum Sektor for Helse og kultur	18 582	43 950	75 834	27 909
Sektor for Skole og PPT				
Læremidler fagfornyelsen	1 362	0	3 638	3 597
Brentemoen skole - El- motor båt	0	0	213	156
Opprustning uteområde Høvåg skole	69	0	13	16
Opprustning skolegård Brentemoen	0	0	21	0
Utvidelse LUS	185	0	500	136
Rehabilitering/ oppgradering skole	1 799	1 500	2 400	2 698
Tingsaker skole - ny gymsal	1 332	0	37 049	34 672
Opprustning skoler sentrum	237	0	0	0
Ombygging Brentemoen	0	150	150	0
Ombygging Borkedalen	0	2 000	2 000	627
Gymsal Brentemoen skole	0	150	150	0
Rehabilitering/ oppgradering uteområde skole	0	400	400	316
Ny skole sentrum	226	0	0	0
Sum Sektor for Skole og PPT	5 209	4 200	46 533	42 218
Sektor for Barnehage				
Rehabilitering/ oppgradering uteområde barnehage	0	300	300	172
Rehabilitering/ oppgradering barnehage	0	200	200	334
Sum Sektor for Barnehage	0	500	500	506
Sektor for Tekniske tjenester				
Kaifront Beddingen	0	0	1 000	0
Styrking sentrum	212	1 000	2 526	506
Reguleringsplan Kjetil Mo's plass	0	0	500	0

Årsmelding 2022

	Note Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Rehabilitering/oppgradering Høvågheimen	265	0	0	16
Tilbakekjøp bysak 119/21	500	0	0	0
Kjøp av vei	0	0	250	100
Strømtilførsel til Gaupemyr industriområde	0	2 500	2 500	2 676
Gangareal Kjerlingland - Vestre Nyland	0	0	3 500	0
Hovedplan bygg	0	0	1 500	1 451
Infrastruktur Dovre	175	5 804	6 577	913
Hovedprosjekt bygg	5 495	0	0	0
Rehabilitering aktivitetsanlegg Lillesand Stadion	0	300	300	0
Infrastruktur LUS/ Turnhall	0	5 000	5 000	566
Snuplass Gaupemyr	0	0	1 000	0
Utskifting biler - utedrift	546	0	0	28
Utskifting biler - byggedrift	0	800	800	520
Mobil Dieseltank	0	0	100	77
Geodata, utvikling og vedlikehold av digitale kartdata	135	200	200	206
Sangereidåsen Renseanlegg for sulfidholdig avrenning	0	0	1 029	0
Hovedprosjekt kommunalteknikk	3 739	0	0	0
Oppgradert asfalt	274	1 400	1 400	1 797
Parkeringshus	15	200	185	429
TS Tiltak	298	500	1 500	1 112
Nedgravd søppelanlegg havna	0	0	2 000	0
Vei vindmøllepark	0	0	1 750	0
Oppgradering veilys og veilyskabler	0	500	1 500	712
Kartlegging av behov på lekeplasser	0	400	400	14
Anlegge parkeringsplass-brannstasjonen	0	2 000	2 000	1 442
Registrering og vedtak skilt i kommunen	0	0	200	0
Sum Sektor for Tekniske tjenester	11 655	20 604	37 716	12 566
VA Selvfinansierende				
Hovedplan VA	9 867	86 600	86 600	31 577
Sum VA Selvfinansierende	9 867	86 600	86 600	31 577
Havn				
Hovedprosjekt Havn	995	0	0	0
Ny kai Verven	241	0	4 599	361
Tollbodkai	0	800	100	120
Ny brygge Kaldvell	0	800	500	480
Utvidelse gjestehavna	0	0	0	73
Sum Havn	1 236	1 600	5 199	1 034
Investeringer i varige driftsmidler	63 422	173 629	278 539	143 781

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

Årsmelding 2022

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Overføring til staten		1 244	0	0	0
Overføringer andre		459	0	0	0
Investering kirkebygg		514	160	160	160
Tilskudd til andres investeringer		2 217	160	160	160

3. Investeringer i aksjer og andeler

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Intern finans		1 711	1 900	1 900	1 852
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		1 711	1 900	1 900	1 852

4. Utlån

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Utlån av egne midler		0	0	0	0
Sum del 1-4		67 349	175 689	280 599	145 794

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Rammetilskudd		-135 714	-338 777	-310 395	-311 146
Inntekts- og formuesskatt		-363 858	-347 191	-390 903	-429 419
Eiendomsskatt		-22 490	-32 385	-32 385	-32 022
Andre skatteinntekter		0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-19 742	-12 212	-32 500	-33 257
Overføringer og tilskudd fra andre		-401 262	-113 155	-134 514	-174 397
Brukerbetalinger		-25 889	-25 030	-23 651	-25 338
Salgs- og leieinntekter		-107 704	-100 983	-93 831	-98 932
Sum driftsinntekter		-1 076 658	-969 733	-1 018 178	-1 104 511
Lønnsutgifter	16	515 981	500 762	520 345	541 872

Årsmelding 2022

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Sosiale utgifter	11	125 451	143 037	141 887	134 924
Kjøp av varer og tjenester		294 814	270 545	274 997	308 348
Overføringer og tilskudd til andre		63 754	40 548	54 346	59 597
Avskrivninger	10	65 961	70 400	69 567	69 567
Sum driftsutgifter		1 065 962	1 025 292	1 061 142	1 114 308
Brutto driftsresultat		-10 697	55 559	42 964	9 797
Renteinntekter		-5 530	-6 040	-6 540	-14 541
Utbytte		-17 274	-16 100	-22 024	-22 024
Renteutgifter		32 713	30 635	37 965	40 420
Avdrag på lån	10	52 096	56 800	58 483	58 658
Netto finansutgifter		62 006	65 295	67 884	62 513
Motpost avskrivninger	10	-65 961	-70 400	-69 567	-69 567
Netto driftsresultat		-14 653	50 454	41 281	2 744
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering		540	0	250	100
Avsetninger til bundne driftsfond	13	5 124	0	0	5 991
Bruk av bundne driftsfond	13	-15 387	-15 108	-8 350	-11 347
Avsetninger til disposisjonsfond		47 436	0	0	2 513
Bruk av disposisjonsfond		-23 059	-35 345	-33 181	0
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		14 653	-50 454	-41 281	-2 744
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

§ 5-9 oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

Drift	2022	
Netto driftsresultat	-2 743 833	
Avsetning til bundne driftsfond	-5 990 910	
Bruk av bundne driftsfond	11 347 331	
Overføring til investering ihht budsjett	-250 000	
Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	0	
Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	33 181 334	
Budsjettetert dekning av tidligere års merforbruk	0	
Årets budsjettavvik (mer eller mindreforbruk før strykninger)	35 543 922	
Strykning av overføring til investering	150 000	
Strykning av avsetninger til disposisjonsfond	0	
Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	0	
Strykning av bruk av disposisjonsfond	-33 181 334	
Mer eller mindreforbruk etter strykninger	2 512 588	
Bruk av disposisjonsfondet for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	0	
Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk	0	
Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	0	
Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	-2 512 588	
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		

Årsmelding 2022

Investering		
Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån	-160 817 366	
Avsetninger til bundet investeringsfond	-278 593	
Bruk av bundet investeringsfond	1 196 214	
Budsjett bruk av lån	285 428 492	
Overføring fra drift i henhold til årsbudsjett	250 000	
Avsetninger til ubundet investeringsfond ihht årsbudsjett	0	
Bruk av ubundet investeringsfond ihht budsjett	1 900 000	
Dekning av tidligere års utdekket beløp	0	
Årets budsjettavvik	127 678 747	
Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond	0	
Strykning av bruk av lån	-114 848 001	§ 4-6. 1.ledd
Strykning av overført fra drift	-150 000	§ 4-6. 1.ledd
Strykning av bruk av ubundet investeringsfond	-47 556	§ 4-6. 1.ledd
Udekket eller udisponert beløp etter strykninger	12 633 190	
Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	-12 633 190	
Fremført til inndekning i senere år	0	

Balanse

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-8

Økonomiske oversikt Balanse	Noter nr.	Regnskap 2022	Regnskap 2021
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		3 335 103 312	3 157 124 840
I. Varige driftsmidler	4	1 850 906 668	1 781 666 998
1. Faste eiendommer og anlegg		1 760 924 406	1 688 823 199
2. Utstyr, maskiner og transportmidler		89 982 263	92 843 799
II. Finansielle anleggsmidler		452 711 085	406 199 762
1. Aksjer og andeler	5	250 854 726	259 608 703
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån	6	201 856 359	146 591 059
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler	11	1 031 485 559	969 258 080
B. Omløpsmidler		415 417 441	514 348 014
I. Bankinnskudd og kontanter		278 848 978	395 754 738
II. Finansielle omløpsmidler	7	0	0
III. Kortsiktige fordringer		136 568 463	118 593 276
1. Kundefordringer		71 977 566	50 779 052
2. Andre kortsiktige fordringer		0	0
3. Premieavvik	11	64 590 897	67 814 224
Sum eiendeler		3 750 520 754	3 671 472 854
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital		848 881 253	851 205 306
I. Egenkapital drift		106 540 151	109 383 983
1. Disposisjonsfond		80 617 370	78 104 782
2. Bundne driftsfond	13	25 922 781	31 279 201
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet		0	0
II. Egenkapital		84 396 493	74 533 367

investering			
1. Ubundet investeringsfond		52 249 936	41 469 190
2. Bundne investeringsfond	13	32 146 556	33 064 177
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0
III. Annen egenkapital		657 944 610	667 287 955
1. Kapitalkonto	2	660 014 989	669 358 334
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		-2 070 379	-2 070 379
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	3	0	0
D. Langsiktig gjeld		2 759 277 794	2 682 536 468
I. Lån		1 708 796 263	1 713 181 146
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	9	594 450 263	565 835 146
2. Obligasjonslån		937 346 000	739 346 000
3. Sertifikatlån		177 000 000	408 000 000
II. Pensjonsforpliktelse	11	1 050 481 531	969 355 322
E. Kortsiktig gjeld		142 361 706	137 731 080
I. Kortsiktig gjeld		142 361 706	137 731 080
1. Leverandørgjeld		38 676 352	47 398 074
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		103 685 354	90 333 006
5. Premieavvik		0	0
Sum egenkapital og gjeld		3 750 520 754	3 671 472 854
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler		85 657 266	196 237 757
II. Andre memoriakonti		3 911 805	40 034 453
III. Motkonto for memoriakontiene		-89 569 071	-200 272 210

Lillesand den 31.12.2022	
	
Guri Ulltveit-Moe Kommunedirektør	Marianne Kjøstvedt Regnskapsansvarlig

Noter

Beskrivelse av regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper:

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet kommer frem av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av låneopptaket som faktisk er brukt i løpet av året, ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert på memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet. Justering i henhold til eksakt beløp foretas i det påfølgende regnskapsår.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler:

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler. Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelses- tidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS (F) nr. 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelet kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld:

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 14-14. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler:

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi. Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning. Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingsreglene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter.

Mva-plikt og mva-kompensasjon:

Kommunen følger reglene i mva-loven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunes øvrige virksomhet krever kommunen mva-kompensasjon. Formålet med lov om kompensasjon av mva. i kommuner er å motvirke konkurransevridninger. Kommunen får kompensert betalt merverdiavgift

Note nr. 1: Endring i arbeidskapital

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, a)

BALANSEN	31.12.2022	01.01.2022	Endring
Omløpsmidler	415 417 441	514 348 014	-98 930 572
Kortsiktig gjeld	142 361 706	137 731 080	4 630 626
Arbeidskapital	273 055 735	376 616 934	-103 561 198

DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgningsoversikter)	2022
Netto driftsresultat	-2 743 833
Netto utgifter/inntekter i investering	-9 763 125
Endring ubrukte lånemidler (økning +/- reduksjon-)	-110 580 491
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	-103 561 198

Differanse i endring arbeidskapital balanse og drift og investering	0	
FORKLARING TIL DIFFERANSE I ENDRING ARBEIDSKAPITAL	2022	
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker arbeidskapital, drift	0	
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker arbeidskapital, investering	0	
Andre forklaringer	0	
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	0	
Sum forklaringer	0	

Note nr. 2: Kapitalkonto

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, b)

BALANSEN	31.12.2022	01.01.2022	Endring
Anleggsmidler	3 335 103 312	3 157 124 840	177 978 472
Langsiktig gjeld	2 759 277 794	2 682 536 468	76 741 326
Endring ubrukte lånemidler (økning +/reduksjon-)	85 657 266	196 237 757	-110 580 491
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker anleggsmidler			
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker langsiktig gjeld			
Netto endring	661 482 783	670 826 129	-9 343 345

Spesifikasjon av transaksjoner mot kapitalkonto (ikke notekrav)

KAPITALKONTO	
---------------------	--

Årsmelding 2022

01.01.2021 Balanse (underskudd i kapital)	0	01.01.2022 Balanse (kapital)	669 358 334
Debetposterings i året:		Kreditposterings i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	3 744 570	Aktivering av fast eiendom og anlegg	131 687 417
Nedskrivninger fast eiendom	0	Oppskrivning av fast eiendom	0
Kjøp ikke aktivert, kirke/salg	1 294 742		0
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	69 566 816		0
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	93 582	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	12 251 963
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0	Oppskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	0	Kjøp av aksjer og andeler	1 852 444
Salg av aksjer og andeler	0	Oppskrivning av aksjer og andeler	0
Nedskrivning av aksjer og andeler	10 606 421	Utlån formidlings/startlån	64 832 558
Avdrag på formidlings/startlån	9 570 647	Utlån sosial lån	0
Avdrag på sosial lån	4 324	Utlån egne midler	0
Avdrag på utlånte egne midler	0	Utlån næring	0
Avdrag på næringsutlån	0	Oppskrivning utlån	7 712
Avskrivning sosial utlån	0	Avdrag på eksterne lån	68 334 453
Avskrevet andre utlån	0	Urealisert kursgevinst utenlandslån	0
Bruk av midler fra eksterne lån	170 581 491	UB Pensjonsmidler (netto)	62 227 479
Overtakelse lån ved nedleggelse av AS	3 949 570		0

Årsmelding 2022

Urealisert kurstap utenlandslån	0	Estimatavvik pensjonmidler	0
UB Pensjonsforpliktelse (netto)	78 790 783	Reversing nedskrivning av fast eiendom	0
Aga netto pensjonsmidler/forpliktelse	2 335 426	Aga netto pensjonsmidler/forpliktelse	0
Estimatavvik pensjonforpliktelse	0	Reversing nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0
31.12.2022 Balanse Kapitalkonto	660 014 989	31.12.2022 Balanse (underskudd i kapital)	0

Note nr. 3: Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, c)

Endring regnskapsprinsipp belastet likv.reserve

	Konto	År	Utgift	Inntekt
Ubetalte feriepenger	25810801	1993	7 677 737	0
Feriepenger til landbrukskontoret ved overtakelse		1994	0	0
Påløpte renter	25810802	2001	1 711 641	0
Varebeholdning		2001	0	0
Toppfinansiering ressurskrevende brukere	25810001	2008	-7 319 000	0
Sum bokført mot likviditetsreserve			2 070 378	0

Andre belastninger likv.reserve

	Konto	År	Utgift	Inntekt
Likviditetsreserve drift	25980001		0	0

Årsmelding 2022

Likviditetsreserve investering	25980101		0	0
Overført disposisjonsfond	25700001		0	0
Overført ubundne investeringsfond	25400001		0	0
Sum bokført mot likviditetsreserve			0	0
Endring i regn.prinsipp som påvirker AK drift	31.12.2022		2 070 378	

Note nr. 4: Varige anlegg

Anleggsregister

	Ikke avskrivbare anlegg	5ÅR	10ÅR	20ÅR	40ÅR	50ÅR	Sum
Bokført verdi 01.01.22	3 680 640	55 839 751	51 391 782	110 653 958	1 375 302 771	184 798 096	1 781 666 998
Tilgang i året	4 550 236	16 306 324	2 831 931	20 222 247	83 103 374	15 630 525	142 644 637
Avgang i året		0	-93 582	0	-3 359 265	-385 304	-3 838 151
Delsalg i året		0	0	0	0	0	0
Årets ordinære avskrivninger		-17 067 821	-5 657 377	-3 754 629	-38 234 110	-4 852 880	-69 566 817
Årets nedskrivninger		0	0	0	0	0	0
Årets reverserte nedskrivninger		0	0	0	0	0	0
Bokført verdi	8 230 876	55 48	48	127	1	195	1

31.12.22		078	472	121	416	190	850
		254	753	577	812	437	906
					770		667

5 år = ikt-utstyr/programvare, kontormaskiner o.l.
 10 år = inventar/utstyr, maskiner, kjøretøy o.l.
 20 år = større kjøretøy, påkostninger bygg/anlegg o.l.
 40 år = formålsbygg, boliger, vei, kaier, vann/avløp
 50 år = formålsbygg og annet med 50 års avskrivning

Note nr. 5: Aksjer og andeler (> 5.000)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, b)

Selskapets navn	Eierandel i %	Bokført verdi 31.12
Egenkapital innskudd KLP		24 889 991
Agder Energi AS	2,27 %	221 160 545
Avigo AS	31,20 %	1 003 000
Lillesand Adm.bygg AS	Nedlagt	0
Lillesand Næringsarealer AS	50,00 %	3 676 890
Kokkenes Utvikling AS	Nedlagt	0
Ankerfestet AS	Nedlagt	0
Lillesand og Dovre utvikling AS (LDU)	Nedlagt	0
Norsk Film AS (aks2025/70)		300
Yrkesskolen hybelhus, leierett		25 000
Studentsamsk. Bergen, leierett		8 000
Sogn studentby, leierett	2,08 %	16 000
Radio L Lillesand nærradio AS	0,66 %	5 000
Birke/Varde Industrier AS		50 000
Agder næringsselskap AS	0,66 %	20 000
Sum		250 854 726

Note nr. 6: Utlån (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, c)

Låntaker	Utlån (beløp)	Finansiert med egne midler	Finansiert med lån	Vesentlig tap
Startlån	201 121 841	0	201 121 841	0
Andre utlån	734 519	734 519	0	0
Sum	201 856 360	734 519	201 121 841	0

Note nr. 7: Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, d)

Lillesand kommune har ingen markedsbaserte finansielle omløpsmidler.

Note nr. 8: Sikring av finansielle eiendeler og forpliktelser

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, e)

Avtalepartner	Beløp	Fastrente %*	Flytende renter **	Startdato	Sluttdato
Nordea	73 750 000	1,68 %	2,90 %	03.07.2017	01.07.2025
Nordea	45 750 000	1,65 %	3,21 %	15.12.2021	23.03.2023
Nordea	65 000 000	1,71 %	3,21 %	23.12.2021	25.09.2023
Nordea	44 520	4,24 %	3,55 %	01.09.2016	01.06.2026

Årsmelding 2022

	000				
Nordea	75 000 000	4,80 %	3,40 %	09.11.2021	10.02.2025
Nordea	37 968 000	3,73 %	3,21 %	02.12.2021	23.06.2025
Nordea	100 000 000	2,49 %	3,40 %	08.05.2020	08.05.2028
Nordea	100 000 000	2,15 %	3,21 %	09.12.2021	20.03.2029
Nordea	0	0,00 %	0,00 %	15.03.2023	15.03.2030
Nordea	36 000 000	5,53 %	3,21 %	04.01.2022	22.09.2025
Nordea	36 540 000	5,13 %	3,21 %	22.12.2021	20.06.2025
Nordea	38 500 000	3,57 %	3,40 %	10.11.2021	08.02.2028

* Rente kommunen betaler

** Rente kommunen mottar pr 31.12.2022

Rentesikringsavtalene i tabellen ovenfor er inngått for å redusere renterisikoen for deler av kommunens gjeldsportefølje. For det oppgitte beløpet betaler kommunen den avtalte fastrenten i bytte mot at avtaleparten, Nordea betaler flytende rente (NIBOR 3 mnd.) til kommunen.

Note nr. 9: Lån

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, a)

Eksterne lån	Bokført verdi 31.12	Løpetid	Rentefot	Refinansering*
Lån til egne investeringer	1 434 623 697	17,99	3,05 %	883 346 000

Årsmelding 2022

Lån til andres investeringer	19 235 338	17,99	3,05 %	0
Lån til videre utlån	249 024 228	29,84	1,93 %	0

*Lån som forfaller og må refinansieres i det året regnskapet legges fram.

Note nr. 10: Avdrag på lån

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, b)

Grunnlag for beregning av minimumsavdrag	Beløp
Beregnet minimumsavdrag etter kommuneloven §14-18, 1. ledd	58 467 433
Korrigerende for mottatte avdrag videreutlån til avdrag andre lån	0
Betalte avdrag	58 658 462
Differanse mellom beregnet, korrigerende og betalte avdrag	-191 029
Grunnlag for beregning av minimumsavdrag	
Bokført verdi avskrivbare anleggsmidler 31.12	1 777 986 358
Bokført verdi lånegjeld 31.12	1 494 308 691
Avskrivninger	69 566 816

Note nr. 11: Pensjon

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, c)

Årets netto pensjonskostnad (F § 13-1 bokstav C)	2022
---	-------------

Årsmelding 2022

Årets pensjonsopptjening, nåverdi	53 496 829
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	30 774 780
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-34 161 299
Administrasjonskostnader	2 554 429
Netto pensjonskostnad (inkl.adm.)	52 664 739
Årets pensjonspremie til betaling	64 143 299
Årets premieavvik	-11 478 560
Avregning for tidligere år	0
Årets premieavvik	-11 478 560

Balanse 31.12.22 (F § 13-1 bokstav E)	Konto	Pensjonsposter	Arbeidsgiveravgift
Brutto påløpt forpliktelse	2.4041.001	1 048 134 088	
Pensjonsmidler	2.2041.001	1 031 485 559	
Netto pensjonsforpliktelse	2.4014.001	16 648 529	2 347 443
Årets premieavvik	2.1941.001	-11 478 560	-1 618 477
Premieavvik tidligere år		-107 145 438	-15 107 507
Akk. premieavvik uten endring		-118 623 998	-16 725 984

Beregningsforutsetninger KLP	01.01.2022
Forventet avkastning på pensjonsmidler (F § 13-5 bokstav F)	3,50 %
Diskonteringsrente (F § 13-5 bokstav E)	3,00 %
Forventet årlig lønnsvekst (F § 13-5 bokstav B)	1,98 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering (F §	1,98%

13-5 bokstav C og D)			
Forutsetninger for turn-over (F § 13-5 bokstav G):		Uttaksandel pr aldersgruppe i AFP-felles Kom.pensjonsordn.:	
Sykepleier-Tillitsvalgordning % / Fellesordning %			
under 20 år	20 % / 20 %		
20-23 år	8 % / 15 %	62 år	20,00 %
24-25 år	6 % / 10 %	63 år	30,00 %
26-30 år	6 % - 0,4 % / 7,5 % - pr år over 25 år	64 år	40,00 %
31-45 år	4 % - 0,2 % / 5,0 % - pr år over 30 år	65 år	50,00 %
46-50 år	1 % - 0,1 % / 2,0 % - pr år over 45 år	66 år	60,00 %
Over 50 år	0 %		

Informasjon til pensjonsnote

Historikk

Før 1999 hadde pensjonsselskapet KLP svært gode resultater fra finans som var med å finansiere ekstrapensjonene til pensjon. I 2000 – 2001 hadde KLP behov for mer penger for å dekke fremtidige pensjonsforpliktelser. Pensjonsselskapene fakturerte en ekstra regning som fikk navnet reguleringspremie. For Lillesand kommune var regningen på vel 1 mill. første året og året etter var den på 2 mill. Skatteinntekter var også vesentlig bedre enn budsjettet i 2000 og 2001 og staten lot kommunene beholde merinntekten på skatten for å dekke merutgiften på pensjon. Finansdepartementet ønsket ikke å delta på pensjonsgaloppen og fikk vedtatt en forskrift i november 2002 som ville jevne ut pensjonsutgiftene for kommunene. Forskriften fikk virkning fra regnskapsåret 2002.

Hensikten med forskriften er å jevne ut svingningene i pensjonspremien over tid. Kommuneregnskapet er et finansielt orientert regnskap, hvor inntekter og utgifter registreres (kontantstrømmer). Pensjonsføringen med premieavvik er derfor et unntak, da premieavvik føres som en inntekt, men gir ingen kontantstrøm. Premieavvik kalles gjerne for «monopolpenger». I budsjettet blir premieavviksinntekten fordelt ut til enhetene, mens amortiseringen reduserer midlene til fordeling.

Definisjoner

Utgift er en betalbar forpliktelse

Kostnad er en beregnet eller kalkulert forpliktelse

Pensjonspremie er beløpet som betales inn til pensjonsselskapene i løpet av året

Premieavvik er differansen mellom innbetalt pensjonspremie og pensjonsselskapenes virkelige pensjonskostnad

Amortisering er kostnadsberegningen av premieavvik fordelt på 1 eller 7 år og avskrives årlig.

Premiefond er for mye innbetalt pensjonspremie, grunnet endrede forutsetninger eller endringer fra finanstilsynet

Pensjonsmidler er aktuarens beregnede innbetalte premie til fremtidige pensjonsutbetalinger

Pensjonsforpliktelser er aktuarens beregnede pensjonskrav på de yrkesaktive i foretaket

Avskrivning er å kostnadsføre et verdifall over flere perioder.

Årshjul for pensjonsinformasjonen

15.09.x0 Kommunens pensjonsestimat for kommende årsbudsjett

15.10.x0 Foreløpig årsavslutningstall fra pensjonsselskapene

15.01.x1 Endelig årsavslutningstall for året x0 fra pensjonsselskapene

15.04.x1 Premieprognose for året x1

15.9.x0	15.10.x0	31.12.x0	15.1.x1	15.4.x1
---------	----------	----------	---------	---------

Budsjettgrunnlaget som kommunen får fra pensjonsselskapene kommer i midten av september. I april året etter får kommunen et estimat for årets pensjonspremie og premieavvik. Det kan være mange millioner forskjell mellom informasjonen i september og i april året etter. Dermed er det nødvendig å budsjettjustere disse forskjellene og endre belastningene for de ansatte i driftsregnskapet tilsvarende.

Sammenhenger

Fra lønningssystemet fordeles pensjonsutgiftene på de ansatte. Den ansatte trekkes 2 % av lønn og kommunen betaler i tillegg en viss prosent av lønn som pensjonspremie. Avviket mellom innbetalt pensjonspremie og bokførte pensjonsutgifter, inntekts- eller utgiftsføres pr. 31.12 slik at regnskapet viser innbetalt premie er lik bokført pensjonsutgift på de ansatte.

Premieavvik defineres som forskjellen mellom innbetalt pensjonspremie og pensjonsselskapets virkelige pensjonskostnad. Premieavvik er som regel en inntekt som amortiseres (avskrives) over 7 eller 1 år. Lillesand kommune har valgt 7 år. Amortisering har endret seg flere ganger, fra 15 år i 2003, 10 år fra 2011 og 7 år fra 2017.

I pensjonsnoten vises årets pensjon, årets premieavvik, pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler samt tidligere års premieavvik samlet og årets premieavvik.

I tabellen ovenfor, viser siste linje at kommunen har innbetalt kr 118 623 998 for mye pensjonspremie siden 2002. Premieavvik er jo nettopp det, for mye innbetalt premie i forhold til pensjonsselskapenes virkelige kostnader. Amortisering er avskrivningen av inntekten premieavvik. Av kr 118 623 998 i

premieavvik har kommunen avskrevet kr 62 008 645 pr 31.12.2022. Resten kr 56 615 353 vil bli avskrevet de neste 7 årene.

Ifølge regnskapet i 2022 har kommunen 64,6 mill. kr i bokført premieavvik og et disposisjonsfond på 80,6 mill. kr. Premieavviket blir amortisert (avskrevet) i løpet av 7 år.

For mer informasjon

https://www.regjeringen.no/contentassets/5d5c0f3e91c6476fa481e254d3820434/pensjonskostnader_i_kommunesektoren-rapport_med_forside.pdf

Note nr. 12: Garantier gitt av kommunen

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, d)

Garantien er stilt for	Type garanti	Saldo 31.12.22	Utløper
LiBir IKS	Kausjon KBN	9 375 355	
KBR IKS	Kausjon KLP	1 427 184	23.12.2037
Sum garantier/lån ved kausjon		10 802 539	

Tilleggsinformasjon:		
LiBir IKS		
Gjeld til KBN	Tall i %	Restgjeld
Birkenes kommune	33,33 %	4 686 975
Lillesand kommune	66,67 %	9 375 355
Sum gjeld KBN	100,00 %	14 062 330
KBR		
Gjeld til KLP	Tall i %	Restgjeld
Birkenes kommune	3,66 %	652 937
Lillesand kommune	7,76 %	1 384 368

Årsmelding 2022

Kristiansand kommune	78,23 %	13 956 076
Vennesla	10,35 %	1 846 419
Sum gjeld KLP	100,00 %	17 839 800
KBN Restgjeld 31.12.22		43 159 210
Sum restgjeld låneinstitusjoner		60 999 010

Note nr. 13: Vesentlige bundne fond

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, a)

Bunde fond - formål	Bokført verdi 01.01.	Netto avsetning	Netto bruk	Bokført verdi 31.12.
Bundne driftsfond	-14 900 876	-5 267 710	4 236 234	-15 932 353
Selvkostfond	-16 378 325	-723 200	7 111 097	-9 990 428
Sum	-31 272 201	-5 990 910	11 347 331	-25 922 781
Bundne investeringsfond	-33 064 177	-278 593	1 196 214	-32 146 556
Sum	-33 064 177	-278 593	1 196 214	-32 146 556

Note nr. 14: Gebyrfinansierte selvkosttjenester

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, b)

Selvkost: Vann, Avløp og Feiing

Årsmelding 2022

2022 Etterkalkyle selvkost	Vann	Avløp	Feiling	Totalt
Gebyrinntekter	20 987 124	28 305 005	752 353	50 044 482
Øvrige driftsinntekter	158 653	149 829	0	308 482
Driftsinntekter	21 145 777	28 454 834	752 353	50 352 964
Direkte driftsutgifter	9 320 380	14 280 232	998 508	24 599 120
Avskrivningskostnad	8 619 651	8 813 199	5 626	17 438 477
Kalkulatorisk rente (3,54 %)	6 818 165	8 475 339	895	15 294 398
Indirekte netto driftsutgifter	293 145	284 075	151	577 370
Indirekte avskrivningskostnad	72	90	0	162
Indirekte kalkulatorisk rente (3,54 %)	38	47	0	86
Driftskostnader	25 051 451	31 852 982	1 005 180	57 909 613
Resultat	-3 905 674	-3 398 148	-252 827	-7 556 649
Selvkostgrad (%)	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
"Bidrag" til administrasjon og låneutgifter etter ev. subsidiering	15 731 071	17 572 750	6 672	33 310 493
Selvkostfond 01.01	7 627 460	7 857 630	893 251	16 378 341
- Bruk av selvkostfond	-3 905 674	-3 398 148	-252 827	-7 556 649
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (3,54 %)	200 655	217 767	27 115	445 537
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	3 922 440	4 677 249	667 539	9 267 228
Gebyrinntekter	20 987 124	28 305 005	752 353	50 044 482
Gebyrgrunnlag ekskl. ev. subsidiering og fond	24 892 798	31 703 153	1 005 180	57 601 131
Finansiell dekningsgrad (%)	84,3 %	89,3 %	74,8 %	86,9 %
Regnskapsføringsforslag balanse	Vann	Avløp	Feiling	Totalt
+/- 2.51xxxx Selvkostfond	-3 705 019	-3 180 381	-225 712	-7 111 112
+/- 2.92xxxx Memoriakonto selvkostfond	0	0	0	0
Regnskapsføringsforslag driftsregnskap	Vann	Avløp	Feiling	Totalt
1550 Avsetninger til bundne fond	0	0	0	0
1950 Bruk av bundne fond	-3 705 019	-3 180 381	-225 712	-7 111 112
Normalgebyr	Vann	Avløp	Feiling	Totalt
Normalgebyr eksklusiv mva.	2 394	4 062	144	6 599
Normalgebyr inklusiv mva.	2 992	5 077	180	8 249

Selvkost: Reguleringsplaner, Byggesak samt Utslipp og kontroll

2022 Etterkalkyle selvkost	Reguleringsplaner	Byggesak	Utslipp og kontroll	Totalt
Gebyrinntekter	444 000	6 738 695	1 811 244	8 993 939
Øvrige driftsinntekter	64 631	214 214	387 218	666 063
Driftsinntekter	508 631	6 952 909	2 198 462	9 660 002
Direkte driftsutgifter	761 255	6 668 759	1 398 110	8 828 124
Avskrivningskostnad	14 188	4 928	0	19 116
Kalkulatorisk rente (3,54 %)	2 183	610	0	2 793
Indirekte netto driftsutgifter	201 407	1 430 692	-35 079	1 597 020
Indirekte avskrivningskostnad	4 898	41 933	11	46 843
Indirekte kalkulatorisk rente (3,54 %)	302	2 585	6	2 892
Driftskostnader	984 232	8 149 508	1 363 048	10 496 788
Foreløpig resultat	-475 601	-1 196 598	835 414	-836 785
+ Subsidiering	475 601	1 196 598	0	1 672 199
Resultat	-0	-0	835 414	835 414
Selvkostgrad (%)	48,3 %	84,9 %	100,0 %	84,3 %
"Bidrag" til administrasjon og låneutgifter etter ev. subsidiering	-252 624	284 150	-35 062	-3 536
Selvkostfond 01.01	0	0	0	0
+ Avsetning til selvkostfond	0	0	712 766	712 766
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (3,54 %)	0	0	10 433	10 433
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	0	0	723 200	723 200
Fremførbart underskudd 01.01	0	0	-122 648	-122 648
+ Inndekning av fremførbart underskudd	0	0	122 648	122 648
Fremførbart underskudd 31.12 (inkl. rente)	0	0	0	0
Gebyrinntekter	444 000	6 738 695	1 811 244	8 993 939
Gebyrgrunnlag ekskl. ev. subsidiering og fond	919 601	7 935 293	975 830	9 830 724
Finansiell dekningsgrad (%)	48,3 %	84,9 %	185,6 %	91,5 %
Regnskapsføringsforslag balanse	Reguleringsplaner	Byggesak	Utslipp og kontroll	Totalt
+/- 2.51xxxx Selvkostfond	0	0	723 199	723 199
+/- 2.92xxxx Memoriakonto selvkostfond	0	0	-122 648	-122 648
Regnskapsføringsforslag driftsregnskap	Reguleringsplaner	Byggesak	Utslipp og kontroll	Totalt
1550 Avsetninger til bundne fond	0	0	723 199	723 199
1950 Bruk av bundne fond	0	0	0	0
Normalgebyr	Reguleringsplaner	Byggesak	Utslipp og kontroll	Totalt
Normalgebyr eksklusiv mva.	629 000	6 885 306	1 418	7 515 724

Note nr. 15: Salg av aksjer (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, c)

Lillesand kommune har ikke hatt noe salg av aksjer (finansielle anleggsmidler).

Note nr. 16: Ytelser til ledende personer

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, d)

Lovtekst:

d) Det skal opplyses om ytelser til ledende personer i virksomheten.

	Brutto lønn	Fast godtgjørelse	Bonus	Eventuelt annen tilleggsgodtgjørelse
Kommunedirektør	1 290 113			
Ordfører	961 267			
Varaordfører	311 276			

Note nr. 17: Godtgjørelse til revisor

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, e)

	Godtgjørelse
Lovpålagt finansiell revisjon	273 600
Særattestasjoner og bistand	180 000
Etterlevelseskontroll	50 400
Kontrollutvalgsarbeid, mørevirksomhet og bistand ovenfor KU	72 000
Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll	338 400
Andel Felleskostnader	258 000
Sum	1 172 400